

Yleiskaava 2029

Lausunnot, muistutukset, mielipiteet ja vastineet

SISÄLLYS

JOHDANTO	1
KESKEISIMPIÄ ESIIN NOSTETTUJA ASIOITA	2
LAUSUNNOT	5
Lausunto 1 Varsinais-Suomen liitto	5
Lausunto 2 Vapaa-aika, museopalvelut.....	9
Lausunto 3 Puolustusvoimat.....	13
MUISTUTUKSET	15
Muistutus 1 Senaatti-kiinteistöt	15
Muistutus 2 VR-Yhtymä oyj	18
Muistutus 3 Kiinteistö Oy Turun Kiertotähdentie 2	19
Muistutus 4 Knaapi Holdings Oy.....	20
Muistutus 5 Saarni Yhtiöt Oy	24
Muistutus 6 Länsi-Turun asukasyhdistys ry, Teräsrautelan omakotiyhdistys ry ja Mälikkälän omakotiyhdistys ry.....	28
Muistutus 7 Vasaramäen Omakotiyhdistys ry	31
Muistutus 8 Portsa ry.....	32
Muistutus 9 Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys ry.....	33
Muistutus 10.....	36
Muistutus 11.....	37
Anmärkning 12.....	39
Muistutus 13.....	40
MIELIPITEET	61
Mielipide 1 Vasaramäen Omakotiyhdistys ry	61
Mielipide 2 Kaupunkiviljelyteko-hankkeen puolesta	61
Mielipide 3.....	63

JOHDANTO

Yleiskaava 2029 ehdotus oli nähtävillä 31.10.–29.11.2022. Lausuntoja jätettiin nähtävilläoloaikana kolme ja muistutuksia yhteensä 13 kpl.

Lausuntojen ja muistutusten ohella tähän dokumenttiin on koottu 1.8.2022 jälkeen ennen ehdotuksen nähtävillä oloa tulleet kolme mielipidettä, joihin ei ole aiemmin vastattu.

Dokumentin alkuun on koottu keskeisimpiä lausunnoissa mainittuja asioita sekä aiheita, joita käsiteltiin useissa kannanotoissa. Jäljempänä lausunnot ja muistutukset on käsitelty yksitellen. Ensimmäisenä ovat viranomaistahojen jättämät lausunnot, sitten muistutukset yrityksiltä, järjestöiltä ja yksityishenkilöiltä. Viimeisenä ovat mielipiteet.

Muistutuksista ja mielipiteistä on yksityisyyden suojan takia poistettu henkilötiedot. Kiinteistön nimi ja kiinteistötunnus mainitaan, jos se on muistutuksen sisällön kannalta merkityksellistä.

KESKEISIMPIÄ ESIIN NOSTETTUJA ASIOITA

Kupittaaan siirtolapuutarha

Yksi lausunto, kolme muistutusta ja kaksi mielipidettä

Museopalvelut katsoi, että Kupittaaan siirtolapuutarha tulee osoittaa RP/V-merkinnän lisäksi arvokkaaksi rakennetun ympäristön kohteeksi. Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys esitti RP/V-merkinnän muuttamista muotoon RP sekä siirtolapuutarhan suojelemista asemakaavoituksella. Muistutuksissa esitettiin siirtolapuutarhalle merkintää RP/s. Mielipiteissä kritisoi siirtolapuutarhan C-3-merkintää. Mielipiteet olivat saaneet ennen kaupunginhallituksen tekemää päätöstä, jossa siirtolapuutarhan C-3-merkintä muutettiin RP/V-merkinnäksi.

Vastine:

Siirtolapuutarhaa koskevassa kaavamääräyksessä on mahdolliselle tulevalle asemakaavoitukselle annettu velvoite ottaa alueen suunnittelussa ja käytössä erityisesti huomioon siirtolapuutarhan kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja puutarhataiteelliset arvot. Kaavamääräys huomioi jo muistutuksessa esiin nostetut alueen arvot.

Korkea rakentaminen

Kaksi lausuntoa ja yksi muistutus

Varsinais-Suomen liitto katsoi, että merkintä korkean rakentamisen rajoittamisesta keskusta-alueella tulisi palauttaa kaavaehdotukseen. Museopalvelut totesi, että korkea rakentaminen tulee ohjata kartassa 7 soveltuvimmiksi tunnistetuille alueille eikä sitä tule mahdollistaa muualla. Muistutuksessa kritisoi korkeaa rakentamista koskeneen määräyksen poistamista.

Vastine:

Yleiskaavaehdotuksessa on ollut yleismääräys ”Korkea rakentaminen tulee sijoittaa ruutukaava-alueen ulkopuolelle kaupunkikuvallisesti ja -rakenteellisesti perusteltuihin paikkoihin Turun korkean rakentamisen selvityksen periaatteita noudattaen.” Kaupunkiympäristölautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle määräyksen poistamista 14.12.2021 § 492, ja kaupunginhallitus poisti määräyksen 20.12.2021 § 582.

Koroinen

Yksi lausunto ja yksi muistutus

Museopalvelujen mukaan Koroisten, Röntämäen ja Halisten kylien väliselle avoimelle peltoalueelle osoitettu uusi asuinalue on ristiriidassa maisema-alueen kaavamääräyksen ja sen suojelutavoitteiden kanssa. Museopalvelut katsoi, että peltoalueen rakentaminen heikentäisi hyvin merkittävästi Koroisten alueen maisemallisia arvoja.

Vastine:

Yleiskaavaehdotuksessa uudeksi asuinalueeksi osoitettu osa peltoalueesta on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa merkinnällä PK Palvelujen ja hallinnon alue. Alueen rajana on voimalinja, jonka koillispuolella on jo ennestään uudempaa rakentamista. Koroisten erityisten arvojen vuoksi alueen mahdolliselle asemakaavoitukselle on asetettu korkeat vaatimukset, mikä näkyy yleiskaavaehdotuksen määräyksissä.

Merenkulkuoppilaitoksen ja Juhana Herttuan koulun rakennukset

Yksi lausunto

Museopalveluiden kanta oli, että molemmat rakennukset tulee suojella. Se on esittänyt niitä lisättäväksi yleiskaavan arvokkaiden rakennetun ympäristön kohteiden luetteloon. Suojeluasia ratkaistaan asemakaavassa, joten museokeskus totesi, että rakennusten puuttumista yleiskaavan kohdeluettelosta ei tule tulkita myöntymisenä niiden suojelematta jättämiselle.

Vastine:

Rakennukset sisältyvät vireillä olevaan asemakaavanmuutokseen 13/2022 Malminkatu, jossa tutkitaan Merenkulkuoppilaitoksen korvaamista uudisrakentamisella ja Juhana Herttuan koulun säilyttämismahdollisuuksia. Kuten museopalvelut esittää, kohteen arvokkaaksi merkitsemättä jättäminen ei tarkoita, että kohteella ei olisi kulttuurihistoriallisia arvoja eikä se myöskään ole kaavoituksen kanta rakennuksen purkamisen puolesta.

Tuomiokirkon edustan raitiotielinjaus

Yksi lausunto

Museopalvelut toi esille, että Tuomiokirkko ympäristöineen on kaupunkikuvallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja arkeologisesti hyvin merkittävä alue, johon ei missään muodossa ole toivottavaa palauttaa joukko- tai ajoneuvoliikennettä. Tuomiokirkko on Suomen ainoa keskiaikainen katedraali. Se on ympäristöineen valtakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön aluetta (RKY). Tuomiokirkko ja sitä ympäröivän muinaisjäännöksen keskiaikainen ydin on valittu valtakunnallisesti merkittäviksi arkeologisiksi kohteiksi (VARK).

Vastine:

Joukkoliikenteen laatuikäytävä -merkinnällä on osoitettu raitiotietä koskevan selvitystyön perusteella raitteille soveltuvat reittivaihtoehdot Hämeenkadulta joko Uudenmaankadun tai Tuomiokirkontorin–Akatemiankadun kautta. Raitiotien toteuttamisesta ja reittivalinnasta tehdään erillinen päätös eikä ratkaisu siis synny yleiskaavaa hyväksyttäessä.

Pansion T/PA-alue

Yksi lausunto

Puolustusvoimat esitti, että Pansion T/PA-alueesta poistetaan vuoden 2029 jälkeiseksi käyttötarkoitukseksi esitetty PA-merkintä. Kaavamääräyksen mukaan ”Alue voi vaiheittain muuntua palvelujen ja asuminen alueeksi, kun edellytykset sille ovat olemassa.” Puolustusvoimien näkemyksen mukaan alueen mahdollinen muuttuminen PA-alueeksi vuoden 2029 jälkeen tulee tarkastella erikseen.

Vastine:

T/PA-merkintää ei ole tarvetta muuttaa. Alueen käyttötarkoituksen muutos edellyttää Puolustusvoimien lausunnossa mainittua erillistä tarkastelua ja selvitystä siitä, onko käyttötarkoituksen muutokselle edellytyksiä.

Asuinalueiden kaavamerkinnot

Kaksi muistutusta ja yksi mielipide

Länsi-Turun, Teräsrautelan ja Mälikkälän asukas- ja omakotiyhdistykset esittivät, että A-merkinnän sijasta käytettäisiin merkintöjä AP ja AK. Vasaramäen omakotiyhdistys ehdotti, että yleiskaavassa säilytetään vanhojen pientaloalueiden kaavamerkintä AP. Yhdistykset pitivät A-merkintää epämääräisenä ja arvelivat sen mahdollistavan suunnitella pientaloalueille lähes mitä vain.

Vastine:

Yleiskaavatasolla AP- ja AK-kaavamerkinnot ovat pääkäyttötarkoituksimerkintöjä. Nämäkään merkinnät eivät siis yksiselitteisesti osoittaisi asuinalueita yksinomaan tietyn tyyppiselle asuinrakentamiselle. Yleiskaavan yleispiirteisyyden vuoksi kaavamerkinnot ovat yleistettyjä. Valmiiden asuinalueiden mahdollinen täydentäminen toteutuu asemakaavanmuutoksin, joissa yleiskaavamääräyksen mukaisesti tulee huomioida alueen ominaispiirteet.

Härkämäen tavara-aseman kaavamerkintä

Kaksi muistutusta

Senaatti-kiinteistöt ja VR-Yhtymä oyj esittivät Turun tavara-aseman TP-kaavamerkinnän sisällön monipuolistamista mahdollistamaan palvelut ja asumisen.

Vastine:

Tavara-aseman alueelle suunnitellaan VAK-järjestelyratapihaa. Onnettomuusriskin vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista laajentaa asumisen sallivaa kaavamerkintää suunnitellun VAK-järjestelyratapihan välittömään läheisyyteen. Ratapihatoimintojen siirto on suunniteltu kaksivaiheiseksi: ensimmäisessä vaiheessa toiminnot sijoittuvat Härkämäkeen ja mahdollisessa toisessa vaiheessa Pahaniemeen. Kaavamerkintää voidaan tarkastella uudestaan tätä yleiskaavaa seuraavassa yleiskaavassa.

Pihlajaniemen luo-rajaus

Yksi muistutus

Senaatti-kiinteistöt esitti Pihlajaniemen luo-kohteen 4-88 poistamista. Perusteena esitettiin, että lepakkoselvitys ei anna perusteita määrittää luokan III aluetta luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi ja että lepakkoselvityksen tulokset on otettu huomioon asemakaavoituksessa.

Vastine:

Luo-rajaus on poistettu kaavaehdotuksesta. Rajaus oli peräisin luontoselvityksestä, jossa aluetta kuvataan: ”Luokka III: Muu lepakoiden käyttämä alue. Maankäytössä mahdollisuuksien mukaan huomioitava alueen arvo lepakoille.” Vireillä olevassa asemakaavassa on alueen osalta annettu lepakoiden elinolosuhteita säilyttäviä kaavamääräyksiä.

Piipanojan tilan alue

Yksi muistutus

Knaapi Holdings Oy:n mukaan voimassa olevan yleiskaavan merkintä PK täydennettynä talouskeskuksen A/s-merkinnällä pitäisi säilyttää. Muistuttajan tarkoituksena on laittaa vireille alueen asemakaavoitus. Muistutuksen liitteenä on maankäyttöluonnos, jossa Piipanojan tilan alueelle on esitetty yritystontteja.

Vastine:

Piipanojan kantatilan rakennukset, niihin liittyvät pellot sekä joen- ja puronvarret muodostavat maisemallisesti merkittävän kokonaisuuden. Työpaikka-alueen rajaamisella rakennusryhmän pohjoispuolelle on pyritty säilyttämään arvokkaan rakennetun ympäristön kohteen asema Vähäjokilaakson maisemassa. Piipanojan rakennukset on perustettu kalliolle, mutta niitä ympäröi nopeasti joki- ja purouomia kohti paksuuntuva savikko. Uomien reuna-alueet ovat epästabiliitit eivätkä sovellu rakentamiseen.

Kiertotähdentien varren merkinnät

Yksi muistutus

Kiinteistö Oy Turun Kiertotähdentie 2 esitti PA-merkinnän ulottamista koskemaan kortteleita 60 ja 65 Iso-Heikkilässä osoitteessa Kiertotähdentie.

Vastine:

Kiertotähdentien päähän Iso-Heikkilänpuistoon ja radanvarteen on tarkoitus kaavoittaa raitiotien varikko. Lisäksi korttelin 60 vieressä sijaitsee Länsisataman raidealue. Mahdollisten melu- ym. haittojen vuoksi uuden asumisen ulottaminen Kiertotähdentien kortteleille 60 ja 65 ei ole perusteltua.

Lausunto 1 Varsinais-Suomen liitto

§ 66 Lausunto Turun kaupungille yleiskaava 2029 ehdotuksesta

VSLDno-2022-261

Turun kaupunginhallitus on 11.10.2022 päätöksellään hyväksynyt Turun Yleiskaava 2029 -ehdotuksen (24.11.2021 päivätty, 20.12.2021 muutettu ja 1.8.2022 muutettu) ja asettanut sen uudelleen nähtävälle 31.10.-29.11.2022 väliseksi ajaksi. Varsinais- Suomen liitto on antanut lausunnon Turun yleiskaava 2029 ehdotuksesta tammikuussa 2019 sekä täydentänyt tätä lausuntoa maaliskuussa 2022 nähtävillä olleen tarkistetun ehdotuksen (24.11.2021 päivätty, 20.12.2021 muutettu) pohjalta antamallaan lausunnolla (28.3.2022 §22). Erillistä lausuntopyyntöä ei ole kaupungilta lähetetty tätä nähtävillä oloa koskien.

Turun Yleiskaava 2029 -ehdotus (24.11.2021 päivätty, 20.12.2021 muutettu) oli nähtävillä alkuvuodesta 2022. Kaavaehdotukseen on tehty muutoksia siitä saatujen lausuntojen ja muistutusten perusteella. Merkittävin muutos koskee satamaraiteen siirtämistä. Kattava listaus yleiskaavaehdotukseen tehdyistä muutoksista löytyy kaupungin sivulta: Yleiskaava 2029 -ehdotus on nähtävillä | Turku.fi

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto on käsitellyt Turun yleiskaavasunnitelmaa kokouksissaan 16.11.2015 § 112 luonnosta ja ehdotusta 21.1.2019 § 6 sekä 28.3.2022 § 22.

21.1.2019 maankäyttöjaosto antoi yleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon (21.1.2019 § 6):

”Yleistä

Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset yleiskaavalle ovat jo lähtökohtaisesti korkeat. Tämä näkyy vaadittavien selvitysten määrässä ja prosessien pituudessa. Turun yleiskaava 2029 ehdotusta on laadittu koko 2010-luvun ajan. Tuona aikana toimintaympäristössä (ympäröivän yhteiskunnan kehityksessä) on tapahtunut useita suuria muutoksia, jotka ovat vaikuttaneet myös kaavatyön lähtökohtiin. Varsinaisen-Suomen taloudellinen menestys on näkynyt erityisesti Turkuun kohdistuneena kasvuna. Samanaikaisesti yhdyskuntarakenteen hajautuminen on kääntynyt voimakkaaksi kaupungistumiseksi, liikenteen päästövoitteet ovat kiristyneet ja maahanmuutto ja koko Eurooppaa koskeva pakolaisuus ovat lisänneet alueellista segregatiota. Covid-pandemian pitkäaikaiset vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteen ja liikenteen kehitykseen ovat vasta arvailtavissa.

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. Sekä yleiskaavaehdotus että tuore lainvoimainen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava perustuvat pitkäjänteiselle suunnitteluyhteistyölle ja sen pohjalta laadituille kaupunkiseudun rakennemallille ja liikennejärjestelmäsuunnitelmille. Yhteisten tavoitteiden toteutuminen – elinvoimaisen ja kestäväen maakunnan kehitys rakentuu maakuntakeskuksen menestykselle.

Yleiskaavaehdotuksen Kasvukäytävät-kehityskuvalla perustuva yhdyskuntarakenteen kehittäminen kasvutavoitteineen on yleiskaavoitusta ohjaavan maakuntakaavan ja sen tavoitteiden mukainen. Yleiskaava tunnistaa alueen erityispiirteet ja luo edellytykset kestäväen ja vetovoimaisen kaupungin rakentumiselle. Yleiskaavan tueksi on laadittu useita perusteellisia tutkimuksia ja kunnianhimoisia kaupunkivisioita.

Sekä maakunta- että yleiskaavan toteutumisen edistämiseksi tulee kaupunkiseudun suunnitteluyhteistyötä edelleen aktiivisesti kehittää. Tuoreen MAL-sopimuksen toimenpiteiden toteuttaminen luo tälle yhteistyölle hyvän pohjan. Sopimuksella valmistaudutaan myös kaupunkiseudun rakennemallin päivitykseen laatimalla tarvittavia rajat ylittäviä selvityksiä.

Kauppa

Maankäyttö- ja rakennuslain kauppaa koskevat säädökset ovat kaavaprosessin aikana muuttuneet useaan kertaan. Säädösten pääpaino on palveluiden monipuolisessa saavutettavuudessa. Yleiskaavaa varten laaditussa selvityksessä todetaan, ettei palveluverkossa ja palveluiden saavutettavuudessa nykyisellään ole suuria puutteita. Yleiskaavaehdotus onkin kaupan teeman osalta suurelta osin nykytilanteen toteava ensisijaisen tavoitteen ollessa keskustan kaupan palveluiden turvaaminen. Yleiskaavaehdotus on tältäkin osin maakuntakaavan mukainen.

Virkistys, viherverkko

Turun yleiskaava 2029 on virkistys- ja viherrakenneteeman osalta pääosin linjassa maakuntakaavan ja sen tavoitteiden kanssa. Maakuntakaavassa painopiste on laajoissa, kuntarajatkin ylittävissä viher- ja virkistysalueyhteyksissä. Maakuntakaavan Kaupunkikehittämisen kohdealue -merkintään liittyy useita määryksiä, joiden tavoitteita ovat alueen vetovoima, ympäristön laatu, arvojen turvaaminen sekä virkistysalueiden ja ekologisten yhteyksien jatkuvuus.

Yleiskaavan V-, MA- ja MY-alueet voidaan nähdä osittain virkistys- ja viheryhteyksiä turvaavina yleiskaavamerkintöinä. Myös kaupunkirakenteen sisäisten viheryhteyksien jatkuvuus on turvattava ja niiden merkitys monipuolisten ekosysteemipalveluiden tuottajana tunnistaa. Kulunut vuosi erityisesti on osoittanut helposti saavutettavien viheralueiden ja puistojen merkityksen vetovoimaiselle kaupunkiympäristölle. Yleiskaavan tulee tarjota ohjeet ja selkänöjä asemakaavoitukselle myös keskusta- alueilla haettaessa tasapainoa rakennettavan ja rakentamattoman ympäristön välisille suhteille.

Virkistykseen osalta liitto kiinnittää huomiota muutamaan ehdotusvaiheessa olevan Luonnonarvojen ja -varojen maakuntakaavan merkintään, joiden jalkauttamista Turun yleiskaavaan 2029 liitto suosittelee pohdittavan. Seuraavat huomioidut kohdistuvat virkistysalueiden muodossa esitettyihin viher- ja virkistysyhteyksiin.

1. Itä-länsisuuntainen virkistysyhteys välillä Raisionjoki–Metsäaro. Yleiskaavaehdotuksessa Raision rajan ja Naantalintien välinen osuus on merkitty ulkoilureittimerkinnällä, mutta pohjamaankäyttönä on TP. Maakuntakaavassa tässä kohdissa on Turusta Raision suuntaan Raision rajan tuntumassa oleva virkistyskäytävä. V-yhteyden jatkuvuus tulisi osoittaa yleiskaavassa.

2. Maarian altaan itäpuoleinen osuus Maarian eteläpuolella on alue, jota kehitetään Turun ja Liedon yhteistyöllä virkistysalueena. Myös maakuntakaava tunnistaa tämän alueen merkityksen. Yhteys Maariaan on luontevasti olemassa, ja vaikka voimassa olevassa Yleiskaava 2020:ssä virkistysalueita ollaan tässä kaavatyössä ja tällä alueella valtaosiltaan muuttamassa MA-alueiksi, niin voidaan nähdä, että virkistys- ja maisema- arvot säilyvät alueella juuri maanviljelyksen harjoittamisen ansiosta, ja tästä syystä liitto ei näe siinä suurta ongelmaa. Liitto kuitenkin näkee, että yhteys Paimalan kohdalta yli yleiskaavaehdotuksen TP-alueen Moision suuntaan tulisi osoittaa yleiskaavassa. Vastaava yhteys on Luonnonarvojen ja -varojen maakuntakaavaehdotuksessa osoittamassa yhteyttä Paimalasta Moisioon ja edelleen Ruskolle.

3. Moision ja Yli-Maarian välillä edellisessä kohdassa mainittu virkistysyhteys jatkuu Luonnonarvojen ja -varojen maakuntakaavaehdotuksessa kohti Ruskoa. Yhteys olisi syytä tunnistaa myös yleiskaavassa.

Varsinais-Suomen liiton laatimassa Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavaehdotuksessa ulkoilureitit on osoitettu ohjeellisina ja jo olemassa olevina. Tällä pyritään lisäämään kaavan suunnitelmallisuutta ja sen välineellistä arvoa ulkoilureittiverkoston kehittämisessä. Joitain toteutumattomia ulkoilureittiyhteyksiä olisi mielekästä esittää myös yleiskaavassa esim. yhteystarpeina. Tämän lausunnon liitedokumentissa on esimerkinomaisesti näytetty maakuntakaavan ohjeellinen ulkoilureittilinjaus välillä Auvaismäki-Yli-Maaria. Liitto voi toimittaa maakuntakaavaehdotuksen pohjalla olevan ulkoilureittien paikkatietoa-aineiston Turun yleiskaavan laatijoille.

Liikennejärjestelmä

Autoliikenteen verkossa on osoitettu Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksen mukainen tie- ja katuverkko, jonka lisäksi on merkitty maakuntakaavan mukaiset HAKU-tien varaus, HAKU-tien ja valtatie 10 käynnön edellyttämät uudet eritasoliittymät. Yleiskaavatasolla väylät tulisi erotella maantie- ja katuverkoksi tai tarkentaa jaottelu kaavamääräyksessä.

Turun kehätien ja Turun välikehän liikennemäärien odotetaan kasvavan edelleen mm. maankäytön ja asukasmäärän lisääntymisen ja Turun keskustaliikenteen rajoittamisen vuoksi. Kaavassa on huomioitu Turun kehätien kehittäminen lisäkaistoilla ja rinnakkaisyhteydet. Turun välikehälle on osoitettu uusia tai kehitettäviä kaupunkiseudun pääväyliä, joissa rakennetaan lisäkaistoja. Varsinais-Suomen maakuntakaavassa osoitettuun koko Turun välikehän nelikaistaistamiseen tulisi varautua yleiskaavassa myös kaavaehdotuksesta puuttuvilla Suikkilantien (välillä Rauman valtatie-Satakunnantie) ja Markulantien (välillä Tampereen valtatie- Raunistulan puistotie) osuuksilla. Rakennemallissa ja Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on esitetty välikehän kehittämistä toteuttamalla Vanhan Tampereentien tasoristeyksen korvaaminen sillalla, Halistenväylä sekä Uittamonsilta. Kadut ovat keskeinen osa kaupunkisuunnittelua ja liikenneympäristön laadun merkitys kaupunkikuvalle tulee ottaa huomioon nykyistä vahvemmin. Joukkoliikennettä tulee kehittää huomioiden sujuvat matkaketjut, siten että paikalliseen joukkoliikenteeseen voi helposti liittyä myös seudullisesta tai pitkämatkaisesta joukkoliikenteestä. Liityntä ja vaihtojärjestelyille tulee löytää

sopiva tila ja suunnittelussa tulee huomioida raide- ja linja-autoliikenteen liityntä- ja saattoliikenne, sekä vaihtomahdollisuudet. Turun seudun liikennejärjestelmätyö teettää syksyllä 2020 Turun seudun joukkoliikenteen vaihtopaikoista ja solmupysäkeistä selvityksen, jossa Kupittaa alue on valittu yhdeksi joukkoliikenteen solmupisteiden tarkastelukohteeksi. Matkakeskus ja kupittaa alue nivoo tulevaisuudessa yhteen paikallisen, seudullisen ja valtakunnallisen pyörillä ja raiteilla kulkevan joukkoliikenteen, johon lukeutuvat myös Varsinais-Suomen paikallisjunaliikenne ja Tunnin juna Helsinkiin. Yleiskaavassa paikallisjunaliikenteen asemat on osoitettu maakuntakaavan mukaisesti sijainteihin ohjeellisina merkintöinä.

Yleiskaavassa esitetyillä joukkoliikenteen laatukäytävillä, jossa kulkevat runkobussireitit ja raitiotien tavoitelinjasto, katua kehitetään joukkoliikenteen sujuvuus edellä ja huomioiden mm. kaistajärjestelyt ja pysäkkien saavutettavuus. Raitiotien suunnittelun jatkamisesta on tehty päätös ja se on kirjattu Turun seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Raitiotien suunnittelun edistämisen ja siihen varautumisen vuoksi olisi selkeää esittää raitiotien tavoitelinjasto omana kaavamerkintänä. Keväällä 2020 valmistuneissa Turun seudun liikennemallitarkasteluissa yhtenä tuloksena todettiin joukkoliikenteen nopeuden olevan yksi kulkutavan käyttöä lisäävä tekijä. Varsinais-Suomen liitto pitää Turun joukkoliikenteen laatukäytävien, joukkoliikenteen nopeustason, sekä sujuvuuden kehittämistä tärkeänä koko Varsinais-Suomen maakunnan kannalta. Turussa tehtävät ratkaisut vaikuttavat paikallisen joukkoliikenteen lisäksi seudulliseen ja valtakunnalliseen joukkoliikenteeseen etenkin kaupungin pää- ja sisääntuloväylillä, joiden liikenteen sujuvuus vaikuttaa myös seutukuntien ja naapurimaakuntien sekä Turun välillä liikennöivään joukkoliikenteeseen. Joukkoliikenteen ja sen solmupaikkojen suunnittelussa tulee edelleen tiivistää yhteistyötä kaupunkiseudulla ja maakunnassa.

Yleiskaavassa esitetty pyöräilyn pääverkosto parantaa pyöräilyn edellytyksiä kaavaan täydennettyjen verkon puuttuvien osuuksien toteutuessa ja edistää osaltaan pyöräilyväylien huomiointia katu- ja tiesuunnittelussa. Pyöräilyn pääverkostomerkinnän lisäksi yleiskaavassa tulisi kuvata myös pyöräilyn laatukäytäväosuudet Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksen pyöräilyn seureitit 2040+ vision mukaisesti.

Seudullisessa liikennesuunnittelussa on pitkään tunnustettu tärkeäksi ja edistetty seudullista jatkuvaa pyöräilyverkkoa ja laatukäytäväosuuksia. Pyöräilyn edellytysten kannalta erityisen tärkeää pitkillä matkoilla on pyöräreittien jatkuvuus ja tasalaatuisuus, jonka vuoksi Varsinais-Suomen liitto toteaa, että Yli-Maarian suunnan pyöräilyn seureitti tulisi esittää yleiskaavassa jatkuvana myös Aerotieltä Moisiantielle, vastavalla tavalla kuin Turun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaluonnoksen pyöräilyn seureittien viisiokartalla.

Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisalueiden priorisointi ja kehittämisperiaatteiden määrittäminen on osa Turun seudun MAL-sopimusta. Yleiskaavan keskustan liikenneratkaisut tulevat olemaan hyvänä lähtökohtana tälle työlle. Turun Yleiskaava 2029 ehdotus ja sitä varten laaditut selvitykset ja vaikutustenselvitykset on laadittu huolella. Varsinais-Suomen liitto puoltaa ehdotuksen viimeistelyä ja hyväksymistä.”

Ja 28.3.2022 maankäyttöjaosto antoi täydennyksenä aiemmin annettuun lausuntoon yleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon (28.3.2022 § 22) :

”Kaikkiaan Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto katsoo, että Turun yleiskaava 2029 ehdotuksessa on ansiokkaasti huomioitu keskeisimmät maankäyttöön liittyvät kysymykset ja näkökulmat. Yleiskaava 2029 ehdotus pohjaa perusteelliseen selvitys- ja kaavoitustyöhön antaen vankan pohjan paitsi Turun myös koko kaupunkiseudun ja maakunnan elinvoimaiselle kehitykselle. Maankäyttöjaoston syksyllä 2020 antaman lausunnon kirjaukset on tarkistettu yleiskaavaehdotuksessa pääosin huomioitu. Maankäyttöjaosto muistuttaa aiemmasta lausunnostaan ja täydentää sitä seuraavin huomioin.

Korkea rakentaminen

Turun korkean rakentamisen selvityksessä on paneuduttu hyvin korkean rakentamisen kysymyksiin. Selvityksessä on kartoitettu Turun korkeaan rakentamiseen soveltuvat paikat – alueet, joilla korkealle rakentamiselle on parhaat edellytykset ja joiden kehittämisessä korkeasta rakentamisesta voidaan saada imagohyötyä samalla tunnistaen mm. etusijalle asetettavat kulttuuriympäristön arvot. Selvitykseen tukeutuen yleiskaavamerkinnöin ohjataan korkea rakentaminen kaupunkirakenteellisesti ja -kuvallisesti perusteltuihin paikkoihin niin, että Turun kaupunkikuvan erityisyys ja vaalittavat ominaispiirteet säilyvät. Maankäyttöjaosto katsoo, että merkintä korkean rakentamisen rajoittamisesta keskusta-alueella tulee palauttaa yleiskaavaehdotukseen laaditun selvityksen mukaisena.

Yhdyskuntatekniikka

Kallioresurssialueen merkinnällä turvataan nykyisten ja tavoiteltujen maanalaisten tilojen sekä tunneleiden toteutusedellytykset. Yhdyskuntatekniikan käytössä olevien tilojen ja tilavarausten osalta, kuten jätevesi- ja raakavesitunnelien ja kaukolämmön siirtolinjojen osalta, ei kyseistä kallioresurssialuetta ole merkitty. Näiden osalta erityisesti Kakolan jätevesipuhdistamon poistoputken sekä Aurajoen alittavien tunneleiden ja Luolavuoren alueen tilavarausten osoittamisen tarpeellisuutta on hyvä harkita.

Virkistys

Virkistys- ja ulkoilukäytön, erityisesti ulkoilureittien ja ulkoilureittitarpeiden merkinnät on osoitettu kattavasti ja pääosin maakuntakaavan merkintöjen mukaisesti. Kaupunkiseudulla useat eri merkinnät, kuten virkistykseen, maa- ja metsätalouden ja suojelualueiden aluevarausmerkinnät sekä ekologisten yhteyksien ja maisema-alueiden merkinnät tukevat virkistystä ja luovat edellytyksiä viihtyisälle elinympäristölle. Turun pohjoisosassa, Paattisten pohjoispuolella on maakuntakaavaan merkitty Aurasta Ruskon kautta Kurjenrahkan alueelle ulottuva ohjeellinen ulkoilureitin merkintä. Tämän yhteyden osoittaminen yleiskaavaan merkitylle MY-alueelle ulkoilureittitarve-merkinnällä on perusteltua.

Liikennejärjestelmä

Syksyn 2020 yleiskaavaehdotuksessa ratayhteys Turun päärautatieasemalta Turun satamaan oli osoitettu maakuntakaavan ja kaupunkiseudun liikennejärjestelmän mukaisesti uudelle yhteisterminaalille hyödyntäen olemassa olevaa satamaraidetta. Nyt lausunnolla olevassa ehdotuksessa yhteydestä on luovuttu ja ratayhteys asemapaikkoineen on esitetty nykyisellä linjauksella ainoastaan satamaraiteen selvitysalueena. Satamayhteysselvitystä ollaan laatimassa vuoden 2022 aikana. Turun satama on TEN-T-ydinverkon satama ja Turku verkon kaupunkisolmu. Ydinverkkoa ja kaupunkisolmujen välisiä yhteyksiä kehitetään kokonaisuutena. Varsinais-Suomen liitto on kannanotoissaan TEN-T-asetuksen tarkistukseen korostanut, että kaikki satamayhteydet tulee osoittaa TEN-T-ydinverkkoon kuuluvina. Myös tämän vuoksi TEN-T-satamayhteydet yhteydet tulee ratkaista ja varmistaa yleiskaavassa valmisteilla olevien asemakaavojen sijaan. Sataman raideyhteyden esittämistä yleiskaavassa tukevat myös muutokset valtakunnallisessa liikennepoliitikassa sekä paikallisjunaliikennekeskustelun viimeaikainen aktivoituminen. Tässä yhteydessä on noussut lisäksi esille aseman osoittaminen Artukaisiin tukemaan alueen mahdollisia uusia liikuntapalveluita ja muita toimintoja.”

Yleiskaava-aineistot: <https://www.turku.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaupunkisuunnittelu/yleiskaavoitus/vi-reilla-olevat-yleiskaavat/yleiskaava-2029>

Korkean rakentamisen selvitys 2017: https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//turun_korkean_rakentamisen_selvitys_id_74071.pdf

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto päättää antaa Turun yleiskaava 2029 ehdotuksesta (24.11.2021 päivätty, 20.12.2021 muutettu ja 1.8.2022 muutettu) seuraavan lausunnon:

Varsinais-Suomen liitto kiittää Turku mahdollisuudesta osallistua Turun yleiskaava 2029 valmisteluun sekä lausuntoihin saaduista vastineista. Maankäyttöjaosto kannustaa pitkäjänteisen ja huolellisen kaavatyön saattamiseksi valmiiksi.

Maankäyttöjaosto toteaa, että nyt nähtävillä olevassa muutetussa ehdotuksessa Turun yleiskaavaksi 2029 on otettu huomioon liiton yleiskaavaehdotuksesta aiemmin antamissa lausunnoissa esiin nostamat asiat riittävällä tasolla. Erityisin kiitoksin tulee huomioida sataman ratayhteyden palauttaminen syksyn 2020 ehdotuksen ja hyväksytyyn liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaiseksi.

Korkean rakentamisen ohjauksen osalta Varsinais-Suomen liitto toistaa aiemmin lausutun huomion: Turun korkean rakentamisen selvityksessä on paneuduttu hyvin korkean rakentamisen kysymyksiin. Selvityksessä on kartoitettu Turun korkeaan rakentamiseen soveltuvat paikat – alueet, joilla korkealle rakentamiselle on parhaat edellytykset ja joiden kehittämisessä korkeasta rakentamisesta voidaan saada imagohyötyä samalla tunnistaen mm. etusijalle asetettavat kulttuuriympäristön arvot. Selvitykseen tukeutuen yleiskaavamerkinnöin ohjataan korkea rakentaminen kaupunkirakenteellisesti ja -kuvallisesti perusteltuihin paikkoihin niin, että Turun kaupunkikuvan erityisyys ja vaalittavat ominaispiirteet säilyvät. Maankäyttöjaosto katsoo, että merkintä korkean rakentamisen rajoittamisesta keskusta-alueella tulee palauttaa yleiskaavaehdotukseen laaditun asiantuntijaselvityksen mukaisena.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vastine:

Yleiskaavaehdotuksessa on ollut yleismääräys ”Korkea rakentaminen tulee sijoittaa ruutukaava-alueen ulkopuolelle kaupunkikuvallisesti ja -rakenteellisesti perusteltuihin paikkoihin Turun korkean rakentamisen selvityksen periaatteita noudattaen.” Kaupunkiympäristölautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle määräyksen poistamista 14.12.2021 § 492, ja kaupunginhallitus poisti määräyksen 20.12.2021 § 582.

Asia perusteltiin seuraavasti: ”Merkintä rajaa turhan kategorisesti asemakaavoituksen mahdollisuuksia. Lisäksi yleiskaavassa ei pitäisi viitata ulkopuolisiin pitkiin selvityksiin. Joissain paikoissa keskustassakin (ei historiallinen keskusta) korkeampi rakentaminen voisi olla perusteltua.”

Lausunto 2 Vapaa-aika, museopalvelut

Lausunto Turun yleiskaava 2029-ehdotuksesta

Turun kaupunginhallitus on 11.10.2022 asettanut yleiskaava 2029-ehdotuksen julkisesti nähtäville. Turun museokeskus on tutustunut kaupungin hallituksen hyväksymään ehdotukseen ja toteaa vielä seuraavaa:

Rakennettu kulttuuriperintö:

Museokeskuksen edellisen lausunnon (helmikuu 2021) jälkeen kaava-aineistoon on hienosti lisätty Suikkilan liikekeskus osaksi arvokasta rakennettua ympäristöä. Tähän listaukseen tulee vielä lisätä Kurjenmäen sairaala-alueen Kurjenmäki kodit 1 ja 2 (vuonna 1989 valmistunut Kurjenmäkikoti 1 (1034544743) ja vuonna 1991 valmistunut Kurjenmäkikoti 2 (1034544754)) sekä niiden läheisyydessä oleva, Kurjenmäen sairaala-alueeseen oleellisesti kuuluva henkilökunnan asuntola vuodelta 1956 (1034544721), joiden puuttumisesta museokeskus huomautti edellisessä lausunnossa todeten, että kyseiset rakennukset tulee huomioida yleiskaavassa arvokkaina rakennetun ympäristön kohteina.

Kupittaaan siirtolapuutarha-alueen C-3 merkintä on nyt korvattu Siirtolapuutarha-alue / Virkistysalue -merkinnällä RP/V merkinnällä. Merkintä ja sen kaavamääräys ovat nyt alueen siirtolapuutarhatoimintaa säilyttäviä. Kohteelle ei ole kuitenkaan esitetty arvokas rakennetun ympäristön kokonaisuus -merkintää. Museokeskus katsoo, että RP/V kaavamerkinnän lisäksi Kupittaaan siirtolapuutarha tulee kulttuurihistoriallisten arvojensa vuoksi lisätä myös arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet -listaukseen.

Malminkadulla on vireillä asemakaavamuutos (14016-2021), joka koskee entisen merenkulkuoppilaitoksen ja Juhana Herttuan koulun kiinteistöjä. Museokeskus on edellyttänyt molempien rakennusten suojelua ja esittänyt niitä lisättäväksi yleiskaavan kohdeluetteloon. Suojeluasia ratkaistaan asemakaavassa, joten museokeskus toteaa, että rakennusten puuttumista yleiskaavan kohdeluettelosta ei tule tulkita myöntymisenä niiden suojelematta jättämiselle. Museokeskuksen kanta on, että em. rakennukset tulee suojella.

Koroisten, Röntämäen ja Halisten kylien välinen avoin peltoalue on tunnustettu useissa eri selvityksissä valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaaksi kulttuurimaisema-alueeksi. Yleiskaavan valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen kaavamääräyksessä todetaan, että alueen maisemalliset ominaispiirteet tulee säilyttää ja alueella tapahtuva rakentaminen tulee sopeuttaa alueen maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Kaavassa (kartta 2) alueelle on sijoitettu uusi tai olennaisesti muuttuva asuinalue, mikä on ristiriidassa maisema-alueen kaavamääräyksen ja sen suojelutavoitteiden kanssa. Peltoalueen rakentaminen heikentäisi hyvin merkittävästi Koroisten alueen maisemallisia arvoja.

Korkean rakentamisen osalta museokeskus toteaa, että korkea rakentaminen tulee ohjata liitekartassa 7 soveltuvimmiksi tunnistetuille alueille. Korkeaa rakentamista ei tule mahdollistaa muualla.

Arkeologinen kulttuuriperintö:

Kaavassa (kartta 4, liikenne) Tuomiokirkontorille on edelleen merkitty joukkoliikenteen laatukäytävä, joka sallisi mm. raitiotieliikenteen tuomiokirkon ohitse. Tuomiokirkko ympäristöineen on kaupunkikuvallisesti, kulttuurihistoriallisesti ja arkeologisesti hyvin merkittävä alue, johon ei missään muodossa tule palauttaa joukko- tai ajoneuvoliikennettä.

Kyseessä on Suomen ainoa keskiaikainen katedraali ja alueen maamerkki, joka edustaa ainoana vielä käytössä olevana keskiaikaisena rakennuksena Turun kaupungin vanhinta ja ainutlaatuisinta rakennuskantaa. Tuomiokirkon ympäristö on valtakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön aluetta (RKY). Lisäksi tuomiokirkko ja sitä ympäröivän muinaisjäännöksen Turun vanhan asemakaava-alueen keskiaikainen ydin on valittu VARK-kohteiksi (VAT-prosessi kesken). Alue on myös osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Tuomiokirkontori kuuluu osaksi Ympäristöministeriön nimeämää kansallismaisemaa Aurajokilaakson kulttuurimaisema, jolla on merkittävä symbolinen arvo ja suuri merkitys esimerkiksi nähtävyytenä. Kansallismaisemissa muutokset pyritään pitämään vähäisinä. Lisäksi alue kuuluu kansalliseen kaupunkipuistoon, jonka tavoitteena on säilyttää kaupunkiluontoa ja rakennettua kulttuuriympäristöä laajana, eheänä kokonaisuutena.

Raitiotien ja siihen liittyvien pysäkkikatosten rakentaminen Tuomiokirkontorin kautta tuhoaa tämän kokonaisuuden ja heikentää alueen käyttömahdollisuuksia mm. tapahtumissa. Lisäksi on hyvä huomioda, että tuomiokirkontorin linjauksesta aiheutuvat arkeologisten tutkimusten kustannukset olisivat merkittävät. Näin ollen museokeskus edelleen esittää, että merkintä joukkoliikenteen laatuikästä Tuomiokirkontorin kautta poistetaan kaavasta.

Martinsillan alapuolelle on edelleen merkitty joen ylittävä joukkoliikenteen laatuikästä, joka sallisi mm. raitiotieverkon laajentamisen Sairashuoneen- ja Sotalaistenkatuja pitkin sekä sillan rakentamisen Aurojoen ylitse. Laatuikästä osuu kahden muinaisjäännöksen, Turun linnan tiilisalin ja Turun vanhan asemakaavan alueille. Muinaisjäännösten säilymisen kannalta suositeltavampi reitti raitiotielle on nykyisten siltojen hyödyntäminen. Lisäksi museokeskus huomauttaa, että uusi silta toisi merkittävän muutoksen Aurojoen kulttuurimaisemaan.

Räntämäkeen merkitty uuden tielinjauksen kulku ei ole viimeisimpien suunnitelmien mukainen, vaan se on edelleen merkitty Maarian kirkkosillan eteläpuolelle, jolloin tielinjaus kulkee muinaisjäännöksen Maarian kirkon lounaispuolen pelto (1000011111) päältä ja ainakin sivuaa Taskulan ranta -muinaisjäännöstä (853010067). Tunnettujen muinaisjäännösten päälle ei tule osoittaa rakentamista.

Muinaisjäännökset sekä muut arkeologiset kulttuuriperintökohteet on esitetty kaavan kartassa 7, jonka liitteessä 4 kohteet on esitetty numeroituna ja nimettyinä. VARK-kohteet on myös asianmukaisesti merkitty liitteeseen. VARK-merkinnän jälkeen liitteeseen on hyvä lisätä: *(ehdotettu)*, jotta käy selvästi ilmi, että kohteiden asema ei vielä kaavan valmisteluvaiheessa ollut virallisesti hyväksytty VARK-inventointi. Myös kaavamääräykseen tulee lisätä selvitys: *Kohdetta on ehdotettu valtakunnallisesti merkittäväksi arkeologiseksi kohteeksi (VARK). Kohteen lopullinen status tulee tarkistaa valtioneuvoston hyväksymästä VARK-inventoinnin luettelosta.*

Myös kaavaselostuksessa tuodaan esille meneillään oleva VARK-hanke.

Selostukseen tulee päivittää tieto, että VARK-inventoinnin kuulemisprosessi käynnistyy vuoden 2023 aikana ja että kaavaan merkittyjen VARK-kohteiden lopullinen status tulee tarkistaa valtioneuvoston hyväksymästä VARK-inventoinnin luettelosta.

VARK-kohteita koskien museokeskus toi edellisessä lausunnossaan esille sen, että kohteiden Kotirinne ja Pernon kartano alueille oli esitetty muuttuvaa maankäyttöä: TP-alue ja ulkoilureittitarve sekä pyöräilyn pääverkosto. Museokeskuksen kommenttia ei ole huomioitu kaavaehdotuksessa. Muinaisjäännöksen päälle ei voida osoittaa rakentamista.

Museo on edellyttänyt kaupunkiarkeologisen inventoinnin teettämistä ruutukaava-alueella, sillä inventointi vuodelta 1986 on vanhentunut. Päivitystarve ja sen perusteet on kirjattu asianmukaisesti kaavaselostukseen, mutta kyseistä selvitystä ei ole edelleenkään teetetty. Tämä on merkittävä puute, minkä perusteella voidaan katsoa, että kaavan vaikutusta keskusta-alueen muinaisjäännöksiin ei ole riittävällä tavalla selvitetty.

Yleiskaavaehdotuksesta puuttuvat seuraavat kiinteät muinaisjäännökset:

- Myllymäki (1000044511)
- Komoinen 3 (1000045757)
- Turun satama 1 (1628)
- Turun satama 2 (1629)
- Turun satama 3 (1627)
- Turun satama 4 (1000044402)
- Turun satama 5 (1000044403)

Kaavasta puuttuvat myös seuraavat kulttuuriperintökohteet:

- Aninkainen, Puolala (1000041477) historiallisen ajan kylänpaikka
- Nummi (1000045827), historiallisen ajan kylänpaikka
- Ruissalon silta (1000044401)
- Tallimäenpuisto 1 (1000045895), kalliohakkauksia
- Tallimäenpuisto 2 (1000045896), kivimuuri
- Tallimäenpuisto 3 (1000045897), louhintapaikka
- Tallimäenpuisto 4 (1000045898), louhintapaikka
- Tallimäenpuisto 5 (1000045899), louhintapaikka

Vastine:

Rakennettu kulttuuriperintö

Kurjenmäen alueella on vireillä asemakaavanmuutos 15/2021 Mooriankunnas. Kaavan lähtökohtana on kaava-alueen laitosrakennusten osalta mahdollistaa purkava uudisrakentaminen tarveselvitystä ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa vastaavasti. Koska asemakaavoituksessa ei tutkita säilyttävää vaihtoa, kyseisiä rakennuksia ei ole johdonmukaista esittää säilytettävänä.

Kupittaaan siirtolapuutarhaa koskevassa kaavamääräyksessä on mahdolliselle tulevalle asemakaavoitukselle annettu velvoite ottaa alueen suunnittelussa ja käytössä erityisesti huomioon siirtolapuutarhan kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja puutarhataiteelliset arvot. Kaavamääräys huomioi jo lausunnossa esiin nostetut alueen arvot.

Malminkadun merenkulkuoppilaitos ja Juhana Herttuan koulu sisältyvät vireillä olevaan asemakaavanmuutokseen 13/2022 Malminkatu, jossa tutkitaan Merenkulkuoppilaitoksen korvaamista uudisrakentamisella ja Juhana Herttuan koulun säilyttämismahdollisuuksia. Kuten museokeskus esittää, kohteen arvokkaaksi merkitsemättä jättäminen ei tarkoita, että kohteella ei olisi kulttuurihistoriallisia arvoja eikä se myöskään ole kaavoituksen kanta rakennuksen purkamisen puolesta.

Yleiskaavaan on merkitty valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (ma-1) ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen määrittelemien valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden rajausten mukaisesti. Aurajokilaakson viljelymaisema -nimiseen maisema-alueeseen sisältyy mm. lausunnossa mainittu Koroisten, Röntämäen ja Halisten kylien välinen avoin peltoalue.

Peltoalueelle on Yleiskaava 2029:n ehdotuksessa osoitettu uutta asumista merkinnällä A Uusi tai olennaisesti muuttuva asuinalue. Vastaava alue on osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa merkinnällä PK Palvelujen ja hallinnon alue. Yleiskaavaehdotuksen uutta asuinalueetta rajaa voimalinja, jota voidaan pitää arvokkaalle viljelymaisema-alueelle vieraana elementtinä. Rakentaminen tulisi sijoittumaan tämän voimalinjan koillispuolelle. Tällä alueella on jo ennestään uudempaa rakentamista.

Mahdollisen asuinalueen rakentaminen vaikuttaisi oleellisesti Koroisten alueen maisemaan, mikä tulee tarkemmassa suunnittelussa ottaa erityisen tarkasti huomioon, jotta kielteiset ympäristövaikutukset olisivat mahdollisimman vähäisiä. Erityisten arvojen vuoksi alueen mahdolliselle asemakaavoitukselle on asetettu korkeat vaatimukset. Yleiskaavamääräykseen on kirjattu mm., että rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen valtakunnallisesti arvokas luonne ja että alueen maisemalliset ominaispiirteet tulee säilyttää ja alueella tapahtuva rakentaminen tulee sopeuttaa alueen maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Korkean rakentamisen osalta ks. vastine lausuntoon 1 Varsinais-Suomen liitto.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Joukkoliikenteen laatukäytävä -merkinnällä on osoitettu raitiotietä koskevan selvitystyön perusteella raitteille soveltuvat reittivaihtoehdot Hämeenkadulta joko Uudenmaankadun tai Tuomiokirkontorin–Akatemiankadun kautta. Raitiotien toteuttamisesta ja reittivalinnasta tehdään erillinen päätös eikä ratkaisu siis synny yleiskaavaa hyväksyessä. Martinsillan alapuolelle merkitty joukkoliikenteen laatukäytävän varaus perustuu vuonna 2019 tehtyyn vaihtoehtotarkasteluun (Aurajoen siltavaihtoehdot Hirvensalon reitillä). Vaihtoehtotarkastelun mukaan Martinsillan ja Myllysilan käyttäminen raidereittinä olisi heikentänyt merkit-

tävästi autoliikenteen toimivuutta Martin, Hirvensalon ja Uittamon suunnalla. Uusi silta mahdollistaisi lisäpysäkin Eerikinkadulle, mikä taas parantaa joukkoliikenteen saavutettavuutta. Vaihtoehtotarkastelun perusteella Martinsillan alapuolen reitti on esitetty osaksi raitiotien tavoiteverkkoa varauksena raitiotien myöhemmälle vaiheelle.

Raitiotien valmistelutyöhön sisältyy kustannusten ja selvitystarpeiden arviointi huomioiden myös arkeologiset selvitykset. Tarkemmassa toteutussuunnitelmassa ratkaistaan reitin yksityiskohtainen linjaus. Mikäli rakentaminen tulisi sijoittumaan muinaisjäännöksen vaikutusalueelle, tehdään tarvittavat arkeologiset tutkimukset ja tarvittaessa haetaan lain edellyttämä kajoamislupa.

Räntämäen uuden tievarauksen osalta vireillä oleva yleiskaava ei tuo merkittävää muutosta aiempaan kaavatilanteeseen verrattuna. Voimassa olevassa yleiskaavassa Halisista Räntämäkeen on osoitettu uusi pääkatu (ns. Halistenväylä) sekä työpaikkarakentamista. Vireillä olevassa yleiskaavassa tielinjausta on ainoastaan tarkennettu ja maankäytön muotoa on muutettu palveluista ja hallinnosta asumiseen. Maarian kirkon lounaispuoleisen pellon muinaisjäännösaluetta on tutkittu vuonna 2008. Näissä tutkimuksissa kyn-
tökerroksen alta ei löydetty kulttuurikerrosta tai säilyneitä rakenteita. Museon mukaan kuoppien määrä ja sijainti tutkimuksissa ei ollut riittävä, minkä vuoksi on edellytetty lisäselvityksiä asemakaavaa laadittaessa. Alueen tarkempi tutkiminen tulee ajankohtaiseksi tiesuunnittelun edetessä. Suunnittelussa on huomioitava arkeologisia kohteita koskevat kaavamääräykset. Halistenväylän linjaus ohittaa Taskulan ranta -nimisen muinaisjäännöskohteen ja on sijainniltaan ohjeellinen. Sijainti tarkentuu asemakaavoituksen myötä. Samassa yhteydessä tehdään tarvittavat lisäselvitykset koskien mm. arkeologista kulttuuriperintöä.

VARK-kohteita koskevat määräykset on laadittu museokeskuksen ohjeiden mukaisesti. VARK-kohteita koskevaa kaavamääräystä ja liitettä tarkistetaan museon tarkentuneen ohjeen perusteella. VARK-inventointia on käsitelty selostuksessa silloisen tilanteen mukaisesti. Selostusta on päivitetty aikataulutarkennuksen vuoksi.

Muinaisjäännöskohteiden säilyttämistä koskevat kaavamääräykset ovat voimassa kaikilla aluevarauksilla, joten niitä tulee noudattaa myös lausunnossa mainitulla TP-alueella. Pernon kartanon tontille ei ole tarkoitus rakentaa uusia väyliä. Pernossa pyöräilyn pääverkosto -merkintä samoin kuin ulkoilureittitarve-merkintä seuraavat jo olemassa olevaa kävelyn ja pyöräilyn väylää. Reitit on merkitty pääkokoojaväylä-merkinnän viereen. Reitit on merkitty hieman toisistaan erilleen, jotta ne erottuvat yleispiirteisellä kaavakartalla toisistaan. Kaavamerkintöjä tulkittaessa tulee ottaa huomioon yleiskaavan yleispiirteisyys.

Keskustan arkeologisen inventoinnin vanhentuneisuus on tuotu esiin kulttuuriympäristöä koskevassa selvityksessä (Yleiskaava 2029: Kulttuuriympäristö, arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet ja arkeologinen kulttuuriperintö 15.11.2018) sekä yleiskaavaehdotuksen kaavaselostuksessa. Nähtävillä olleelle yleiskaavakartalle (kartta 7) oli jo museokeskuksen aiemman lausunnon perusteella lisätty kaikkia arkeologisia kohteita koskeva tarve tarkistaa lähtötietojen ajantasaisuus ja kattavuus maata muokkaavia toimenpiteitä suunniteltaessa. Yleismääräyksenä on lisäksi, että rakennuslupavaiheessa voidaan edellyttää lisäselvityksiä.

Yleiskaavassa on arkeologisia kohteita koskeva yleismääräys: ”Maata muokkaavien toimenpiteiden suunnitteluvaiheessa tulee selvittää museoviranomaiselta arkeologisten inventointien kattavuus ja ajantasaisuus. Alueen käytön tarkentuessa muinaisjäännöksen laajuus ja tarkat rajat voidaan joutua selvittämään ennen rakennuslupan myöntämistä.” Keskusta-alue on Turun kaupungin vanhan asemakaava-alueen osalta osoitettu muinaismuistokohteeksi aluerajauksella, jota koskee kaavamääräys: ”Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydetävä museoviranomaisen lausunto. Kohteista on luettelo yleiskaavan liitteenä.”

Näin ollen mahdollisen lisäselvitystarpeen huomioon ottamista koskeva kaavamääräys kattaa keskustan vanhan asemakaava-alueen ohella muut muinaisjäännöskohteet. Kaavoitus katsookin, että keskustan arkeologisen inventoinnin vanhentuneisuus ja tarve varautua lisäselvityksiin tulee näin riittävällä tavalla osoitetuksi, ja että keskustan arkeologista inventointia voidaan tarkistaa suunnittelun edetessä yleiskaavaa tarkemmalle tasolle. Koska maankäytön muutosten jatkosuunnittelu tullaan ratkaisemaan keskusta-alueella pääsääntöisesti asemakaavanmuutoksien ja rakennuslupamenettelyllä, kaavoitus arvioi, ettei selvi-

tyksiltä edellytetä tässä vaiheessa samankaltaista yksityiskohtaisuutta kuin esimerkiksi suoraan rakentamista ohjaavalta yleiskaavalta edellytettäisiin. Kun otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, on selvitykset ja arviointi katsottu tehdyn yleiskaavalta edellytettävällä tarkkuudella.

Yleiskaavaan on merkitty valmisteluhetkellä tiedossa olevat kiinteät muinaisjäännökset sekä säilytettävät muut kulttuuriperintökohteet. Kaavakartta on päivitetty muistutusten perusteella tehtävien muutosten yhteydessä, jolloin kartalle on merkitty muinaisjäännosrekisteriin lisätyt arkeologiset kohteet.

Toimenpiteet:

- Kaava- ja liitekarttaa on tarkennettu VARK-kohteiden merkintöjen osalta. Selostukseen on päivitetty VARK-inventointia koskeva kuulemisvaihe.
- Kaavakartalle (kartta 7) on päivitetty tiedot uusista arkeologisista kohteista.

Lausunto 3 Puolustusvoimat

1. Turun kaupungin kuulutus, 29.10.2022
2. Puolustusvoimien lausunto yleiskaavaluonnoksesta, 31.12.2018 /BO20064
3. Puolustusvoimien lausunto yleiskaavaehdotuksesta, 7.9.2020 /BQ11768
4. Puolustusvoimien lausunto yleiskaavaehdotuksesta, 1.4.2022 /BS4003

YLEISKAAVA 2029 EHDOTUS, TURUN KAUPUNKI

Yleiskaava 2029 (kaavatunnus 1/2009) kaavaehdotuksen nähtävillä olosta 31.10.-29.11.2022. Yleiskaava koostuu kahdeksasta kartasta ja kaavaselistuksesta.

Puolustusvoimien lausunto

Puolustusvoimat on aikaisemmin yleiskaavahankkeen aikana antanut 2.-4. viitteen lausunnot kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta. Lausunnoissa Puolustusvoimat on esittänyt muutoksia muun muassa Puolustusvoimien alueiden, melualueiden, suojavyöhykkeiden sekä virkistysalueiden ja ulkoilureittien merkintöihin ja määräyksiin.

Puolustusvoimat katsoo, että nyt nähtävillä olevassa kaavaehdotuksessa on pääsääntöisesti huomioitu Puolustusvoimien esittämät muutokset Puolustusvoimien alueisiin (EP), melualueisiin ja suojavyöhykkeisiin sekä ulkoilureittien merkintöihin. Puolustusvoimat kuitenkin esittää seuraavat huomiot Pansion alueelle sijoittuviin T/PA sekä se-2 - merkintöihin Puolustusvoimien toiminta- ja kehittämisedellytysten näkökulmasta.

Yleiskaavaehdotuksen karttaan 3 viitaten Puolustusvoimat esittää, että Pansioon esitetystä T/PA -alueesta poistetaan vuoden 2029 jälkeiseksi käyttötarkoitukseksi esitetty PA -merkintä. Kaavamääräyksen mukaan "Alue voi vaihteittain muuntua palvelujen ja asumisen alueeksi, kun edellytykset sille ovat olemassa." Puolustusvoimien näkemyksen mukaan alueen mahdollinen muuttuminen PA-alueeksi vuoden 2029 jälkeen tulee tarkastella erikseen ja selvittää, onko alueen pääasiallisen käyttötarkoituksen muutokselle tuolloin edellytyksiä.

Viitaten yleiskaavaehdotuksen kartoilla 1 (yhdyskuntarakenne) ja 6 (yhdyskuntatekniikka) esitettyyn maanlajityksen selvitysalueeseen (se-2) Puolustusvoimat toteaa, että selvitysalue sijaitsee osittain Puolustusvoimien alueella (EP). Puolustusvoimat korostaa, että aluetta kehitetään Puolustusvoimien tarpeisiin ja Puolustusvoimien toimintamahdollisuudet alueella on turvattava. Mahdollisista alueella tehtävistä selvityksistä tai toimenpiteistä on sovittava erikseen Puolustusvoimien sekä maanomistajan kanssa.

Lisäksi Puolustusvoimat toteaa, että Pihlajaniemen alueelle sijoittuva ulkoilureitti on merkitty karttaan 1 ulkoilureittimerkinnällä ja kartalle 7 ulkoilureittitarvemerikinnänä. Puolustusvoimat esittää, että kaavaehdotuksen karttojen 1 ja 7 välinen eroavaisuus ulkoilureittimerkinnässä tarkistetaan. Puolustusvoimilla ei ole muuta huomautettavaa kaavaehdotukseen.

Vastine:

T/PA-merkintää ei ole tarvetta muuttaa. Merkinnällä osoitetaan aluetta, jonka maankäyttö voi muuttua vuoden 2029 jälkeen. Alueen käyttötarkoituksen muutos edellyttää Puolustusvoimien lausunnossa mainittua erillistä tarkastelua ja selvitystä siitä, onko käyttötarkoituksen muutokselle edellytyksiä.

Maanlajityksen selvitysalueella (se-2) tehtävistä selvityksistä ja mahdollisista toimenpiteistä sovitaan erikseen Puolustusvoimien ja maanomistajan kanssa, kuten Puolustusvoimat lausunnossaan edellyttää.

Kartalla 1 (Yhdyskuntarakenne) olemassa olevat ulkoilureitit ja ulkoilureittitarpeet on osoitettu samalla merkinnällä. Kartasta saa kokonaiskuvan tavoiteltavasta ulkoilureittiverkostosta. Kartta 7 (Viherympäristö, maisema ja muinaisjäännökset) antaa tarkempaa tietoa ulkoilureittiverkostosta: reitistön osat on jaoteltu olemassa oleviin ulkoilureitteihin ja ulkoilureittitarpeisiin. Myös liikennettä koskevia merkintöjä on esitetty vastaavalla tavalla: kartalla 1 väyläverkosto, eritasoliittymät ja raideliikennepaikat on osoitettu yhdellä väriellä, kartalla 4 (Liikenne) on eroteltu olemassa olevat sekä uudet tai kehitettävät kohteet eri merkinnöin.

Muistutus 1 Senaatti-kiinteistöt

Senaatti-kiinteistöjen muistutus yleiskaavaehdotuksesta 25.11.2022

Yleiskaava 2029 ehdotus (1/2009) 13278-2012 (61 1, 065)

Turun kaupungin kaavoituksessa on laadittu Yleiskaava 2029 -ehdotus. Kaupunginhallitus päätti 11.10.2022 § 419, että 24.11.2021 päivätty, 20.12.2021 muutettu (KH § 582) ja 1.8.2022 muutettu (lausunnot ja muistutukset) yleiskaavaehdotus hyväksytään muutoksin ja asetetaan uudelleen nähtäville. Kaava nähtävilläoloaika on 31.10.-29.11.2022. Kaava on laadittu Turun alueelle kaupungin rakennetta ja alueidenkäyttöä ohjaavana oikeusvaikutteisena yleiskaavana.

Senaatti-kiinteistöt jättää yleiskaava 2029- ehdotuksesta muistutuksen ao. perusteluin sekä pyytää muuttamaan seuraavat kohdat yleiskaavaehdotuksessa:

Pihlajaniemi:

1. **Senaatti-kiinteistöt esittää Pihlajaniemen alueen maanomistajana luo-merkinnän rajauksen poistamista (luo-kohteiden luettelon 1.8.2022 kohde 4-88, kts.liitekuva) yleiskaavasta kokonaan seuraavin perusteluin:**
 - a. **Määräyksen sisällöllinen ristiriita ja tulkintavirhe lepakkoselvitykseen nähden:**

Määräyksen rajausta yleiskaavaan on otettu Pihlajaniemen asemakaavan valmisteluun liittyneestä lepakkoselvityksestä (Turun Pihlajaniemen lepakkoselvitys 2019). Selvityksessä Pihlajaniemestä rajattiin kolme lepakkoaluetta: kaksi rantametsäaluetta lepakoille tärkeinä ruokailualueina tai siirtymäreitteinä (II luokan lepakkoalueina) sekä länsiosan metsäkaistale muuna lepakoiden käyttämänä alueena (luokan III lepakkoalueena). Kohteiden arvoluokittelu on Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen ohjeen (2012) mukainen. Ohjeen mukaan III luokan lepakkoalueeksi luokitellaan alue, joka on lepakoiden käyttämä, mutta jonka laji ja/tai yksilömäärä on pienehkö. III-luokan lepakkoalueella ei ole luonnonsuojelulailla (49 §) suojeltuja lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja eikä EUROBATS-sopimuksessa ole annettu sitä koskevia suosituksia. Lepakkoselvityksen mukaan länsiosan metsäkaistaleella havaittujen lepakoiden määrä oli selvästi pienempiä kuin rantavyöhykkeellä, eikä alue siten ole lepakoille korvaamattoman tärkeä. Alue on paikoin hyvin nuorta ja tiheää metsää, joka sopii lepakoiden ruokailualueeksi vain osittain. **Lepakkoselvitys ei siten anna perusteita tai tarvetta määrittää luokan III aluetta luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo-merkintä). Lepakkoselvityksen mukaan tulevan asuinalueen keskelle suunniteltu lammista ja puroista muodostuva puistovyöhyke saattaa jopa parantaa lepakoiden ruokailumahdollisuuksia tällä osa-alueella**, mikäli ainakin osa siitä toteutetaan himmeästi valaistuna.
 - b. **Luontoselvityksen (sis.lepakkoselvitys) tulokset on otettu huomioon myös asemakaavotuksessa:** Pihlajaniemen asemakaavassa (asemakaavaehdotus KV 11.4.2022 §71) on otettu huomioon alueen maankäytön suunnittelussa lepakot ja niiden elinolosuhteet, lammista ja puroista muodostuvan puistoalueen suunnittelussa ja asemakaavamääräyksiin seuraavalla määräyksellä "Alueen valaistusta (valaisintyytit, voimakkuus ja suuntaus) suunniteltaessa on varmistettava, ettei valaistuksesta aiheudu häiriöitä lepakkojen elinympäristölle." **Yleiskaavassa esitetty määräys luo-alueesta ja määräyksen sisältö "luonnonarvoja heikentävät toimenpiteet alueella kiellettyjä" aiheuttaa kohtuutonta haittaa maanomistajalle.** Koko Pihlajaniemen kattaneissa vuoden 2019 aikana tehdyissä luontoselvityksissä ei todettu arvokkaita luontokohteita osa-alueella 1 (asemakaavaehdotuksen KV 11.4.2022 §71 rajausta). Kaikki paikallisesti tai alueellisesti arvokkaiksi arvioidut kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet jäivät rajauksen ulkopuolelle.
 - c. **Yleiskaavassa luo-alueina rajatut lepakkoalueet perustuvat (luo-kohteiden luettelon 1.8.2022 mukaan) vain kahteen lepakkoselvitykseen:** edellä mainittuun Pihlajaniemen lepakkoselvitykseen sekä Turun Koroistenniemen lepakkoselvitykseen (2021) (yhteensä 8 rajausta). Koko yleiskaava-alueen kattavaa lepakkoselvitystä ei siis ole tehty, joten vain näiden kahden suhteellisen

pienialaisen alueen kaikkien lepakkorajausten osoittaminen yleiskaavassa ei turvaa lepakoiden esiintymistä alueella eikä kohtele maanomistajia tasapuolisesti.

- d. Hyväksytty maankäytön yleissuunnitelma koko Pihlajaniemen alueen kaavoituksen pohjana**
Maankäytön yleissuunnitelma koko Pihlajaniemen alueen kaavoituksen pohjaksi on hyväksytty kaupunginhallituksessa (KH 1.10.2019 § 367). Yleissuunnitelmassa on jo otettu myös huomioon luontoarvot ja niiden sijoittuminen muun muassa korttelirakenteen sijoittumisessa ja jättämällä kalioalueet- ja mäet sekä ranta-alue rakentamisen ulkopuolelle ja mahdollistamalla siten myös eteläosassa lepakoiden elinolosuhteet ja kulkureitit.
- e. Yleiskaavan sisältövaatimusten ja luo -määräyksen ristiriita yleiskaavan asumismääräykseen nähden:**

Esitetty luo-määräys lisäksi ylittää lunastus- tai korvausvelvollisuuden kynnyksen, koska näin yleiskaava sisältäisi määräyksiä, joilla kielletään rakentamista siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Alue on osoitettu A-aluemerkinnällä (uusi tai olennaisesti muuttuva asuinalue), jossa yhdyskuntarakennetta tulisi täydentää ja tiivistää olemassa olevaan infraan liittyen kestävän kaupunkirakenteen ja riittävän asuntotuotannon turvaamiseksi julkisen liikenteen piirissä. Toisin sanoen yleiskaavaehdotuksen luo-määräys ja A-aluemerkintä ovat ristiriidassa sekä siten MRL:n yleiskaavan ja valtakunnallisten aluidenkäyttötavoitteiden vastainen. Esitetty luo-rajaus on lisätty kaava-aineistoon ja liitekartalle nro 7 aikaisemman nähtävillälöön 31.1.-23.3.2022 jälkeen. Asia on tullut maanomistajan tietoon vasta päätöksäsitelyyn yhteydessä syksyllä 2022.

Tavara-asema (Härkämäki)

- 2. Senaatti-kiinteistöt osana Turun tavara-aseman alueen maanomistajana esittää alueelle kohdentuvan TP-kaavamerkinnän sisällön monipuolistamista laajentuen myös palveluihin ja asumiseen.**

Yleiskaavaehdotuksessa oleva kaavamerkintä:

Työpaikka-alue (TP-kaavamerkintä)

Alue varataan monipuolisille työpaikkatoiminnoille. Alueella voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja, ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta ja niihin liittyvää myymälätilaa sekä varastointia. Alueen MA-alueeseen rajautuvalle reunalle tulee mahdollisuuksien mukaan istuttaa suojapuustoa maisemakuvan sopusointuisuuden turvaamiseksi

- a.** Alue sijaitsee keskeisellä sijainnilla kaupunkirakenteessa. Alueen käyttötarkoitus tulisi olla mahdollisimman laaja-alaista ja sallia erilaiset toiminnot, kuten työpaikat, palvelut ja asumisen tulevaisuudessa. Alueen käyttö tulisi pikemminkin ratkaista tarkemmassa suunnittelussa.

Ehdotus uudeksi kaavamerkinnäksi:

TP-5 Työpaikka-alue (muuttuvan maankäytön alue)

Alue varataan monipuolisille työpaikkatoiminnoille. Alueella voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja, ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta ja niihin liittyvää myymälätilaa sekä varastointia. Alue voi vaihteittain muuntua palvelujen ja asumisen alueeksi, kun edellytykset sille ovat olemassa. Alueen palvelujen tulee olla asumisen yhteyteen soveltuvia, eivätkä ne saa aiheuttaa ympäristöhäiriötä. Asumisen ja palvelujen määrä ja sijoittuminen ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

Tai vaihtoehtoinen uusi kaavamerkintä:

PA: Palvelujen ja asumisen alue

Alue varataan julkisille ja yksityisille palveluille ja asumiselle. Alueen palvelujen tulee olla asumisen yhteyteen soveltuvia, eivätkä ne saa aiheuttaa ympäristöhäiriötä. Asumisen ja palvelujen määrä ja sijoittuminen ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

Tai vaihtoehtoinen uusi kaavamerkintä:

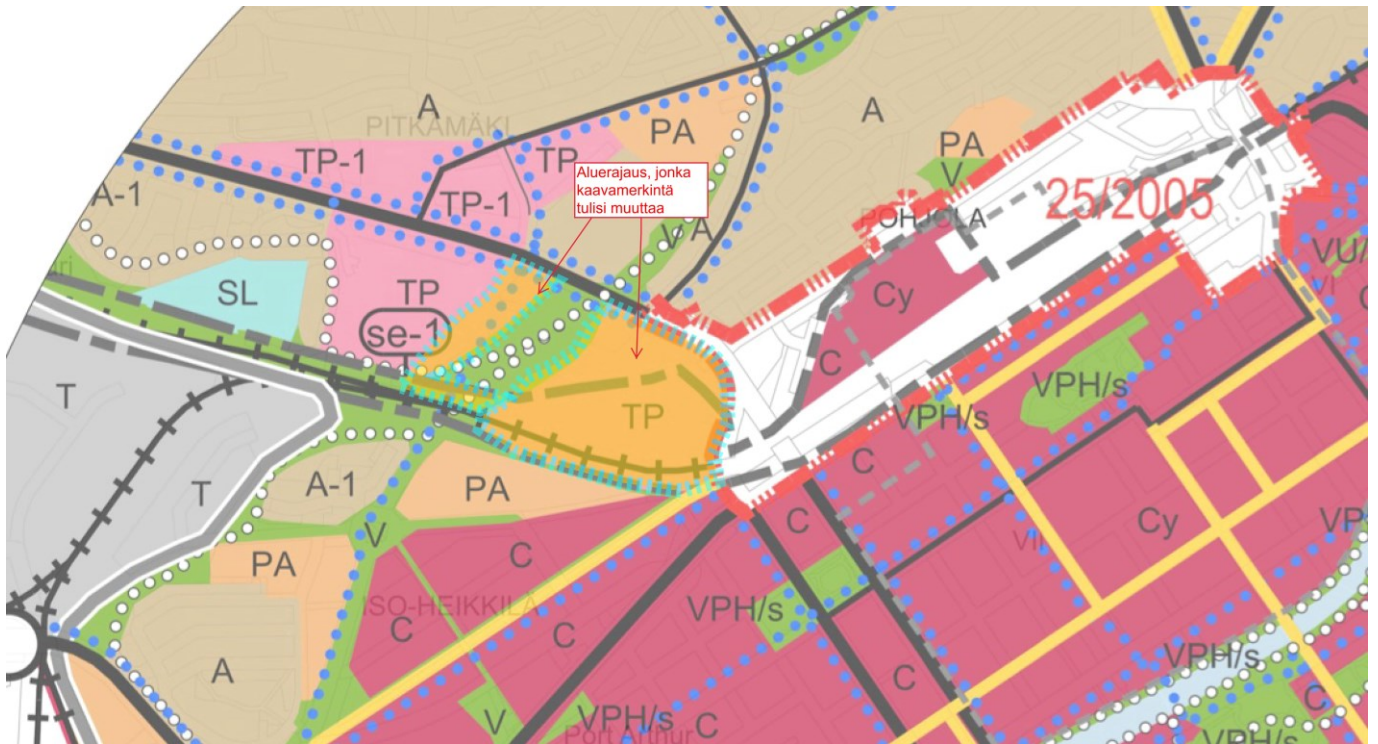
T/PA Teollisuus- ja varastoalue / Palvelujen ja asumisen alue (vuoden 2029 jälkeinen)

Teollisuus- ja varastokäyttöön varattu alue. Alueet voivat sisältää myös pääasiallisia toimintoja palvelevia tiloja, kuten toimisto- ja terminaalitylöjä. Alue voi vaihteittain muuntua palvelujen ja asumisen alueeksi, kun edellytykset sille ovat olemassa. Alueen palvelujen tulee olla asumisen

yhteyteen soveltuvia, eivätkä ne saa aiheuttaa ympäristöhäiriötä. Asumisen ja palvelujen määrä ja sijoittuminen ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

- b. Alue ei rajaudu MA-alueeseen miltään osin. Tämä määräys tältä osin tarpeeton. Määräyksen indeksoinnin muuttaminen tukee myös tätä, että tavara-aseman kaavamerkintä tulisi olla omalla indeksillä ja tämän rajausmääräyksen voi jättää pois tarpeettomana.

Vastine:

Pihlajaniemi

Luo-rajaus on peräisin luontoselvityksestä, jossa aluetta kuvataan: ”Luokka III: Muu lepakoiden käyttämä alue. Maankäytössä mahdollisuuksien mukaan huomioitava alueen arvo lepakoidelle.” Pihlajaniemen luontoarvot on otettu huomioon riittävässä määrin alueella vireillä olevan asemakaavan maankäytössä ja kaavamääräyksissä. Muun lepakoiden käyttämän alueen osalta on asemakaavassa annettu lepakoiden elinolosuhteita säilyttäviä kaavamääräyksiä.

Toimenpiteet:

- Pihlajaniemen asemakaava-alueelle ulottuva luo-merkintä on poistettu.

Tavara-asema (Härkämäki)

Härkämäen tavara-aseman alueelle suunnitellaan sijoitettavan VAK-järjestelyratapihaa. Toimintaan liittyvän onnettomuusrisin vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista laajentaa asumisen sallivaa kaavamerkintää suunnitellun VAK-järjestelyratapihan välittömään läheisyyteen.

Ratapihatoimintojen siirto on suunniteltu kaksivaiheiseksi: ensimmäisessä vaiheessa toiminnot sijoittuvat Härkämäkeen ja mahdollisessa toisessa vaiheessa Pahaniemeen. Järjestelyratapihan lopullinen sijoittuminen Pahaniemeen mahdollistaa tulevaisuudessa Härkämäen alueen kaavamerkinnän uudelleentarkastelun. Kaavamerkintää voidaan tarkastella uudestaan tätä yleiskaavaa seuraavassa yleiskaavassa.

Muistutus 2 VR-Yhtymä oyj

VR-Yhtymä Oyj:n kannanotto päivitettyyn Yleiskaava 2029 -ehdotukseen

Turun kaupunginhallitus on päättänyt hyväksyä päivitetyn Yleiskaava 2029 -ehdotuksen ja asettaa sen uudelleen nähtäville. VR-Yhtymä Oyj on maaliskuussa 2022 antanut laajemman lausunnon tuolloin nähtävillä olleesta yleiskaavaehdotuksesta. Nyt VR on tutustunut päivitettyyn, uudelleen nähtäville laitettuun, yleiskaavaehdotukseen ja lausuu siitä seuraavaa.

1. YHDYSKUNTARAKENNE

Yleiskaavaehdotukseen kirjatut yhdyskuntarakenteen kehittämistavoitteet ovat VR:n tavoitteita tukevia. Turun uuden matkakeskuksen ja Kupittaaan aseman saavutettavuudesta kaikilla liikennemuodoilla on tärkeää huolehtia asemakaavoituksen sekä muun tarkemman alue-suunnittelun yhteydessä ja tavoitella joukkoliikenteen sekä kevyen liikenteen osalta edelleen parannuksia. Kaupungin vastineessakin mainitut Ratapiha-alueen osayleiskaavan kevyen liikenteen kehittämistarpeet ovat tärkeitä jatkosuunnittelun tavoitteita. Lisäyksenä aiempaan lausuntoon VR nostaa vielä esille Härkämäen tavara-aseman alueen kaavamerkinnän. Yleiskaavaehdotuksessa alue on merkitty TP-merkinnällä (Työpaikka-alue), jonka mukaan alue varataan monipuolisille työpaikkatoiminnoille. VR esittää alueen maanomistajana, että alueen tulevaisuuden kehityksen kannalta merkintää ja sen sisältöä on syytä tarkastella vielä uudelleen. Alueen keskeinen sijainti sekä rajautuminen olemassa oleviin sekä tuleviin asuin-, palvelu- ja keskustatoimintojen alueisiin luovat mahdollisuuksia useille vaihtoehtoisille kehitysohjelmille tulevaisuudessa. Raideliikenteen tarpeet, mm. KUTU-hankkeen toteutuminen ja uudet VAK-raiteet, huomioon ottamalla aluetta pystytään kehittämään työpaikkatoimintoja monipuolisemminkin, mikä on syytä mahdollistaa jo yleiskaavamääräyksissä.

2. SATAMAN RAIDEYHTEYS

Päivitettyyn yleiskaavaehdotukseen on lisätty sataman raideliikenteen ns. pohjoinen linjavaihtoehto. Samalla sataman nykyinen raidelinjaus on poistettu, samoin kuin sitä ympäröinyt selvitysalue -merkintä. Uusiraideliikennepaikka -merkintä on siirretty osoittamaan uuden pohjoisen linjavaihtoehdon pääteaseman sijaintia. Edellä mainitut muutokset ovat VR:n näkemyksen mukaan hyviä. On tärkeää, että yleiskaavassa ratkaistaan satamaraiteen linjaus ja selvitysalue-merkinnästä ja raideyhteyden katkaisumahdollisuudesta ennen satama-alueen luovuttua. Satamaraiteen päätepisteen sijoittuminen mahdollisimman lähelle laivaterminaalia on toimivan matkaketjun kannalta erityisen tärkeää ja huomioon otettava asia myös yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Vastine:

Härkämäen tavara-aseman alueen kaavamerkinnän osalta ks. vastine muistutukseen 1 Senaatti-kiinteistöt.

Turun uuden matkakeskuksen ja Kupittaaan alueen ratkaisut tarkentuvat asemakaavoituksen ja muun suunnittelun yhteydessä.

Muistutus 3 Kiinteistö Oy Turun Kiertotähdentie 2

Muistutus

Haluamme kohteliaimmin esittää kantanamme seuraavaa.

Esitämme harkittavaksi karttamerkinnän PA (Palvelut ja elinkeino) ulottamista koskemaan myös korttelia 60, 65 / T-2, tarkemmin osoitteessa Kiertotähdentie / Iso-Heikkilän kaupunginosa.

Perustelut.

Korttelin kehittäminen jatkossa ainoastaan T (Teollisuus- ja varastoalue) kaavamerkintään perustuen saattaa aiheuttaa taajaan toistuvaa ja haitallista keskiraskasta tai raskasta logistiikkaliikennettä katuverkossa, joka halkoo asumispainotteista ympäristöä Revontulenkadun ja Kanslerintien varsilla. Mahdollistamalla PA-toimintojen sijoittumisen em. kohdekortteliin toimisi se jatkumona lähialueelle jo ennestään rakentuneelle ympäristölle, jonka pääkäyttötarkoitus on asuminen / palveluasuminen.

(Muistutuksen liitteenä on kuva kiinteistöjaosta sekä kiinteistöjen omistajien yhteystietoja.)

Vastine:

Kiertotähdentien päähän Iso-Heikkilänpuistoon ja radanvarteen on tarkoitus kaavoittaa raitiotien varikko. Varikon kaava on kaavoitusohjelmassa aikataulutettu vuosille 2024–2025. Yleiskaavaehdotuksen PA-merkintä tarkoittaa palvelujen ja asumisen aluetta. PA-merkinnän ja sen myötä uuden asumisen ulottaminen Kiertotähdentien kortteleille 60 ja 65 ei ole perusteltua, koska alue sijaitsee tulevan varikon läheisyydessä. Lisäksi korttelin 60 vieressä sijaitsee Länsisataman raidealue. Mahdollisten melu- ym. haittojen vuoksi korttelit 60 ja 65 eivät ole sopivia uudelle asutukselle.

Muistutus 4 Knaapi Holdings Oy

Viite Muutosesitys nähtävillä olevaan yleiskaavaluonnokseen 2029.

Asia Omistuksemme on tullut Piipanojan tilan alue Turun Orikedon ja Kärsämäen alueiden välissä Kehätien sisäpuolella ja tarkemmin Piipanojan ja Vähäjoen välissä. Tilan kt on 853-494-1-46 ja sen pinta-ala on 9,8 ha eli 98.000 m². Alueen vieressä on suurehko kaupungin omistama alue (liitekartta 1).

Tilalla on vanha talouskeskus rakennuksineen ja sen ympärillä pääosin yritystoiminnan eli kasvihuoneiden käytössä ollut aluetta mutta myös kesantona olevaa peltoa. Talouskeskuk- sen alueella on kolme asuinrakennusta, joista yksi on 1890 rakennettu suojeltu suurehko n. 600 m²:n kokoinen puurakennus. Talouskeskuk- sen alueella on yhteensä kymmenkunta ra- kennusta yhteensä n. 2.500 m², mm. n. 1.000 m²:n suuruinen entinen navettarakennus. Myös kolme muista rakennuksista on museoviranomaisten mielestä julkisivuiltaan suojelun arvoisia, virallista suojelua niihin ei kuitenkaan kohdistu.

Yleiskaavassa 2020 alue on varattu yritystoiminnan alueeksi merkinnällä PK. Mielestämme tämä merkintä täydennettynä talouskeskuk- sen A/s merkinnällä pitäisi ehdottomasti säilyttää. Alueelle on valmiiksi rakennettuna Turun Kehätien ylittävä nelikaistainen silta ja alueelle pää- see myös Orikedon puolelta siltaa myöden kaupungin opaskartan mukaisesti (liite 1). Pääosa Piipanojan tilan alueesta on kalliopohjaista ja tavallaan mäen päällä olevaa maata, jonka perustamisolosuhteet ovat hyvät, avokallio on näkyvissä useassa paikassa.

Nähtävillä olevassa luonnoksessa alue on merkinnällä MA "maisemallisesti arvokas maata- louden muokkaama alue". Merkintä on virheellinen Piipanojan tilan pääosan osalta, koska se ei ole peltomaisemaa, eikä ole sitä koskaan ollutkaan. Piipanojan eteläinen osa on ollut yritystoiminnan eli kauppapuutarhan käytössä 1930- luvulta saakka ja alueella on kasvihuo- neiden betoniperustuksia edelleen useita tuhansia neliöitä. Yleiskaava on tietysti yleispiirtei- nen, mutta talouskeskuk- sen asuinalue on sekin suurehko, liitteenä 2 on senkin huomioiva ehdotus meidän alueellemme.

Turun kaupungilla on osoittaa joitakin harvoja tontteja suurille yrityksille. Sen sijaan kaupun- gilla ei ole osoittaa ainuttakaan pientä toimitilatonttia niitä kipeästi tarvitseville pienemmille yrityksille. Näiden yritysten on ollut ja on pakko hakeutua Lietoon, Kaarinaan ja Raisioon, joilla kaikilla niitä on ollut, joskin tällä hetkellä niitä on vain Liedossa (Tuulissuolla). Turun kaupunkirakenteen muutos on nopeaa ja pienyritysten käyttämiä toimitiloja puretaan jatku- vasti Itäharjulla, Iso-Heikkilässä, Vähäheikkilässä ja myös muualla suurempia tiloja muunne- taan toimisto ja muuhun tuottavampaan käyttöön.

Ehdotamme, että yleiskaavaa tältä pieneltä osin tarkistettaisiin ja jätettäisiin voimaan nykyi- sen yleiskaavan mukainen aluerajaus ja merkintä lisätynä itse kartanoalueeseen kohdistu- valla A/s merkinnällä. Piipanojan tila yhdistettynä Turun kaupungin omistamaan suureen yleiskaavassa 2020 PK merkinnällä olevaan alueeseen toisi erittäin merkittävän lisän Turun alueen yrityksille tarjottavaan tonttivarantoon. Vähäjoen itäpuolella oleva Orikedon uudempi toimitila-alue voi tässä toimia esimerkkinä, siellä tontit ovat 1.000-2.000 m² suuruisia, mutta kaupungin omistamille alueille voitaisiin tehdä isompiakin. Alueella saataisiin kymmeniä yri- tyksiä ja kaupunki saisi tuloja monesta lähteestä, myös maan myynnistä tai vuokrauksesta.

Tarkoituksemme on laittaa vireille alueen asemakaavoitus tähän tarkoitukseen. Kaavoituksen yhteydessä kaupungille voidaan luovuttaa meidän tilastamme kaavoituskorvauksena mm. Vähöajaan ja Piipanojaan rajautuvat alueet, mikäli sellaisia tarpeita on tai joskus tulee. Asutukseen liittyvää tarvetta alueella ei ole eikä varmaan tulekaan.

Yritystonttien asialla on kiire, niitä tarvitaan kipeästi.

KIINTEISTÖ ILMAKUVASSA 20.09.2022
853-494-1-46 Piipanoja

sivu 1 (2)

Kiinteistötunnus:	853-494-1-46
Rekisteriyksikkölaji:	Tila (1)
Nimi:	Piipanoja
Kunta:	Turku (853)
Kylä/kaupunginosa:	PIIPANOJA (494)
Rekisteröintipäivämäärä:	16.12.2011
Palstojen lukumäärä:	1
Maapinta-ala:	9.8090 ha

Kiinteistön raja- ja käyttöoikeusyksikkötiedot on haettu Kiinteistötietojärjestelmästä. Karttatulosten sijaintitiedoissa voi olla epätarkkuuksia. Kiinteistön tarkka alueellinen ulottuvuus selviää toimitusasiakirjoista ja maastosta. Karttatulosteella näytetään käyttöoikeusyksiköt, joiden sijaintitieto on merkitty kiinteistön alueelle tai sen läheisyyteen. Kiinteistöä rasittavat käyttöoikeusyksiköt selviävät kiinteistörekisteriotteesta. Taustakartta on viitteellinen. © MML ja kunnat

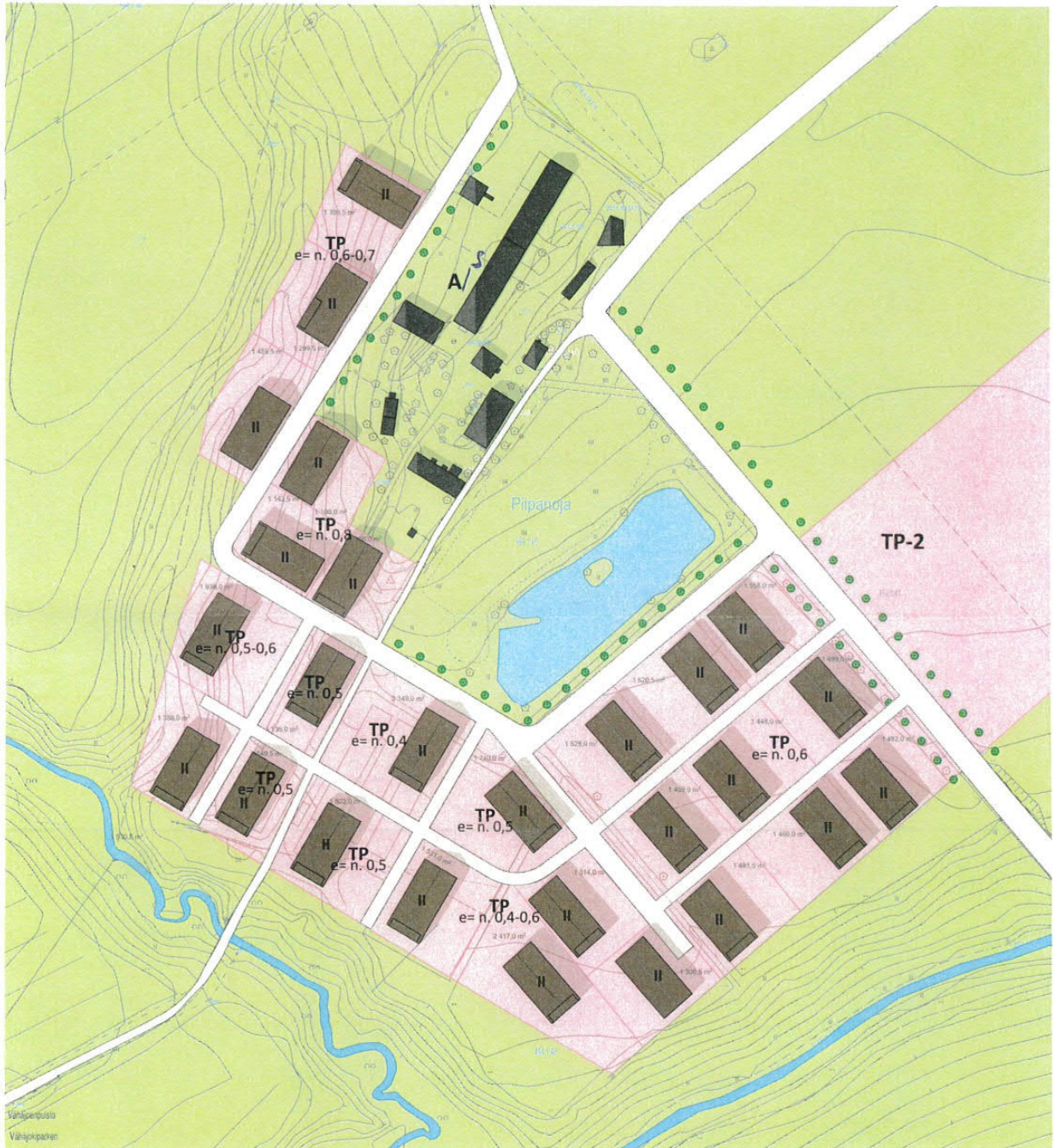

Turku Oriketo/Kärsämäki, kulkuväylät PK alueelle, Piipanojan tila ja Turun kaupunki.

Piipanoja, Maankäyttöluonnos

1:1500

Piipanoja, maankäyttöluonnos

LUONNOS
LUONNOKSET, 1:1500

23.11.2022,

A3

SIGGE ARKKITEHDIT

Läntinen Rantakatu 53 Pölkkinenentie 19 B 11
20100 Turku, Finland 00510 Helsinki, Finland

Tel +358 (0)2 2781500 www.sigge.fi
Fax +358 (0)2 2310550 sigge@sigge.fi

S:\100748_Piipanoja_Maankäyttöluonnos\100748_Piipanoja_Maankäyttöluonnos.dwg

Vastine:

Piipanojan kantatilan talouskeskus on osoitettu yleiskaavaehdotuksessa merkinnällä arvokas rakennus tai rakennetun ympäristön kokonaisuus. Kokonaisuuteen kuuluu myös Vähäjoen ylittävä kivisilta. Vähäjoen ja Piipanojan varsilla on puolestaan luonnonarvoja. Kantatilan rakennukset, niihin liittyvät pellot sekä joen- ja puronvarret muodostavat maisemallisesti merkittävän kokonaisuuden.

Yleiskaava 2029:n valmistelun aikana voimassa olevan yleiskaavan merkintöjä on ollut tarvetta päivittää Yleiskaava 2029:ssä käytettyjen kaavamerkintöjen mukaisiksi. Aluerajauksia on myös tarkennettu alueelle sijoittuvien maisemallisten ja luonnonarvojen vuoksi. Työpaikkarakentaminen on pyritty keskittämään maisemallisesti vähämerkityksisille alueille ja etäämmälle jokivarsista. Vähäjoen varsi muodostaa merkittävän viheryhteyden Koroistenniemeltä Maarian altaalle saakka. Tätä viheryhteyttä olisi myös mahdollista kehittää virkistysympäristönä, mitä osoittaa yleiskaavaehdotuksen ulkoilureittitarve-merkintä. Yleiskaava 2029:ssä on pyritty kohentamaan Vähäjokilaakson maisemakuvaa ja selkiyttämään avoimen maiseman rajautumista kaavamääräyksiin: työpaikka-alueiden sekä teollisuus- ja varastoalueiden kaavamerkintöihin on liitetty määräys suojapuuston istuttamisesta maisemallisesti arvokkaan peltoalueen puoleiselle reunalle.

Alueen työpaikkatoiminnot on sijoitettu pääosin Turun kehätien läheisyyteen sen kummallekin puolelle sekä Turun vankilan tuntumaan. Kyseiset alueet ovat tällä hetkellä asemakaavoittamattomia ja rakentamattomia. Alueiden tuleva asemakaavoittaminen mahdollistaa myös muistutuksessa esille nostettujen pienten toimitilatonttien tarjonnan.

Työpaikka-alueen rajaamisella Piipanojan talouskeskuksen pohjoispuolelle on pyritty säilyttämään arvokkaan rakennusryhmän asema jokilaakson maisemassa. Päätulosuunta Piipanojan talouskeskukselle on ollut perinteisesti kaakosta. Kaakon suunnalta tulevaa tietä on korostettu puuistutuksin, ja myös päärakennuksen pitkä julkisivu osoittaa kaakkoon. Rakennusryhmän ympäröiminen työpaikkarakentamisella kaakon ja etelän puolelta katkaisisi yhteyden Vähäjoen ja rakennusryhmän väliltä.

Maisemallisesti arvokas peltoalue -merkintä (MA) on muiden yleiskaavamerkintöjen tavoin yleispiirteinen. Alueen osaa, jolla sijaitsee kasvihuoneiden perustuksia, ei yleiskaavan mittakaava huomioiden ole tarkoituksenmukaista osoittaa eri merkinnällä. MA-merkinnällä osoitetuilla alueille voi olla kasvillisuutta ja myös rakennuskantaa. Kaavamääräyksen mukaan rakentaminen tulee sijoittaa olemassa olevan rakentamisen yhteyteen rakennetulle tai siihen rajoittuvalla kiinteistölle. Vähäjoen laakso hahmottuu edelleen pääosin avoimena maatalousmaisemana, johon liittyy lisäksi arvokasta rakennuskantaa, joten MA-merkintä on perusteltu.

Piipanojan talo ympäröivine rakennuksineen on aikoinaan perustettu savikkojen keskellä sijaitsevalle kallioalueelle. Sitä ympäröi nopeasti uomia kohti paksuuntuva savikko. Kasvihuoneiden eteläpuolella Piipanojan reunalla savea on n. 12 m, Vähäjoen reunalla paksuus on n. 25 metriä. Vähäjoki, Piipanoja ja vanhan pihapiirin länsipuolella sijaitseva Piipanojan sivuhaara kulkevat 8–10 metriä syvässä jyrkkäreunaisissa rai-loissa. Reuna-alueet ovat epästabiliitit eivätkä sovellu rakentamiseen. Epätasainen, pehmeä savipatja tekee perustamisesta haasteellista ja kallista.

Rakentamista ei voi ulottaa maankäyttöluonnoksessa esitetyle laajuudelle maaperäolosuhteiden ja topografian eikä myöskään maisemallisten ja rakennushistoriallisten syiden takia.

Muistutus 5 Saarni Yhtiöt Oy

Muistutus yleiskaavaehdotukseen 1/ 2029

Ehdotus on ristiriidassa oikeusvaikutteisen Skanssin ja Piispanristin osayleiskaavan 37/ 2001 kanssa.

Kaavasta 37/ 2001 sovittiin kanssamme niin, että siinä huomioitiin tarpeemme kehittää osoitteessa Uudenmaantie 100 /Nurkkalankatu 2 sijaitsevaa kiinteistöämme käyttötarkoitukseltaan ja sisätiloiltaan toimisto / liikekiinteistön suuntaan.

Rakennuksemme suunnittelussa on otettu huomioon tilojen monikäyttöisyys-mahdollisuus. Asemakaavamerkintä tontilla on TP ja oikeusvaikutteisen osayleiskaavan merkintä tontilla on KTY.

Rakennuksen pääkäyttö on nykyään toimisto.

Uudella yleiskaavalla ei saisi rajoittaa rakennuksen monikäyttöisyyttä, joten kaavamääräys pitäisi olla sellainen, joka sallii tarvittaessa kaikki ne toiminnot, jotka nykyisetkin kaavamääräykset TP ja KTY ovat sallineet.

Oikeusvaikutteista osayleiskaavaa 37/ 2001 toteutettaessa sovittiin myös siitä, että ajoyhteysvaraus Uudenmaantien Haritun liittymästä Skanssiin säilytetään.

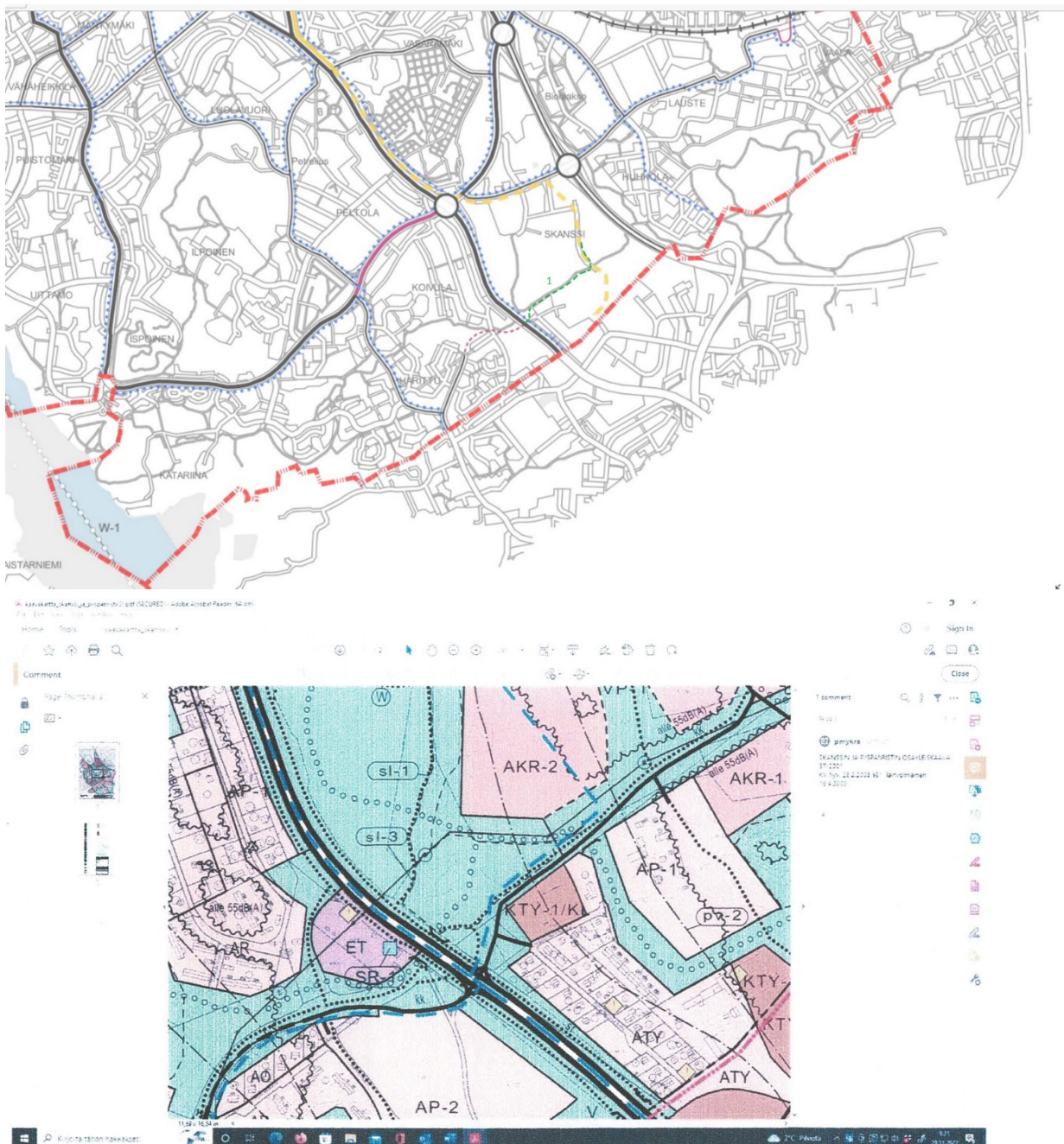
Tältäkin osin uuden yleiskaavan tulisi noudattaa aiempia suunnitelmia.

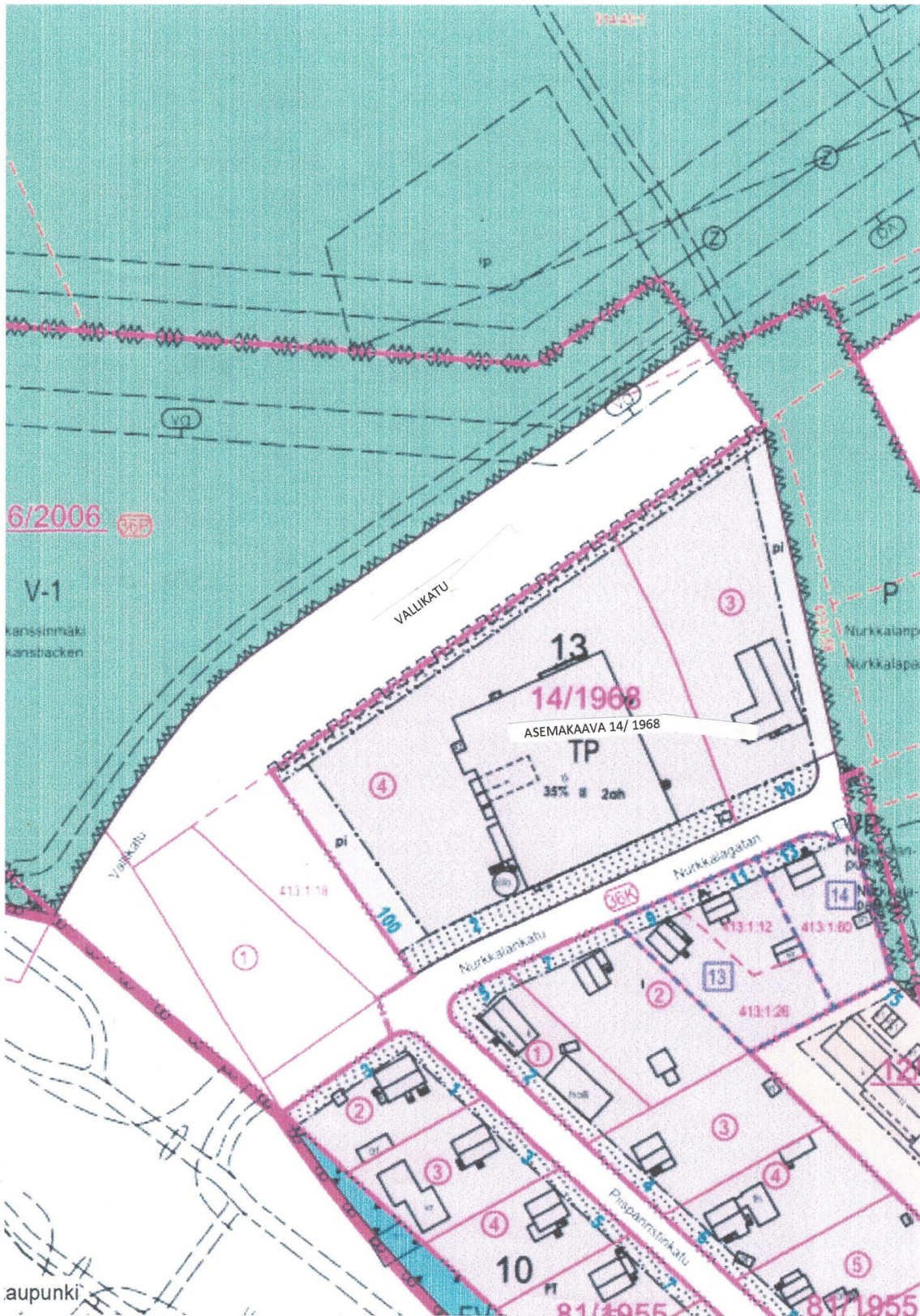
Liitämme mukaan otteen yleiskaavaehdotuksesta (Yleiskaava 2029). Siihen olemme vihreällä katkoviivalla (1) esittäneet missä olisi ajoyhteyden luonnollinen sijainti.

Muut liitteet ovat otteet Vallikatu-luonnoksesta, tonttia koskevasta asemakaavasta ja oikeusvaikutteisesta osayleiskaavasta.

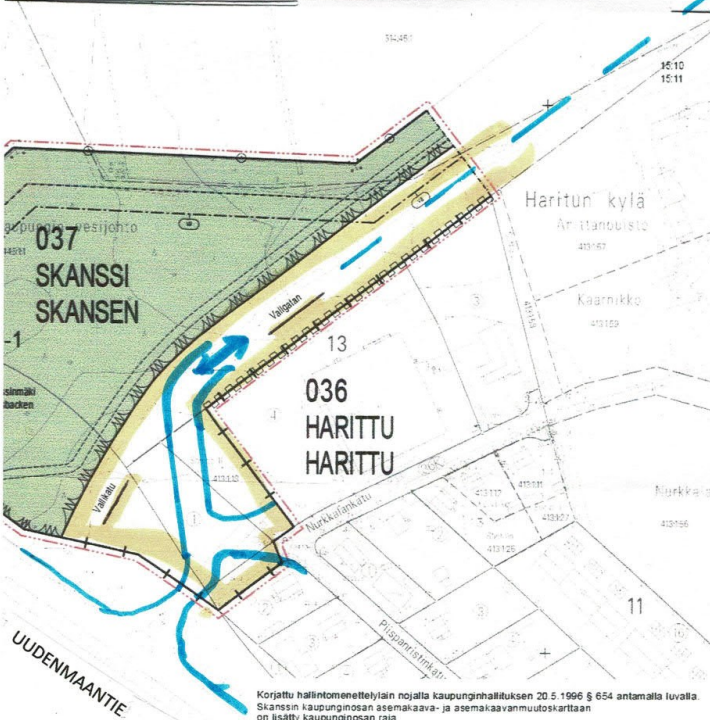
Näkemyksiimme ovat yhtyneet jo aiemmin Skanssin Kauppatalo Oy, Kauppakeskus Skanssi Oy ja Almaco Group Oy.

Olemme halukkaita toimittamaan lisää perusteita ja selventämään näkemyksiämme tarkemmin ja pyydämme neuvottelua asiassa.

SKANSSEI

Korjattu hallintomenettelyin nojalla kaupunginhallituksen 20.5.1996 § 654 antamalla luvalla. Skanssin kaupunginosan asemakaava- ja asemakaavanmuutuskarttaan on lisätty kaupunginosan raja.

TURKU	ABO	ASEMAKAAVATUUS DETAILIPLANIBETONING 46/2006 DWORCHNER
-------	-----	---

Vastine:

Kyseinen KTY-kiinteistö on yleiskaavaehdotuksessa näytetty osana asuinalueetta, jonka kaavamerkintänä on A. Yleiskaavassa on esitetty alueen pääkäyttötarkoitus, joka kyseisellä alueella on asuminen. Asuinalueita koskeva määräys sallii alueella harjoitettavan nykyisen toiminnan ja sen kehittämisen. Kaavamääräys on seuraavan sisältöinen: "Alueelle saa sijoittaa myös sellaisia pienimuotoisia työtiloja, josta ei aiheudu melua, raskasta liikennettä, ilman pilaantumista tai näihin verrattavia ympäristöhaittoja." Kaavamerkintää ei ole tältä osin tarpeellista muuttaa.

Muistutuksessa esitetyistä katulinjavarauksesta Uudenmaantien Haritun liittymästä Skanssiin on sittemmin luovuttu, eikä sitä tulla myöskään tässä yleiskaavassa esittämään. Muistutuksessa esitetylle katulinjavarauksen alueelle on 27.10.2018 tullut voimaan asemakaavanmuutos "Skanssin keskuspuisto", jossa katulinjavaraus on osoitettu urheilu- ja virkistyspalveluiden alueena VU-1. Katulinjavarauksia ei ole myöskään osoitettu vireillä olevassa Itä-Skanssin asemakaavaehdotuksessa.

Muistutus 6 Länsi-Turun asukasyhdistys ry, Teräsrautelan omakotiyhdistys ry ja Mälikkälän omakotiyhdistys ry

Asukasyhdistysten; Länsi-Turun asukasyhdistys ry., Teräsrautelan omakotiyhdistys ry. ja Mälikkälän omakotiyhdistys ry. kannanotto Turun uuteen yleiskaavaehdotukseen, viisi muistutusta alla:

Yhdistykset haluavat tuoda julki seuraavat yleistä linjaa koskevat kannanotot:

- A. Viher- ja ulkoilualueet, purot ja puistot alueiden vetovoimaa lisäävinä tekijöinä Turku on laatinut erinomaisen viheralueita koskevan viheralueohjelman. Uudessa yleiskaavaehdotuksessa on myös otettu nämä melko hyvin huomioon ja yleiskaavan henki on pääosin oikean suuntainen:
- viheralueita ja -väyliä vaalitaan ja kehitetään kaupungin tarpeisiin muuttuvissakin tilanteissa
 - Turku pyrkii kohti hiilineutraalisuutta liikenteen, rakentamisen ja energian osalta
 - Turku vaalii alueensa biodiversitettiä (viherväylät, kedot, purot jne.), mikä edistää myös asuinalueiden vetovoimaa ja houkuttelevuutta sekä hiilineutraalisuutta.

Tämä linja on myös johdonmukaista, koska Suomi kansainvälisin ja EU-sopimuksin sekä Turku kaupunkina ovat sitoutuneet kaupunkiympäristön viheralueiden määrän kasvattamiseen, biodiversiteetin kehittämiseen sekä hiilineutraalisuuteen.

Näin ollen Turulla pitäisi olla ehdoton ja johdonmukainen 0-toleranssi ja kielteisyys viheralueiden supistamisesta. Päinvastoin tiivistyvä kaupunki tarvitsee niitä alueellaan enemmän, jotta arkipäivän lähiliikunta ja virkistäytyminen voisi tapahtua ilman autoilua asuinpaikastaan kauemmas.

Asukasyhdistysten esitys nro 1.

Esitämme, että Turun tulisi ottaa myös yleiskaavassaan viheralueiden merkinnän piiriin ne puisto- ja metsäalueet, joilla jostain syystä ei ole vielä viheralueen kaavamerkintää tai merkintä on tulkinnanvarainen tai moniselitteinen. Samoin nykyisiä asemakaavan viheraluemerkintöjä ei tule missään nimessä poistaa eikä aluetta siirtää rakennusmaaksi, kuten nyt on monissa paikoissa tehty.

Huomattakoon, että yleistynyt rakennusten purkaminen ja uudistuotanto Turussakin lisää oleellisesti hiilipäästöjä korjausrakentamiseen verrattuna mm. betonin valmistuksen isosta hiilipäästöstä johtuen.

Kasvava ja tiivistyvä kaupunki tarvitsee siis faktisesti mm. rakentamisen lisääntyviä hiilipäästöjä kompensoimaan uusia viheralueita myös kantakaupunkiin ja lähiöihin.

Lähiliikunnan mahdollistaminen on myös ihmisoikeuskysymys lapsiperheille, vanhuksille, vammaisille, nuorisolle ja ihmisille, joilla ei ole mahdollisuutta tai tarvetta omaan autoon ja virkistykseen etäällä omasta asuinpaikastaan.

On ilmeistä, että puistojen nakertaminen lisää eriarvoisuutta ja huonontaa heikommassa asemassa olevien elämänlaatua.

Täydennysrakentaminen tulee kohdentaa rakennetun ympäristön täydentämiseen. Viheralueiden lyhytnäköistä nakertamista ei tulisi sallia, jolla toistuessaan kerta kerran jälkeen on suuri merkitys. Turussa on yllin kyllin rakennemuutosalueita, joiden uudistamisessa ja rakennustehokkuudessa on paljon tehtävää vuosikymmeniksi.

Asukasyhdistysten esitys nro 2.

Yleiskaavan valmistelun loppuvaiheessa on tullut yllättäen viheralueiden supistamisesta valitettava uusi esimerkki. Ympäristölautakuntaan tuotiin 15.11.2022 asemakaavan muutosesitys, jolla pirstotettiin Kalmavuoren viheraluetta. Suunnitelmassa (Tammikankareentie, diar. nro 797-2022) on aikomus ottaa viheralueesta 1,6 ha rakennuskäyttöön, vaikka alue on yksiselitteisesti voimassaolevassa asemakaavassa viheraluetta. Viheralue on erittäin runsaassa ja kasvavassa käytössä ja sen säilyttäminen kokonaisuutena on elintärkeää.

Yleiskaavan ja sitä koskevan päätöksenteon laadun ja luotettavuuden kannalta on tärkeää, että päätöksenteossa tulee olla johdonmukaisia ja suunnitelma Kalmavuoren viheralueen pilkkomisesta (Tammikankareentien OAS) perutaan Turun tavoitteiden, kansainvälisten ja EU -ympäristöä kehittävien sopimusten ja asuinalueiden vetovoiman vastaisina.

Voimassa olevassa asemakaavassa on myös Tammikankareen takana Kalmavuoren puiston osa Viitakantien ja Tammikankareentien päässä asemakaavan mukainen viheralue ulottuen Hepokullan koululle ja on osa Turun tärkeää viherväylää. Tämä alue on nyt merkitty yleiskaavaehdotuksessa rakennusalueeksi A merkinnällä. Tämän osan ottaminen rakennuskäyttöön supistaisi taas osaltaan viheraluetta oleellisesti ja rikkoisi viherväylää. Yleiskaavaehdotuksen merkintä ao. alueella on täysin ristiriitainen Turun julistamien periaatteiden ja sitoumusten kanssa. Todettakoon vielä, että alue muodostaa nykyisin tärkeän viher- ja jalankulkuyhteyden Kalmavuorelta arvokkaalle Metsäkylän alueelle. Tätä ei pidä katkaista.

Asukasyhdistyksen esitys nro 3.

Nykyinen kaupunkimetsäalue Viitakantien ja Tammikankareentien päästä Hepokullan koululle tulee osoittaa viheralueeksi myös uudessa yleiskaavaehdotuksessa osana Turun viherväyläverkostoa. Esitetty yleiskaavaehdotus on Turun tavoitteiden ja hiilineutraalisuuden vaatimusten vastainen

B. Turun hiilineutraalisuustavoitteet liikenteessä ja resurssiviisaus

Liikenne on yksi suurimmista hiilipäästöjen lähteistä. Turku tavoittelee siinäkin kunnianhimoisesti päästöjen leikkauksia mm. julkista liikennettä kehittämällä ja pyöräilyä edistämällä.

Kansainvälisistä tutkimuksista tiedetään, että liikenneväylien lisääminen lisää liikennettä. Tarjonta luo kysyntää ja lisäliikenne lisää hiilipäästöjä. Kansainvälisessä vertailussa liikennetiheytemme on myös perin vaatimatonta luokkaa ja tarvetta uusille väylille tuskin on. Esitämme myös, että kaupungin niukkenevia pääomia ei käytetä uusien väylien rakentamiseen eikä niitä varata uudessa yleiskaavassa.

Korkeiden kustannusten ja lisääntyvien hetkittäisten ja pysyvien hiilipäästöjen lisäksi ne heikentävät asuinympäristöä ja sen terveyttä, estävät kevyen ja joukkoliikenteen kehittämistä ja syövät resursseja.

Asukasyhdistysten esitys nro 4.

Esitämme, että mm ns. Kähärin puistotiestä luovutettiin yksiselitteisesti. Sitä ei tarvita ja se on hyvin haitallinen alueen ympäristölle. Liikenne on hoidettavissa nykyisiä väyliä hyödyntämällä resurssiviisaasti.

C. Yleiskaavan AP ja AK merkinnät on säilytettävä

Johdonmukainen, pitkäjänteinen, ennakoiva, laadukas ja läpinäkyvä suunnittelu edellyttää, että asukkaat, elinkeinoelämä ja instituutiot tietävät ja kykenevät ennakoimaan, mitä ympäristössä on odotettavissa Turun kaupungin suunnittelussa.

Asukasyhdistysten esitys nro 5.

Näin ollen vaadimme, että yleisen ja epämääräisen A -merkinnän (asumiskäyttö) sijasta yleiskaavassa otettaisiin käyttöön selkeästi AP (asuinkäyttö pientalot) ja AK (asuinkäyttöä kerrostalot). Merkintä AP ja AK kuvaavat avoimesti alueiden tavoitteelta luonnetta ja kehityspotentiaalia. Epämääräinen merkintä lisää salamyhkäisyyttä, heikentää ennakoitavuutta ja linjakasta kaupunkisuunnittelua sekä on omiaan lisäämään yleistä epäluottamusta.

Vastine:

Vastineessa on huomioitu molemmat em. asukas- ja omakotiyhdistysten jättämät samansisältöiset muistutukset.

1. *Yleiskaava on nimensä mukaisesti yleispiirteinen. Siinä on osoitettu kaupungin pääviherverkosto, jolla on kaupunginlaajuista merkitystä viherrakenteen jatkuvuuden ja virkistyskäytön kannalta, sekä historialliset puistot, joilla on merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja. Yleiskaavaehdotuksessa asuinalueiksi osoitetut alueet sisältävät myös mm. virkistykseen tarkoitettuja osia. Alueilla voimassa olevat asemakaavat kaavamerkintöineen säilyvät edelleen voimassa. Kaikkia asemakaavassa virkistykseen osoitettuja alueita ei ole tarkoituksenmukaista eikä mahdollistakaan osoittaa yleiskaavassa virkistysalueiksi yleiskaavan tarkkuustaso huomioon ottaen.*

Mikäli asemakaavaa muutetaan, on mahdollista, että alueiden sisäiset virkistysalueet eivät säily nykyisellään. Asemakaavan sisältövaatimukset edellyttävät kuitenkin riittävien lähivirkistysalueiden turvaamista ja vuorovaikutuksellista suunnittelua.

2. *Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli Tammikankareentien asemakaavanmuutoksen tavoitteita 22.11.2022 § 439. Lautakunnan päätöksen mukaan asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaavamuutos käsitellään osana täydennysrakentamisselvitystä.*
3. *Viitakantien pään ja Hepokullan koulun välinen kaupunkimetsäalue on luonteeltaan asuinalueen sisäinen virkistysalue. Hepokullan koulun tontti katkaisee viheryhteyden pohjoisen suuntaan. Tästä syystä metsäaluetta ei ole osoitettu virkistysalue-merkinnällä (V). Myös asuinalue-merkinnällä (A) osoitettujen alueiden sisällä on metsiä ja puistoja. Ks. myös vastine kohtaan 1.*
4. *Kaupunkiympäristölautakunta päätti 12.11.2019 § 430, että asemakaavanmuutosehdotuksen pohjaksi valitaan 9.10.2019 päivätty luonnos siten muutettuna, että Kähärin puistotien jatke voidaan myöhemmin ohjata Alakyläntielle ja liittymän siirtoa pohjoisempaan tutkitaan. Yleiskaavan ratkaisu on kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen mukainen. Uuden auto-, jalankulku- ja polkupyöräliikenneyhteyden muodostuminen Satakunnantien ja Pitkämäenkadun välille on merkittävä muutos niin kaupunkikuvallisesti kuin toiminnallisestikin. Viheralueiden määrä vähenee ja vastaavasti katualueiden määrä kasvaa. Ratkaisu toisaalta vaikuttaa myönteisesti vähentäessään asuntokaduille ohjautuvan läpiajoliikenteen määrää Ruohonpääntiellä ja -kadulla, Vehkaniitynkadulla, Ylitalonkadulla ja Itäpellontiellä. Kähärin puistotien viereen on esitetty yleiskaavaehdotuksessa myös pyöräilyn pääverkoston reitti.*
5. *Yleiskaavatasolla AP- ja AK-kaavamerkinnät ovat pääkäyttötarkoituserkinnät. Nämäkin merkinnät eivät siis yksiselitteisesti osoittaisi asuinalueita yksinomaan tietyntyyppiselle asuinrakentamiselle. Yleiskaavan yleispiirteisyyden vuoksi kaavamerkinnät ovat yleistettyjä. Näin tarkemmalle kaavatasolle jää harkintavaraa toteutuksen suhteen.*

Asuinympäristöiksi tunnistetut kohteet on osoitettu yleiskaavassa kaavamerkinnällä A Asuinalue. Alueet sisältävät niin kerrostaloalueita kuin pientalovaltaisia alueita. A-alueiden sisään jää myös alueiden sisäisiä viheralueita, joilla on paikallisesti suuri arvo lähivirkistysalueina ja viherrakenteen

osina, vaikka ne eivät kuulukaan V-merkinnällä osoitettuun kaupungin päävihverkostoon. Samoin A-alueet sisältävät mm. kouluja ja päiväkoteja sekä muita asuinalueille soveltuvia toimintoja. Asuinalueita tarkoittavat merkinnät näkyvät kartalla 2 Asuminen.

Joillain asuinalueilla on käynnissä asumista lisääviä hankkeita. Nämä alueet on osoitettu hankkeiden laajuuden mukaan kahdella eri merkinnällä: täydentyvä asuinalue sekä uusi tai olennaisesti muuttuva asuinalue. Merkittävimmät näistä alueista on kuvattu kaavaselostuksen osiossa Muuttuvat alueet. Suurimmat muuttuvat alueet eivät tule olemaan valmiita yleiskaavan tavoitevuoteen 2029 mennessä, vaan alueiden rakentuminen vie huomattavasti pidempään. Merkittävä osa asuinalueista on tunnistettu kohteiksi, jotka jäävät tämän yleiskaavan aikana pääsääntöisesti sellaisiksi, kuin ne nyt ovat. Ne on osoitettu tarkentavalla merkinnällä valmis asuinalue. Valmiiksi asuinalueiksi luokitelluilla alueilla mahdollinen täydentäminen tulee olemaan maltillisempaa kuin em. täydentyvillä ja uusilla tai olennaisesti muuttuvilla asuinalueilla. Valmiiden asuinalueiden mahdollinen täydentäminen toteutuu asemakaavanmuutoksin, joissa yleiskaavamääräyksen mukaisesti tulee huomioida alueen ominaispiirteet, oli se sitten pientalovaltaisuus tai jokin muu alueen ominaispiirteeksi tunnistettu tekijä. Näin ollen täydennysrakentaminen tulee suunnitella ja toteuttaa alueen ominaispiirteitä kunnioittaen.

Muistutus 7 Vasaramäen Omakotiyhdistys ry

Arvoisat Turun kaupunginvaltuuston jäsenet ja varajäsenet

Turun Sanomat julkaisi tiistaina 8.11.2022 artikkelin, jossa kerrotaan, että Turun kaupunki etsii pientaloille uusia rakentamisen paikkoja täydennysrakentamisselvityksellä. Selvitys on osa pormestariohjelmää, jossa pyritään lisäämään pientalotonttien tarjontaa ja rakentamista houkuttelevilla alueilla. Samassa lehdessä oli toinen artikkeli, jonka otsikko oli ”Kaupunkiin halutaan lisää perheasuntoja”.

Nämä houkuttelevat alueet olemassa olevien infran, palveluiden ja liikenneyhteyksien läheisyydessä ovat ilmiselvästi lähellä keskustaa olevia vanhoja pientaloalueita.

Pitkän valmisteluprosessin läpikäynyt ehdotus Turun yleiskaavaksi 2029 on päätöksentekovaiheessa. **Siinä yhteydessä teillä hyvät päättäjät on viimeinen tilaisuus varmistaa houkuttelevien tonttien saatavuus tulevaisuudessa esittämällä, että yleiskaavassa 2029 säilytetään vanhojen pientaloalueiden kaavamerkintä AP.**

Alueiden käyttötarkoitukset:			
27		Asuntoalue.	ruskea, vaalea
28		Kerrostalovaltainen asuntoalue.	ruskea
29		Pientalovaltainen asuntoalue.	ruskea, vaalea

Kaavamerkintä A antaa varsin vapaat kädet suunnitella pientaloalueille lähes mitä vaan. Kukaan teistä ei nyt voi varmuudella sanoa, että niin ei missään nimessä tule käymään.

Vanhoille pientaloalueille mahtuu merkittävä määrä uusia omakoti- ja rivitaloja, jotka voitaisiin pormestariohjelman mukaisesti suunnitella nimenomaan perheasunnoiksi.

Vastine:

Kuten muistutuksessa todetaan, vanhoille pientaloalueille mahtuu uusia omakoti- ja rivitaloja. Kaupunki etsiikin parhaillaan uusia rakentamisen paikkoja pientaloille yhdessä asukkaiden kanssa. Asukkaiden ehdotuksia sopivista rakentamispaikoista kerättiin työpajojen avulla joulukuussa 2022.

AP-merkinnän osalta ks. vastine muistutukseen 6 Länsi-Turun asukasyhdistys ry, Teräsrautelan omakotiyhdistys ry ja Mällikkälän omakotiyhdistys ry.

Muistutus 8 Portsa ry

Asukasyhdistys Portsa Ry:n kannanotto yleiskaava 2029 ehdotukseen

Muuttuvat alueet, keskusta

Yleiskaava 2029 ehdotuksessa kerrotaan, että **(2) Malminkadun alueelle** käynnistettävässä asemakaavassa tutkitaan entisen merenkulkuoppilaitoksen sekä viereisen Juhana Herttuan koulurakennuksen mahdollista uutta käyttöä tai korvaamista uudisrakentamisella.

Portsa ry katsoo, että jatkossakin kyseisen alueen tulee säilyä julkisten palveluiden ja hallinnon alueena. Alueen asemakaavaa ei ole syytä muuttaa. Alue toimisi edelleen erinomaisesti koulujen tai oppilaitosten sijoituspaikkana. Lisäksi alueen virkistyskäyttöä asukkaille olisi syytä tutkia ja lisätä.

Portsa ry pyytää huomioimaan, että muutoskohteena oleva alue on liikenteellisesti hankalasti tavoitettava. Suunnitellun Arkipelagin yhtenä vetovoimana esitetään nähtävyyttä turkulaisille ja turisteille, mutta nähtävyyden vaatimia liikenteellisiä reittejä tai pysäköintiä mahdollistavia tiloja ei alueella ole. Mäellä sijaitsevan Topeliuksen yhtenäiskoulun oppilaiden kulku kouluun, kävellen tai pyörällä, on mutkatonta, mutta mäen saavutettavuus autoilla tai linja-autoilla on hankalaa. Alhaalla, Puutarhakadun Kalastajankadun puoleiseen päähän rakennetaan jo tällä hetkellä kerrostalorykelmää, joka tulee lisäämään liikennettä ja pysäköintiä alueella. Kalastajankadulta alkaa Linnanfältin täyteen rakennettu asuinalue ja Kalastajankatu itsessään on rakennettu erittäin kapeaksi, koska kadulle toivotaan liikennettä vain asukkaiden osalta. Liikenteen läpikulkua ei pystyisi näin ollen ohjaamaan Linnanfältin kautta Arkipelagille ja takaisin. Arkipelagi lisäisi liikennettä ennestään runsasliikenteisellä Puutarhakadulla. **Portsa ry on huolissaan liikenteen lisääntymisestä Puutarhakadulla, sillä kadun varrella olevat Portsan suojellut puutalot eivät kestä tärinää ja lisääntyvä liikenne tuo mukanaan vaaratilanteita mm. kadun ylityksiin.**

Arkipelagi -rakennus ei sopeudu lähimiljööseen, jossa sijaitsee palkittu, pelastettu puutalojen Portsa sekä Pakkarinmäen puutalot ja Topeliuksen koulu, eikä se myöskään sulaudu Kakolanmäen arvokkaaseen siluettiin. Hankkeen mittakaava ja rakennuksen korkeus ovat liian suuria suunnitelluille tonteille. Rakennuksesta luvataan näköalaa saaristoon, mutta todellisuudessa näkymä olisi pala satamaalasta sekä Hirvensalon ja Ruissalon välistä juovaa. Arkipelagin massiivinen koko ja sen arkkitehtuurin vaatima hengitystila vaatisivat avoimen ympäristön, ei ahdasta keinotekoista koloa keskellä tiivistä rakennettua asuinalueita. Visiossa rakennusta verrataan mm. Oslon oopperataloon, joka on julkinen rakennus ja se on rakennettukin vain yleisöä varten. Turkulaisen asuintalon asukkaat eivät halua rakennuksen ympärille tai katoille yleisöä, turismi koetaan haitaksi asumiselle. Oslon ja muiden kansainvälisten esimerkkien arkkitehtuurikohteet sijaitsevat kaikki avaralla paikalla meren rannalla, toisin kuin visioitu Arkipelagi. Se sijoittuisi sisämaahan, keskelle ahdasta asutusta.

Visioitu valtava rakennuskompleksi luo väistämättä heijastuksia ikkunoista ympäristöönsä. Arkipelagin lukemattomat lasipinnat saattavat aiheuttaa ongelmia lähimmille asukkaille. **Korkea rakennus myös varjostaisi mm. viereen jäävää puistoaluetta, jolloin vaarana on kasvien vahingoittuminen valon puutteen vuoksi.**

Tallimäenpuisto urheilukenttineen, Hansapuistikko ja kalliainen viheralue tulee säilyttää. Viheralueilla, kalliolla ja puistoilla on tärkeä rooli asukkaiden elämässä, varsinkin nyt, kun lähialueet on rakennettu tiiviiksi ja keinotekoisiksi. Tallimäki kallioineen toimii asukkaiden virkistysalueena, lasten leikkipaikkana ja nuorten kokoontumisalueena kesät talvet. Esimerkiksi pulkkamäkeä ei voi korvata millään.

Portsa ry muistuttaa, että kaavoituspäätöksiä tehdään tuleville sukupolville. Alueen vetovoima pitää säilyttää kaikenikäisiä houkuttelevana, kodikkaana asuinalueena. Lapsiperheet arvostavat väljää rakentamista, perheasuntoja, rauhallista ja turvallista asuinympäristöä, lähikoulua sekä harrastuspaikkoja ja -mahdollisuuksia. Lapsia ja nuoria tulee kannustaa omaehtoiseen liikkumiseen. Parhaiten se toteutuu, kun koulu ja liikuntapaikat ovat lähellä. Tämä tukee myös kaupungin strategiaa, jossa toimitaan kaikessa kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti ja merkityksellinen elämä ja kestävä elämäntapa kulkevat käsi kädessä. Turun tavoite on tehdä ilmastotyötä johtavana ilmasto- ja luontokaupunkina sekä luoda hyvinvointia nykyisille ja tuleville asukkaille luontoa kunnioittaen. **Historiallisen kulttuuriympäristön ja Tallimäen kallioiden jättäminen nykyiseen luonnontilaansa tai niiden kehittäminen luonto- ja puistoalueena asukkaiden yhteiseksi ajanviettopaikaksi olisi täsmälleen strategian mukainen.**

Lähialueiden kiivas rakentaminen tuottaa varmasti riittävästi asuntoja, jolloin suunnittelualueen tontit voidaan pitää edelleen varattuna julkisille palveluille ja hallinnolle, joita tarvitaan alueella tulevaisuudessakin.

Vastine:

Tallimäenpuisto on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu kokonaisuudessaan puistoksi (VP). Alueella sijaitsevat keto ja kulttuurilehto on osoitettu merkinnällä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo). Kaavamääräyksellä turvataan niiden luonnonarvojen säilyminen. Hansapuisto on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu kokonaisuudessaan puistoksi (VP).

Malminkadulla on vireillä asemakaavamuutos 13/2022, jossa tutkitaan alueelle uutta maankäyttöratkaisua. Kaavatyön yhteydessä tutkitaan sekä uudisrakentamista että kokonaan tai osittain säilyttävää maankäyttöratkaisua. Luontoarvoiltaan merkittävä lounaisrinne säilytetään puistoalueena. Kaavatyön aikana laaditaan mm. koulurakennusten rakennushistoriaselvitykset ja tarvittavat kuntoselvitykset. Kaavatyön aikana myös arvioidaan asemakaavanmuutoksen aiheuttamat vaikutukset mm. liikenteeseen.

Molemmissa rakennuksissa on koulutoiminta lakannut ja rakennukset ovat tyhjiään. Juhana Herttuan koulun korvaavat koulutilat on päätetty sijoittaa rakennettavaan Linnakaupungin monitoimitaloon, eikä kaupungilla ole enää käyttöä koulurakennukselle. Merenkulkuoppilaitoksen koulutus on siirtynyt uusiin tiloihin vuonna 2013, eikä nykyisellä omistajalla ei ole käyttöä rakennukselle koulurakennuksena.

Muistutus 9 Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys ry

MUISTUTUS

Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys ry esittää, että RP/V merkintä muutetaan muotoon RP ja siirtolapuutarha suojellaan asemakaavoituksella. Yhdistys katsoo, että kaavamerkintä RP mahdollistaa siirtolapuutarhan avoimuuden ja virkistystoiminnan sekä yhteistyöhankkeet.

Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys toteuttaa avoimuutta ja perustelee siirtolapuutarhan ominaispiirteisiin sopivan virkistysalueen kehittämistä siirtolapuutarhan yleisille alueille yhteistyössä Turun kaupungin kanssa siten, että Kupittaaan siirtolapuutarha säilytetään kokonaisuudessaan siirtolapuutarhana kaavamääräyksen mukaisia kulttuurihistoriallisia, maisemallisia ja puutarhataiteellisia arvoja suojellen.

Huomautuksia yleiskaavaehdotukseen:

Kaavamääräys:

"Alue on varattu siirtolapuutarha- ja virkistyskäyttöön"

Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys ry pitää C-3 merkinnän poistamista merkittävänä muutoksena ja yleiskaavan merkintää RP/V Kupittaaan siirtolapuutarhan säilyttämistä arvostavana.

- Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys ry pitää hyvänä, että alue on varattu siirtolapuutarhakäyttöön. Yhdistys suhtautuu myönteisesti virkistysalueen kehittämiseen alla olevien perustelujen mukaisesti.

Perustelut:

Kupittaaan siirtolapuutarhan yleiset alueet ovat avointa kaupungin puisto - ja virkistysaluetta. Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistyksen toiminta sisältää avoimia tapahtumia ja alue on siirtolapuutarhatoiminnan ohella myös muiden yhteisöjen ja vierailijoiden käytössä.

"Siirtolapuutarhat ovat maisemallisesti arvokkaita kohteita ja niiden merkitys virkistys- ja viheralueina on kiistaton. Kulttuurihistoriallisten arvojen lisäksi alueiden ominaispiirteet rakennustaiteen ja maisemakulttuurin kannalta on tärkeä säilyttää." Suomen Siirtolapuutarhaliitto.

Kaavamääräys:

"Alueelle voidaan yksityiskohtaisemman suunnitelman pohjalta toteuttaa siirtolapuutarhatoimintaa tai virkistystä palvelevia rakenteita ja rakennuksia."

- Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys ry katsoo, että siirtolapuutarhatoiminnan jatkuminen entisessä laajuudessa ei tule ehdotuksessa esille, eikä yksityiskohtaisemman suunnitelman vaikuttavuutta yhdistyksen toimintaan ole tiedossa. Epäselväksi jää virkistystä palvelevien rakenteiden ja rakennuksien määrä, laajuus ja merkitys sekä se, missä suhteessa siirtolapuutarhatoimintaa tai virkistystä palvelevia rakenteita toteutetaan ja mitä niillä tarkoitetaan.

Muistutamme, että suunnittelussa otetaan huomioon rakenteiden soveltuvuus siirtolapuutarhaympäristöön ja rakennuksien yhteensopivuus sekä tyylinsä että kokonsa puolesta maisemaan. Pidämme tärkeänä suunnittelua toteutettaessa, että siirtolapuutarhan erityispiirteet ja omaleimainen kokonaisuus säilytetään.

Perustelut:

Siirtolapuutarhan keskusmaja on rakennettu puutarhalaisten voimin ja otettu käyttöön v.1948. Rakennusta voidaan pitää kulttuurihistoriallisesti arvokkaana liittyen alkuperäiseen rakennuskantaan ja siirtolapuutarhaperinteen vaalimiseen.

V. 1934 perustettu Kupittaaan siirtolapuutarha edustaa perinteistä siirtolapuutarhakulttuuria, suojelee elävää perintöä, toteuttaa kestävästä kehitystä ja edistää ekologista puutarhanhoitoa.

Kaavamääräys

"Aluetta koskevien hankkeiden yhteydessä on siirtolapuutarhatoiminnan jatkumisen edellytykset turvaten pyrittävä lisäämään alueen toiminnallisuutta, avoimuutta sekä yleistä virkistyskäyttöä."

- Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistyksen näkemys on, että toiminnallisuutta, avoimuutta sekä yleistä virkistyskäyttöä on mahdollista lisätä ja kehittää entisestään Turun kaupungin ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Yhdistyksen toimenpiteet on annettu kaupungille tiedoksi yleiskaava 2029 käsittelyn eri vaiheissa ja toimintakertomuksissa.

Perustelut:

Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistyksen hallituksen mielipidekirjoitus: Kupittaaan siirtolapuutarhalla on monimuotoinen sosiaalinen merkitys <https://www.ts.fi/lukijoilta/5591885>

11473 allekirjoitusta tällä hetkellä. https://www.adressit.com/turun_kupittaaan_siirtolapuutarha_on_sailytettava_kolonitradgarden_i_kuppis_i_abo_bor_beveras_the_allotment_garden_kupittaa_in_turku_has_to_be_preserved

Kupittaaan siirtolapuutarha toimii ulkonaoppimisen, luonto, ympäristö - ja puutarhakasvatuksen oppimisympäristönä.

- Sateenkaari Koto ry, puutarha päiväkotii, luontopolku.

Ulkonaoppiminen, ulkoluokka toiminta:

- Pilotprojekt för att utveckla kontinuerlig uteskolverksamhet i stadsmiljö: Cygnaeus skola och Folkhälsans naturskolan går in för att under läsåret 2022–2023 i samarbete med Kuppis kolonitradgård arbeta fram ett koncept för kontinuerlig uteskolverksamhet i park och stadsmiljö.

- Luostarivuoren koulu, Kerttulin yksikkö 1.luokka, ympäristöoppi

Hankkeet:

Multaa ja Mukuloita - luontomerkityksiä ja ilmiöoppimista kaupunkipuutarhassa HANKE 2019-2021
<https://peda.net/sateenkaarikoto/mjmljik>

Cygnaeuksen koulun uteskola pilottitoiminta 2022–2023

Kaupunkiviljelyteko-hanke 2022–2023

Kaupunkiviljelyteko-hankkeen kumppaneita ovat Turun yliopiston museologian oppiaine, ammattiopisto Livia ja Luonnonvarakeskus. Aistipolku-hankkeen kumppaneita ovat edellisten lisäksi myös LUMA-keskus (Turun yliopisto).

Tapahtumat:

Avoimet puutarhat tapahtuma

Puutarhaliitto. Avoimet puutarhat 2022

<https://www.puutarhaliitto.fi/siirtolapuutarhat-saivat-tunnustusta/>

"Siirtolapuutarhat ovat avoimia vierailukohteita kaikille ja toimivat virkistävinä keitainä myös muulloin kuin Avoimet Puutarhat -tapahtuman aikana.

Taidetapahtumat

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät

Turun päivän tapahtuma

Yleiset alueet:

Puistoalue, perhospuisto.

Avoimet yksityiset palstat /

Ekologinen puutarha,

Mehiläistarha

Yleiset alueet avoinna ympäri vuoden. Ei talvikunnossapitoa.

Keskusmaja on yhdistyksen toiminnan ja jäsenistön lisäksi yhteistyötahojen, yhdistysten ja yhteisöjen käytettävissä.

- Turun 4H- yhdistys, nuorten yrittäjien kesäkahvila, perhepäivät

- Sateenkaari Koto ry: Pääskynpesä ja muut päiväkodit

Kaavamääräys:

"Alueen suunnittelussa ja käytössä tulee ottaa erityisesti huomioon siirtolapuutarhan kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja puutarhataiteelliset arvot."

- Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys muistuttaa määräysten ja lausuntojen mukaisesta suojeluarvojen huomioimisesta:

MRL §41

Yleiskaavamääräykset

Yleiskaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan yleiskaava-aluetta suunniteltaessa tai rakennettaessa taikka muutoin käytettäessä (yleiskaavamääräykset). Yleiskaavamääräykset voivat muun ohessa koskea maankäytön ja rakentamisen erityistä ohjausta tietyllä alueella sekä haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, yleiskaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset)

Unescon yleissopimus

"Suomi on ratifioinut aineettoman kulttuuriperinnön suojelemista koskevan Unescon yleissopimuksen, jossa aineettomalla kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan käytäntöjä, kuvauksia, ilmauksia, tietoa, taitoja – sekä niihin liittyviä välineitä, esineitä, artefakteja ja kulttuurisia tiloja – jotka yhteisöt, ryhmät ja joissain tapauksissa yksityishenkilöt tunnustavat osaksi kulttuuriperintöään."

https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:kulttuuriperint%C3%B6_ja_sen_suojelu

Kaavasuoja

<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:kaavasuoja>

"Puutarhojen arvo osana kulttuuriamme perustuu niiden historiallisiin, kasvitieteellisiin, ympäristöllisiin ja taiteellisiin arvoihin. Useissa Euroopan maissa on herätty arvostamaan ja suojelemaan puutarha kulttuuria." (Museovirasto)

Turun museokeskus toteaa lausunnossaan:

"Kupittaaan siirtolapuutarha tulee säilyttää omalla paikallaan eikä sen alkuperäistä muotoa ja rakennetta tule muuttaa."

Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys katsoo, että kaavassa on tärkeää huolehtia määräyksen mukaisten arvojen suojelusta, toteutuksesta ja siirtolapuutarhan kehittämisestä myös virkistysalueen osalta näiden arvojen mukaisesti sekä Kupittaaan siirtolapuutarhan säilyttämisestä kokonaisuudessaan alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan yhdistyspohjaisena siirtolapuutarhana.

Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys ry pyytää, että sen huomautus hyväksytään muistutuksessa mainituin perusteluin ja kaavamerkintää muutetaan esityksen mukaisesti.

Vastine:

Nähtävillä olleessa yleiskaavaehdotuksessa Kupittaaan siirtolapuutarhan kaavamerkintä on kaupunginhallituksen päätöksen mukainen. Merkinnällä RP/V alue varataan siirtolapuutarhatoimintaan ja avoimeen virkistyskäyttöön. Vaikka nykyäänkin siirtolapuutarhan yleiset alueet ovat kaikille avointa aluetta, yleinen virkistyskäyttö on haluttu sisällyttää kaavamerkintään osoittamaan pyrkimystä kehittää aluetta nykyistäkin avoimempaan suuntaan.

Muistutuksessa on tuotu esiin, ettei kaavamerkinnästä käy esille virkistystä palvelevien rakenteiden ja rakennusten määrä, laajuus tai merkitys eikä se, missä suhteessa siirtolapuutarhatoimintaa tai virkistystä palvelevia rakenteita alueella toteutetaan ja mitä niillä tarkoitetaan. Esille nostetut seikat ovat tarkempaa maankäytön suunnittelua, eikä niitä ole tarkoituksenmukaista käsitellä yleiskaavatasolla.

RP/V-merkintään liittyvässä kaavamääräyksessä on kuvattu, mitä asioita mahdollisen tarkemman maankäytön suunnittelun yhteydessä tulee edistää. Kaavamääräyksessä edellytetään kulttuurihistoriallisten, maisemallisten ja puutarhataiteellisten arvojen huomioimista alueen suunnittelussa ja käytössä. Yleisen virkistyskäytön lisääminen siirtolapuutarha-alueella ei ole ristiriidassa alueen arvojen vaalimisen kanssa.

Suojeluarvojen huomioimisen osalta ks. myös vastine lausuntoon 2 Vapaa-aika, museopalvelut.

Muistutus 10

Muistutus: Yleiskaava 2029 / Kupittaaan siirtolapuutarha

Haluan päätökset itselleni yleiskaava-asian tiimoilta, kiitos.

- Kupittaaan siirtolapuutarhan kohdalla kaavamerkintä RP/V on epämääräinen eikä takaa siirtolapuutarhan säilymistä nimenomaan siirtolapuutarhana. Virkistysalueen koosta ei ole tietoa kuten ei siinä millaista virkistystä alueelle halutaan. Kaavamerkinnäksi tulisi laittaa RP/S kuten Peltolan

siirtolapuutarhalle on ehdotettu. Kupittaaan siirtolapuutarha täytyy säilyttää siirtolapuutarhana kokonaisuudessaan ja lisäksi siirtolapuutarhatoiminta yhdistysmuotoisena.

- Kupittaaan siirtolapuutarhaa on avattu yhä enemmän virkistyskäyttöön viimeisten kymmenen vuoden ajan ja avoimuutta lisätään edelleen.
- Kupittaaan siirtolapuutarha osallistuu vuosittain mm. Avoimet Puutarhat –teemapäivään, Turun päivään, Euroopan kulttuuriympäristöpäivään ja Siivouspäivään. Siirtolapuutarhalla vieraillee vuosittain ko. päivien aikana satoja ihmisiä per tapahtuma. Tarjoamme päivien aikana vierailijoille tutustumista palstoille, kasvikiirroksia sekä kerromme siirtolapuutarhatoiminnasta kaupungissa.
- Teemapäivien lisäksi siirtolapuutarhalla vieraillee useita ryhmiä kouluista, vanhainkodeista, muista siirtolapuutarhoista sekä eri yhdistyksistä. Heille järjestämme kierroksia puutarhalla toivomusten mukaan.
- Kupittaaan siirtolapuutarha on Turun vanhin siirtolapuutarha ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä alue perinnekasveineen joka kuuluu säilyttää Kupittaaalla.
- Siirtolapuutarhan yhdistys on idearikas ja pystyy edelleen kehittämään aluetta lisää. Toimintaa on jo koulujen, päiväkotien, vanhainkotien, yliopiston, Luken, Risen sekä 4h-yhdistyksen kanssa.

Siirtolapuutarha-alueen kehittäminen tehtävä yhdessä kaupungin ja siirtolapuutarhayhdistyksen kanssa. Näin pääsemme parhaimpaan lopputulokseen. Siirtolapuutarhan palstalaisilla ja yhdistyksen aktiiveilla hyviä, varteenotettavia ehdotuksia miten avointa virkistystoimintaa alueella lisätään.

Pidetään yhdistys ja palstalaiset ajan tasalla siirtolapuutarha-asiassa.

Vastine:

Toisin kuin muistuttaja tulkitsee, Peltolan siirtolapuutarhaa ei ole osoitettu yleiskaavaehdotuksessa merkinnällä RP/s. Merkintänä on RP, minkä lisäksi alue on osoitettu kartalla 8 (Arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet) merkinnällä arvokas rakennus tai rakennetun ympäristön kokonaisuus.

Kupittaaan siirtolapuutarhan kaavamerkintä ja määräykset ovat kaupunginhallituksen päätöksen mukaiset. Merkintään liittyy mm. määräys siirtolapuutarhan kulttuurihistoriallisten, maisemallisten ja puutarhataiteellisten arvojen huomioimisesta.

Siirtolapuutarhatoiminnan säilyminen yhdistysmuotoisena ei ole yleiskaavalla käsiteltävä asia. Alueen kehittäminen yhteistyössä siirtolapuutarhayhdistyksen kanssa on hyvin kannatettava asia.

Ks. myös vastine muistutukseen 9 Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys ry.

Muistutus 11

Muistutus Yleiskaava 2029

Ehdotus on normihierarkiata kumoava ja sisältää merkintöjä, joita voimassa oleviin säädöksiin perustuvina ohjeina ja määräyksinä ei voida tunnistaa. Perusoikeuksien toteutumiseen pyrkivässä demokraattisessa oikeusvaltiossa tulee noudattaa voimassa olevia säädöksiä, eikä luoda uusia vieraita tulkintoja jo määritettyihin käyttökelpoisiin merkintöihin, menettelytapoihin.

Kaavaehdotuksen lähtökohta on jo virheellinen, koska päätös, missä sen toteuttamisesta tehtiin päätös ja jossa se jäi huomioimatta maininnalla, millä neljästä (4) yleiskaava vaihtoehdosta tullaan tämä kyseessä oleva yleiskaava toteuttamaan, eikä siitä ole vielä mainintaa. (Ympäristöministeriön Ohje 13, Yleiskaavan sisältö ja esitystavat)

Edellä mainituista kahden (2) kohdan takia, esitän esillä olevan kaavan uudelleen käsiteltäväksi aloituspäätöksestä lähtien niin, että MRL, MRA ja ympäristöministeriön ohjeet 1, 11 ja 13 yleiskaavojen laadintaan tarkoitettujen ohjeiden sisällöt merkitään yleisesti tunnistettavilla merkinnöillä ja määräyksillä, jotta siitä tulisi yksiselitteinen ja selkeä.

Perustelu muutoksien tekemiseen:

Nyt, ehdotuksena esitetyssä kaavasta ei ole löydettävissä, mistä seuraavista yleiskaavamuodoista on kysymys:

- 1.Strateginen yleiskaava,
- 2.Yleispiirteinen aluevarausyleiskaava,
- 3.Yksityiskohtainen aluevarausyleiskaava tai
- 4.Yksityiskohtainen aluevarausyleiskaava, joka ohjaa suoraan rakentamista ja muuta maankäyttöä.

Ehdotuksesta on tulkittavissa useamman vaihtoehdon sekoituksista, kun esimerkiksi kaavamääräyksen ja kaavamerkinnän RP/V selostusta selvittää. Asetuksella määritetty ”Opas 11, Yleiskaavamerkinnot ja määräykset” antaa ohjeen siihen, minkälaisia merkintöjä tulisi käyttää. Kaavaehdotuksessa käytetty merkintä ei ole oppaassa 11. Sitä ei ole myöskään oppaassa 13 tai oppaassa 1. ”Opas 13, Yleiskaavan sisältö ja esitystavat” sekä ”Opas 1, Kaavamerkinnot” antavat seikkaperäisemmin lisätietoa määräyksien ja merkkien käytöstä.

Opas 13, sen sivut 61–71 ovat asetuksella vahvistetut ohjeet ”Yleiskaavan sisältö ja esitystavasta” kohdan 3.3 toteutuminen kaavaehdotuksessa ei ole toteutunut yksiselitteisen selkeästi.

Opas 1, jossa määritetään ”Kaavamerkinnot”, eivät tunne kaavaehdotuksessa käytettyä RP/V seppäraidoituksella. Kaavaohjaus-/määräystekstistä on ymmärrettävissä, että Kupittaa siirtolapuutarha haluttaisiin säilyttää muutoksilla. Voimassa olevien säädöksiä käyttäen se tulisi osoittaa RP/s värillä 122 ja kehysten väri 369.

Oppaassa 11, Käyttötarkoituksen kirjaintunnus ja värireunus ovat määritettyinä merkkeinä 117 tai 118, sivut 121 ja 122. RP merkki on määritetty numerolla 51, sivulla 93 ja pienen s -kirjaimen määrittäminen on merkillä 76, sivulla 110 oppaassa 11.

Luottamus hyvään hallintoon, virka- ja luottamusaseman oikean käyttötavan toteuttamisen tahdosta tulee näkyväksi Yleiskaava 2029 tehdyillä muutoksilla tarkoitetuilla korjauksilla.

Vastine:

Yleiskaavamuoto eli yleiskaavatyypin on ilmoitettu kaavakartan nimiössä. Nimiö on yleiskaavan kartassa 1 Yhdyskuntarakenteen. Yleiskaava 2029 on yleispiirteinen aluevarausyleiskaava.

Maankäyttö- ja rakennuslain asetuksen 1 §:ssä todetaan: ”Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) nojalla laadittavissa maakunta-, yleis- ja asemakaavoissa käytetään tämän asetuksen liitteen mukaisia merkintöjä. Kaavoissa voidaan tarvittaessa käyttää muitakin merkintöjä. Kun kaavassa käytetään tämän asetuksen mukaista merkintää, sitä tulee käyttää asetuksessa esitetyssä tarkoituksessa. Merkintää voidaan täsmentää kaavamääräyksillä.”

Lähtökohtana on tuki käyttää ympäristöministeriön oppaan määrittelemiä kaavamerkintöjä ja määräyksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain asetus antaa kuitenkin mahdollisuuden joustavuuteen silloin, kun katsotaan tarkoituksenmukaiseksi esittää kaavakartalla oleva asia tarvittaessa joillain muulla tavalla kuin oppaassa mainituin tavoin. Näin on toimittu muistutuksessa esitetyn RP/V-merkinnän tapauksessa. Kaavamerkintä esittää alueen siirtolapuutarhatoiminnan alueena ja virkistystoimintojen alueena. Kaavamerkintää täsmentämään on kyseiselle merkinnälle luotu kaavamääräys, jossa tuodaan esiin alueen nykyinen toiminta siirtolapuutarhana sekä pyrkimys kehittää aluetta tulevaisuudessa nykyistä avoimempaan suuntaan. Lisäksi määrätään, että alueen suunnittelussa ja käytössä on huomioitava siirtolapuutarhan kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja puutarhataiteelliset arvot. Alueen suojeluarvot tulevat tarkemmin määritellyiksi asemakaavoituksen yhteydessä.

Anmärkning 12

Anmärkning angående förslaget till Generalplan 2029

Enligt Markanvändnings- och bygglagen ska programmet för deltagande och växelverkan i en tvåspråkig stad göras så att alla, även de svenskspråkiga invånarna, får information om och hur man kan delta i planläggningen.

Eftersom generalplanen varit under arbete sedan 2009 och staden först nu kommit till insikt om att planläggningen kanske också borde göras på svenska så kan man eventuellt förstå att planläggningsprocessen för Generalplan 2029 inte gjorts på svenska från början.

Plan kartorna har nog sina beteckningar och bestämmelser beskrivna i enlighet med gällande lagstiftning, men kartornas bilagor är i princip enbart på finska vilket gör det svårt eller omöjligt för svenskspråkiga att tillgodogöra sig informationen.

Men tyvärr har inte heller planbeskrivningen för förslaget till Generalplan 2029 presenterats i sin helhet på svenska. Bl.a. har viktiga konsekvensbedömningar till förslaget till generalplan presenterats enbart på finska vilket gör det svårt eller omöjligt för svenskspråkiga invånare att bedöma generalplanens inverkan på stadsmiljön.

Enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är syftet med miljökonsekvensbedömning att göra en utvärdering av planläggningen och beslutsfattandet och öka tillgången till information och möjligheter att delta.

Efter konsekvensbedömningarna presenterats enbart på finska så har de svenskspråkiga invånarna svårt att konstatera att konsekvenserna bedömts i en tillräcklig omfattning.

Enligt språklagen ska information som myndigheter riktar till allmänheten ges på finska och svenska i tvåspråkiga kommuner. De ska se till att information som är väsentlig för individens egendom och miljö ges på båda nationalspråken.

Utredningar behöver nödvändigtvis inte översättas som sådana. Men myndigheterna ska se till att både den finskspråkiga och den svenskspråkiga befolkningens behov av information tillgodoses.

Efter generalplanens presentationer och höranden enbart gjorts på finska så har de svenskspråkiga invånarna inte beretts möjlighet jämlik och likvärdig information om ett av stadens viktigaste styrdokument för kommande stadsplanering.

Även de sociala och kulturella konsekvenserna ska analyseras och bedömas.

Konsekvenserna för den kulturhistoriska miljön presenteras men även de är svåra att bedöma eftersom de presenteras enbart på finska. Huruvida planen kan ha någon inverkan på stadens övriga kulturella miljö presenteras inte.

I planbeskrivningen konstateras att "Bedömningen av de sociala konsekvenserna ingår i de underordnade helheterna" men även denna bedömning är svår eller omöjlig att utvärdera när konsekvensbedömningen presenterats enbart på finska. En bra analys och bedömningen av de sociala konsekvenserna är viktig för befolkningsgrupper såsom barn och ungdom, handikappade och äldre. T.ex. hur inverkar en förtätad stadsstruktur på t.ex. nämnda invånargrupper och deras sociala liv?

Media rapporterar regelbundet om ungdomars och åldringar rädsla att röra sig på olika ställen ute i den bebyggda miljön. Hur har konsekvenserna av förslaget till en förtätad stadsmiljö bedömts utgående från detta kända problem?

Angående dagvattenproblemet konstateras att dagvattenhanteringen har tagits med i planläggningen först nyligen. I den gällande generalplanen har dagvattnet inte beaktats. Åbo stads fick först 2009 ett dagvattenprogram. Ett av programmets mål är att ta med avrinningsområdena som en utgångspunkt för planeringen. En viktig åtgärd var att utarbeta planer för hantering av dagvatten per avrinningsområde i samband med beredningen av generalplanen.

Enligt generalplanen föreslås Rönnudden som ett område som kunde byggas ut samtidigt som det utgör ett område som klassats som avrinningsområde för dagvatten. På grund av att konsekvensbedömningarna publicerats enbart på finska blir det oklart om hur och i vilken omfattning detta utretts.

Gällande generalplanen föreskrifter om stadens grönområden så kan vi notera ändringar som kan medföra att stadens grönområden kan komma att ytterligare naggas i kanterna i samband med den framtida detaljplaneringen. Bl.a. ges kanten längs Hipposvägen mot Kuppisparken en betäckning som skulle tillåta bebyggelse. Åbo, landets äldsta stad har i och för sig ändrats och omformats i många omgångar bl.a. på grund av ett flertal bränder men staden har sin själ och hjärta i ån och sina grönområden. Och dem ska vi vara ytterst aktsamma om. Därför anser vi att det är ytterst beklagligt att man i en generalplan börjar nagga dessa viktiga områden i kanterna.

Svar:

De officiella dokumenten, dvs plankartan med tillhörande bestämmelser och bilagor är tvåspråkiga, dessutom har planbeskrivningen översatts till svenska. De övriga dokumenten är finskspråkiga, dessa kommer pga deras digra innehåll inte att översättas till svenska. Tolkningshjälp av utredningarna är vid behov möjligt att fås också på svenska från staden.

Konsekvensbedömningen i förslagsskedet består av elva helheter som berör olika aspekter. Den har bedömts tillräcklig med beaktande av generalplanens noggrannhet och inverkan. Bedömningen av sociala konsekvenser ingår i dessa helheter. I samband med planläggningen har utlåtanden begärts av såväl åldringsrådet som ungdomsfullmäktige. Rädsla över att röra sig i den byggda miljön har inte framkommit i dessa utlåtanden.

I beredningen av generalplanen har förtätningen av stadsmiljöns inverkan på människor bedömts bl a med focus på rörelse i staden och tillgång till service. Eventuell emotionell påverkan orsakad av förtätning av staden på ungdomar och åldringar har inte separat bedömts. En så pass detaljerad konsekvensbedömning har inte ansetts nödvändig med beaktande av generalplanens noggrannhet och inverkan.

Behandlingen av dagvatten har varit en viktig utgångspunkt vid planeringen av Rönnudden. Området ligger vid det nedre loppet av ett stort tillrinningsområde som börjar vid Kuppisparken, så vid planeringen har man förberett sig för stora vattenmassor och eventuella översvämningar. På området har i samband med planläggningen gjorts en dagvattenplan, där man förutom planområdet granskade och gjorde modeller för hela tillrinningsområdet. Dagvattenplanens tillströmnings- och måttställningsdata togs i beaktande vid detaljplanens markanvändningslösningar. Ett stort parkområde bevarades på området för behandling av vattnet, området fungerar vid störtregn som ett översvämningssområde. Parkens funktioner och lösningarna för behandlandet av vattnet specificerades ytterligare i översiktsplanen.

VU-1-beteckningen i den södra kanten av Kuppisparken och den till den hörande planbestämmelsen är utformad för främjandet av idrott- och rekreation samt till dessa hörande funktioner i samarbete med Åbo stads idrotts tjänster. På området är möjligt att placera byggnader och konstruktioner för företags-, inkvarterings-, utbildnings- o dylika funktioner som tjänar idrotts-, rekreations-, och fritidsfunktioner.

Muistutus 13

MUISTUS TURUN YLEISKAABAEHDOTUKSESTA Yleiskaava 2029 ehdotus (kaavatunnus 1/2009), julkisesti nähtävillä 31.10 – 29.11.2022.

TIIVISTELMÄ: En hyväksy tätä värityskirjaa, jota kutsutaan yleiskaavaksi, jonka pitäisi olla kaupungin rakentamisen suunnittelemista ja jonka pitäisi ohjata asemakaavoitusta. Tämä tekele on vielä epämääräisempi kuin voimassa oleva yleiskaava, jonka epämääräisyyden ovat havainneet sekä Turun hallinto-oikeus että Ely-keskus. Sen sijaan kaupungin laillisuudesta ja valtuuston päätösten täytäntöönpanosta vastaava kaupunginhallituksen yksinkertainen enemmistö (= Turun mafian juoksutyöt ja pojat) on pyyhkinyt perseensä sekä maankäyttö ja rakennuslakiin että kuntalakiin päättäessään, että valtuuston yksimielisesti päättämä keskustan osayleiskaavapäätös (5.5.1997) ei ole ”tarkoituksenmukaista” laittaa täytäntöön. Turun mafian talutusnuorassa oleva kaupunginhallituksen yksinkertainen enemmistö kusettaa kaupunkilaisten suoraan valitsemissa valtuutettupupuja, joita ei näytä patkääkään kiinnostavan se, että Turun mafia vie heidän (ja kaupunkilaisten) päätösvallan LAITTOASTI.

YLEISKAAVEHDOTUS ON YKSISELITTEISESTI SEKÄ KUNTALAIN ETTÄ MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN (MRL) SEKÄ PERUSTUSLAIN VASTAINEN TÖRKEÄN SURKEA TEKELE JOPA TURUN KAUPUNGIN SUUNNITTELUTASOLLA

1. YLEISKAAVA ON MRL:N (20 §, 36 §, 42§), KUNTALAIN (1 §, 39 §) JA KÄYTÄNNÖSSÄ MYÖS PERUSTUSLAIN (2 §, 20§, 121,§) VASTAINEN

Turun kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti 5.5.1997, että keskustan suuralueelle 1 laaditaan keskustan osayleiskaava. Tärkein syy oli se, että keskusta- alue on tunnetusti niin suurpiirteinen voimassa olevassa yleiskaavassa, että se ei ohjaa asemakaavoitusta MRL:n mukaisesti. Asian ovat todenneet niin Elykeskus kuin Turun hallinto-oikeus. Turun mafialle keskustan osayleiskaava ei oikein sopinut, koska ”liian yksityiskohtainen” yleiskaavoitusta estäsi kiinteistökeinottelua ja -jalostusta. Niinpä Turun kaupunginhallituksen yksinkertainen, mafian ostama enemmistö on estänyt osayleiskaavapäätöksen täytäntöönpanon. Kuten mm. Hannu Tapani Klami ja Osmo Kivivuori ovat todenneet, yleiskaavallisen suunnittelun laiminlyönti / epämääräisyys on keskeinen piirre Turun taudissa, joka on jatkunut jo yli 60 vuotta.

EIKÄ SE NÄYTÄ KIINNOSTAVAN KETÄÄN TÄSSÄ ”OIKEUSVALTIOSSA” JA TURUN MAFIAN HALLITSEMASSA KAUPUNGISSA, JOSSA ORBAN-MENETELMÄLLÄ HALLITSEVA TURUN SEKOOMUKSEN SISÄPIIRI VAATII MUILTA KUULAISUUTTA (=YKSIMIELISYYTTÄ JA ALISTUMISTA) ESITTÄMÄLLÄ EHDOTUKSEN, JOSTA EI VOI KIELTÄYTYÄ. JOS KIELTÄYTYY, EI SAA AINUTTAKAAN POLIITTISTA VIRKANIMITYSTÄ EIKÄ AINOAKAAN TAVOITE ETENE, JOS EI NUOLE TURUN MAFIAN PERSETTÄ. MIKÄÄN JÄRKEVÄ HANKE EI ETENE, JOS SEN ESITTÄVÄ RYHMÄ EI OLE KUULIAINEN TURUN SEKOOMUKSEN SISÄPIIRILLE JA SEN VAALIRAHOITTAJILLE.

TÄRKEINTÄ TURUN MAFIAN HALLINNOSSA EI OLE LAILLINEN TAI KAUPUNKILAISTEN (TALOUDELLISEN) EDUN KANNALTA JÄRKEVÄ PÄÄTÖKSENTEKO, VAAN SEN JOHTOTÄHTI ON KUULIAISUUS TURUN MAFIALLE JA SEN TALOUDELLISILLE EDUILLE. ”TALOUSPUOLUE” TURUN SEKOOMUS ON PAHIN TURKULAISTEN VERONMAKSAJIEN VAROJEN TUHLAAJA, JOTA HUOMATTAVA OSA KOKOOMUKSEN KANNATTAJISTA EI OLE HAVAINNUT (OSA ON!). MM.TURUN SANOMIEN PASKANJAUHANNAN AVULLA TYHMEMMÄT, ”PAREMMAN VÄEN ” SEKOOMUSLAISET ANTAVAT KUSETTAA ITSEÄÄN. PÄÄOMATULOJA NAUTTIVIA TURUN MAFIAN VERORAHOJEN KUPPAAMINEN EI HAITTAA, KOSKA HEHÄN EIVÄT MAKSA KUNTAVEROA SENTTIÄKÄÄN – JA HE SAAVAT USEIN JUURI SELLAISIA POLIITTISIA PÄÄTÖKSIÄ KUIN OVAT OSTANEET SEKÄ TEKEVÄT HYVÄÄ BISNESTÄ TURKULAISTEN VEROVAROILLA TAI NIIDEN TUELLA.

Yleiskaavaehdotuksen kerrotaan sisältävän keskustan osayleiskaavan, vaikka **SE ON VIELÄ EPÄMÄÄRÄISEMPI KESKUSTAN SUURALUEEN OSALTA KUIN VOIMASSA OLEVA YLEISKAAVA. JOKU RAJA PITÄISI OLLA PASKANJAUHANNALLAKIN.**

SANON NYT TÄMÄN VIIMEISEN KERRAN (ENNEN VALITUSTA): Kaupunginhallituksella ja johtavilla virkamiehillä ei ole OIKEUSVALTIOSSA mitään vitun Turun mafian valtaa tai omakädenoikeutta olla laittamatta täytäntöön kaupunginvaltuuston päätöksiä tai muuttaa kaupunginvaltuuston päätöksiä. **TURUN KAUPUNGINVALTUUSTO EI OLE PERUNUT OSAYLEISKAAVAPÄÄTÖSTÄ EIKÄ OLE MUUTTANUT SITÄ. PISTE.** Se, että kaupunginhallitus ja johtavat virkamiehet muuttavat valtuuston päätöksen ja syöttävät sen takaisin ilmeisen idioteille ja välinpitämättömille valtuutettupuille, ei tee hallintomenettelystä laillista. Päätösten ja hallinnon laillisuuden keskeinen tekijä on LAILLINEN HALLINTOMENETTELY, vaikka Turun kaupunginhallituksen yksinkertainen enemmistö – se laittomuustehdas – puuhastelee ”tarkoituksenmukaisuuden” kanssa.

OSAYLEISKAAVAPÄÄTÖKSEEN LIITTYVIÄ KANNANOTTOJA JA ”PUUHASTELUJA” (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

Turun kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 5.5.1997 (nro 198: Ehdotus keskustan kehittämissuunnitelmaksi), että koko keskustan suuralueelle 1 laaditaan osayleiskaava, jonka ensisijaisena tavoitteena on alueen asumisen, viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden lisääminen.

Asian käsittely Turun kaupunginhallituksessa jatkui 19.10.1998:

”Kaupunginhallitus merkitsee ehdotuksen kaavoitusohjelmaksi tiedokseen ja liittää sen asuntotuotanto- ja maankäyttöohjelman aineistoksi sekä määrittää seuraavat hankkeet strategisesti tärkeimmiksi ja asettaa lautakunnan hyväksymille kaavaehdotuksille seuraavat määräajat:

1 OSAYLEISKAAVAT

- Hirvensalo 12/1998
- **Keskusta 12/2001**
- Helsingintien varsi 08/1999
- Lentokentän alue 12/1999

Kaupunginhallituksen kokouksessa **14.1.2002** (§ 53: Keskustan kehittäminen) hyväksyttiin keskustan kehittämishanke ja kehittämistoimikunnan kokoonpano. Pöytäkirjassa todetaan: ”Myös keskustan osayleiskaavan laatiminen on saanut vauhtia tämän syksyn aikana.” **Lisäksi esittelyssä todetaan: ”Turun ydinkeskustassa on meneillään ja erityisesti suunnittelu- ja ratkaisuvaiheessa useita suuria kehittämishankkeita, joilla on tarkoitus parantaa ydinkeskustan vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä. Näitä asioita on syytä mahdollisesti tarkistaa osayleiskaavan yhteydessä.”** Hankkeen aikataulutuksessa todettiin, että **12/2002, toisin sanoen joulukuussa 2002, olisi ollut valmiina ehdotus keskustan osayleiskaavaksi:**

”Keskustan kehittäminen

Aikataulutus perustuu strategia- ja visioratkaisuihin valtuustokausittain
 6/2002 väliraportti, vuoden 2003 budjettiin tulevat hankkeet
 12/2002 ehdotus osayleiskaavaksi
 6/2003 ehdotus toimenpiteiksi vuosille 2004 - 2005
 12/2003 pitkän aikavälin suunnitelma
 6/2004 raportointi ja seuranta”

Tämän jälkeen asia näyttää unohtuneen. Turun keskustaan on kuitenkin hyväksytty suuria ratkaisuja yksittäisillä, suojeluarvoja polkevilla ”postimerkkikaavoilla”, kuten Toriparkki/Kauppatori, Kirjastosilta, Torinkulma/Cafe Noir, ns. Sininen talo, Strandellin puutalot ja Kaskenkatu 15, jotka liittyvät keskustan vetovoimaisuuden ja kilpailukykyyn parantamiseen.

Osayleiskaava on noussut kuitenkin esille muiden keskustan kehittämiseen liittyvien asioiden yhteydessä. **Kaupunginhallituksen enemmistö on torjunut osayleiskaavan laadinnan. Turun kaupunginhallitus käsitteli 26.2.2007 VI kaupunginosan, Kauppatorin ja ympäröivien katualueiden asemakaavanmuutosluonnosta ”Kauppatori” (51/2003). Luonnos hyväksyttiin äänin 8–3. Eriävässä mielipiteessä todetaan mm. keskustan liikennejärjestelyt ja saavutettavuus tulisi ratkaista keskustan osayleiskaavalla.**

Turun kaupunginhallitus käsitteli 25.02.2008 vastausta kaupunginhallituksen jäsenen Minna Arven aloitteeseen selvityksen saamisesta Kauppatorin asemakaavanmuutoksen valmistelutilanteesta. Enemmistön (äänin 7–4) hyväksymässä päätöksessä todetaan myös, että Kauppatorin asemakaavanmuutokseen liittyen ei ole tarkoituksenmukaista tehdä keskustan osayleiskaavaa.

Turun hallinto-oikeus lausui Turun kauppatorin kaavoituksesta 31.3.2010 (nro 10/0198/1) antamassaan päätöksessä mm. seuraavasti:

”Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan yleiskaava on ohjeena asemakaavaa laadittaessa ja muutettaessa. Voimassa oleva yleiskaava on keskustan osalta hyvin yleispiirteinen. Siinä ei ole tarkemmin tutkittu keskustan liikennejärjestelyjä eikä pysäköintiä, vaan niiden suunnittelun periaatteet on ollut tarkoitus ratkaista erikseen keskustan rakentamista ja toimintojen kehittämistä ohjaavassa keskustan osayleiskaavassa. Asiakirjojen mukaan vireillä olevan osayleiskaavan valmistelu ei ole tältä osin edennyt.”

Kaupunginjohtaja Randell totesi lausunnossaan ELY:lle **24.3.2016** , että laki ei velvoita erillisen osayleiskaavan laatimiseen, mikä on totta (MRL § 35). Myös jokin aika sitten päättyneessä valitusprosessissa ns. Fortuna-korttelin kaavoitusta koskien Turun kaupungin lakimiehen allekirjoittamassa ja Turun kaupunginhallituksen 2.8.2015 hyväksymässä vastineessa yhdistyksen valitukseen todetaan, että laki ei velvoita osayleiskaavan laatimiseen: **”Valtioneuvoston edellyttämä Turun kaupunkiseudun rakennemalli luo pohjaa yleiskaavan 2029 valmistelulle ja on ollut osaltaan luomassa yleiskaavatarkistuksen aikataulua. Turun yleiskaavan 2029 yhteydessä tutkitaan keskustan alue osayleiskaavan tarkkuudella. Yleiskaavan 2029 linjaratkaisu on menossa hyväksyttäväksi syksyllä 2015, jonka jälkeen laaditaan yleiskaavaluonnos. Kaupunki on näin ollen maankäyttö-**

ja rakennuslain 36 §:n mukaisesti huolehtinut yleiskaavan laatimisesta ja sen ajan tasalla pitämisestä; osayleiskaavan laatimiseen laki ei velvoita.”

Osayleiskaavan laatimista koskevista lain velvoitteista Turun kaupunki on oikeassa (MRL 35 §). **Turun kaupunginvaltuusto nimenomaan kuitenkin päätti yksimielisesti 5.5.1997 laatia keskustan osayleiskaavan, ja kuntalaki velvoittaa Turun kaupunginhallitusta pannaan kaupunginvaltuuston päätökset täytäntöön. Turun kaupunginhallitus ts. kaupunginhallituksen yksinkertainen, Turun mafian ostama enemmistö ei ole toisin sanoen tähän päivään mennessä noudattanut kuntalakia.**

Kaavoitusosasto tai kaupunginhallitus eivät ole saaneet minkäänlaisia valtuuksia olla laatimatta keskustan osayleiskaavaa tai muuntaa sitä koko kaupungin yleiskaavaan liitettäväksi keskustan ”tarkemmaksi” tarkasteluksi. **Yleiskaava 2029:n osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (11.2.2014) todetaan: ”Yleiskaava laaditaan koko Turun alueelle kaupungin rakennetta ja alueidenkäyttöä ohjaavana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Keskustan alue, Kupittaa ja Itäharjun sekä Skanssin alueet laaditaan osayleiskaavatarkkuudella.”**

Kaupungin väitteiden vastaisesti viimeksi mainittu ei ole ”osayleiskaavallinen” ratkaisu, koska se ei ole osayleiskaava. Varsin erikoiseksi Turun kaupunginhallituksen suhtautuminen asiaan osoittautuu, kun muistamme, että se on ilmoittanut asiakirjoissaan hallinto-oikeudelle ”tarkoituksen ratkaista keskustan rakentamisen” juuri osayleiskaavalla. Sananmukaisesti tarkoitus näyttää pyhittävän keinot: Turku näyttää ”pelaavan” osayleiskaavaa aikeillaan silloin, kun se sille sopii tai on sopimatta.

Turun kaupunginhallitus tai kaavoitustoimenjohtaja eivät ole saaneet minkäänlaisia valtuuksia muuttaa kaupunginvaltuuston päätöstä osayleiskaavasta keskustan erilliseksi tarkasteluksi. Osayleiskaava on juridisesti ja sisällöllisesti aivan eri asiakirja, joten ”keskustan erillinen tarkastelu” yleiskaavatyössä ei vastaa kaupunginvaltuuston päätöstä. Turun kaupunginhallituksella, sen esittelevillä virkamiehillä, kaavoitustoimenjohtajilla ja kaupunkisuunnittelulautakunnalla (aik. kiinteistö- ja rakennustoimen lautakunta ja ympäristöja kaavoituslautakunta) on ollut yli 20 vuotta vuotta aikaa panna osayleiskaavapäätös täytäntöön. Sen asemesta on tehtailtu keskustan asemakaavoja, joilla on kävelty valtuuston vaatiman keskustan alueen kokonaissuunnittelun, ts. osayleiskaavapäätöksen, yli.

Keskusta-alue:Voimassa oleva yleiskaava

Keskusta-alue: ”Osayleiskaavallinen” yleiskaavaehdotus

Koska Turun mafia ostama kaupunginhallituksen yksinkertainen enemmistö Turun mafian juoksutyön, Minna Arven johdolla ei noudata kuntalakia, samalla se rikkoor myös kunnallisen itsehallinnon perustuslaillista määritelmää: KUNTALAISTEN itsehallinto, joka eri asia kuin Turun mafia tai ”tarkoituksenmukainen” & laitton sisäpiirin hallinto (yllätys, yllätys!) i

MRL:n mukaan kunnan tehtävä on huolehtia alueiden käytön suunnittelusta ja yleiskaava tulee olla ajan tasalla. Turun voimassa oleva yleiskaava oli vanha jo silloin kuin se hyväksyttiin. Turussa yleiskaavaa laaditaan omassa ”tarkoituksenmukaisessa” järjestyksessä varsinkin keskusta-alueella eli ensin laaditaan asemakaavoja ja sitten sen mukaan muutetaan jossain vaiheessa yleiskaavoitusta – jos viitsitään ja jaksetaan. Siksi yleiskaava pitää olla mahdollisimman epämääräinen – kuten tämä uusi ehdotus. Turussa on vallalla väärä, MRL:n vastainen suunnittelumenettely, koska yleiskaavoitus EI OHJAA asemakaavoitusta, vaan asemakaavoitus ohjaa yleiskaavoitusta. HALLINTOMENETTELY on näitäkin osin LAITON.

MRL: n mukaan yleiskaava on pidettävä ajan tasalla. Turussa se on ollut epämääräinen pa-
peri jo vuosikymmeniä.

Esimerkiksi asumani Vatselankadun pientaloalue on väritetty punaisella C-merkillä niin kuin
melkein koko suuralue 1. Kun olen kysynyt, mitä sinne on ajateltu suunnitella – valmiille pien-
taloalueelle – vastaus on ollut, että ei mitään. Miksi sinne sitten on tungettu C-merkintä Amer-
kinnän sijaan??? C-merkintä mahdollistaa kaikenlaisten asemakaavojen laatimisen, mm.
korkeaa rakentamista ja marketteja. Selitys sille, miksi C-alue on ulotettu valmiille pientalo-
alueelle on ollut se, että ei JAKSETA SUUNNITELLA TARKEMMIN, VAIKKA ALUE ON NS.
KESKUSTAN OSAYLEISKAAVAN ”TARKEAMPAA” ALUETTA. Tämä ei ole enää edes lais-
kuutta tai osaamattomuutta, vaan silkkaa vittuilua. Turun kaupungin mukaan esimerkiksi Vat-
selankadun pientaloalueen asukkaat eivät ole ansainneet MRL:n mukaista alueiden käytön
suunnittelua.

On mielenkiintoista, että maapoliittisessa ohjelmassa on kuitenkin jaksettu piirtää Vatselan-
kadun pientaloalue ulos ensisijaisten vuokratonttien alueelta, koska suuri osa alueen ton-
teista on omistustontteja. Ilmeisesti kiinteistöosastolla on huomattavasti parempi karttojen
piirtotaito kuin asiantuntijaorganisaatio-kaavoitusosastolla.

Yleiskaavaehdotus

Maapoliittinen ohjelma

PERUSTUSLAKI (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

2 §

Kansanvaltaisuus ja oikeusvaltioperiaate

Valtiovalta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta.

Kansanvaltaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen.

***Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on nou-
datettava tarkoin lakia.***

20 §

Vastuu ympäristöstä

***Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä
kuuluu kaikille.***

***Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön
sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.***

121 §

Kunnallinen ja muu alueellinen itsehallinto

***Suomi jakaantuu kuntiin, joiden hallinnon tulee perustua kunnan asukkaiden itsehallin-
toon.***

***Kuntien hallinnon yleisistä perusteista ja kunnille annettavista tehtävistä säädetään
lailla.***

KUNTALAKI (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa.

Lain tarkoituksena on myös edistää kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä.

39 §

Kunnanhallituksen tehtävät

Kunnanhallituksen tulee:

1) *vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;*

2) ***vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;***

MRL (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

20 §

Kunnan tehtävät

Kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta, rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan sekä maapolitiikan harjoittamisesta. Kunnalla tulee olla käytettävissään tehtäviin riittävät voimavarat ja asiantuntemus. (6.3.2015/204)

36 §

Yleiskaavan laatimistarve

Kunnan tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla.

42 §

Yleiskaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

2. YLEISKAVAEHDOTUS EI OLE MRL:N TAVOITTEIDEN MUKAINEN (1 §, 5 §)

Yleiskaavaehdotus edustaa autokaupunkisuunnittelua, joten se ei ole ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä. Yli 50.000 turkulaista altistuu terveydelle haitalliselle (yksityisautoilu) melulle vuodesta toiseen Liikennettä =yksityisautoilua pidetään "luonnonlakina" ja joukkoliikennettä ei kehitetä. Kaikkia kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia ja alueita ei ole edes selvitetty saati suojeltu edes keskustan suuralueelta.

Koroisiin on kyhätty asuinalue, vaikka se on merkittävä maisema- ja virkitys- ja luontoalue. Perusteluna on ollut asuntomessut, ei asumisen soveltuvuus alueelle. Ylioppilaskylä–Halinen– Koroinen–Lonttinen –Kirkkosilta -reitti, kahden puolen jokea sijaitsevasta ulkoilu- ja luontoreitistä, on tullut todella suosittu ja tärkeä keskustan virkistysalue. Sen luonnon monimuotoisuutta heikentää jokiniittybiotooppien tuhoaminen muun muassa ns. põheikköjä, ryteikköjä ja niittyjä ja peltoja asvaltoimalla, mikä näkyy ja kuuluu välittömästi mm. lintujen, kuten satakielien, viitakertusten, pensassirkkalintujen ja nokkavarpuksen sekä mm. vesisiippojen kantojen vähenemisenä. Siksi tämä hieno luonto-, kulttuuri- ja virkistysalue tulee säilyttää nykyisen kaltaisena. Koroisten mahdollinen rakentaminen tulee sijoittaa mahdollisimman kauaksi reitistöltä ja pientalovaltaisena. A-merkintä ei mitenkään ohjaa asemakaavoitusta. Koroisiin/Barkerin alueelle ei tule sijoittaa

ns. siirtolapuutarhaa, koska alue on mutavelliniitty ja palvelutoimintojen sijoittaminen virkistys- ja luonto-alueelle lisää autoliikennettä. Turun kaupunkipuisto on vaarassa, jos Koroisiin yleiskaavoitetaan asumista ja palveluja.

Liikennesuunnittelu on osa yleis- ja asemakaavoituksen yhteydessä tehtävää maankäytön suunnittelua. **Monet liikennejärjestelyihin, liikennemääriin ja kulkumuotojen valintaan vaikuttavat seikat ratkaistaan jo yleiskaavan ja liikennejärjestelmäsuunnittelun tasolla.** Kunta huolehtii asemakaavoitetun alueen liikenne- ja katusuunnittelusta ja liikenteen ohjauksesta. Kunnan kadunpito mahdollistaa asukkaiden ja elinkeinoelämän liikenneyhteyksien toimivuuden ja kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen toimintaedellytykset.

Yksityisautoilu tulee kalliiksi turkulaisille veronmaksajille, varsinkin kuin yksityisautoilijat Turun kaltaisessa keskuskaupungissa ovat pääosin ulkopaikkakuntalaisia Turun kuntaveropakolaisia, jotka aiheuttavat (infra)kuluja ja vahinkoja turkulaisille sekä asukkaina että veronmaksajina. Turkulaiset liikkuvat pääosin muilla keinoilla kuin yksityisautoille, sen sijaan ulkopaikkakuntalaiset liikkuvat pääsääntöisesti henkilöautoilla. Kaupunki antaa katutilaa pääosin maksutta tai alihintaan pysäköintiin kaduilla, joiden hinta turkulaisille veronmaksajille Tampereen teknisen korkeakoulun selvityksen mukaan on noin 1000 euroa vuodessa per katupysäköintipaikka (sis. perustamisen, ylläpidon ja maan arvon). Kaupunki antaa ulkopaikkakuntalaisille kuntaveropakolaisille Turun kaupungin infrastruktuurin aivan ilmaiseksi käyttöön ja luvan saastuttaa ja melustaa ne kadut kustantavia turkulaisia veronmaksajia varten. Jopa puolet yksityisautoilla Turun keskusta-alueella liikkuvista on ulkopaikkakuntalaisia. Ei ole taloudellista yhteiskuntasuunnittelua rakentaa infraa ja suosia epäterveellisiä toimintaa – varsinkaan ulkopaikkakuntalaisia varten.

Liikenteen järjestämistä ekologisesti ja taloudellisesti järkevällä tavalla ei ole edes selvitetty – saati suunniteltu MRL:n mukaisesti.

MRL (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

1 §

Lain yleinen tavoite

Tämän lain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväää kehitystä.

5 §

Alueiden käytön suunnittelun tavoitteet

Alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää:

1) turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista;

2) yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta;

2 a) riittävän asuntotuotannon edellytyksiä, (29.12.2006/1441)

3) rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista;

4) luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä;

5) ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä;

6) luonnonvarojen säästeliästä käyttöä;

7) yhdyskuntien toimivuutta ja hyvää rakentamista;

8) yhdyskuntarakentamisen taloudellisuutta;

9) elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja toimivan kilpailun kehittymistä; (6.3.2015/204)

10) palvelujen saatavuutta; sekä

11) liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiä.

Edellä 1 momentissa säädettyjä tavoitteita toteuttavista kaavojen sisältövaatimuksista säädetään kunkin kaavamuodon osalta jäljempänä tässä laissa.

3. VAIKUTUKSIA EI OLE SELVITETTY – TEHDYT SELVITYKSET EIVÄT OLE RIITTÄVIÄ (MRL 9§)

Esimerkiksi autokaupunkiin eli yksityisautoiluun perustuvaa liikennesuunnittelua ei ole arvioitu ja selvitetty, eikä sen vaihtoehtoja ole arvioitu. Liikenteen osalta on vain todettu tilanne ja arvioitu liikenteen = yksityisautoilun lisääntyminen ”luonnonlakina”. Kansainvälissä tutkimuksissa on selvitetty, että yksityisautoilu laajalla kaupungin keskusta-alueelle haittaa kaikella muilla tavoilla liikkumista. Autokaupungista tulee meluisa, saasteinen, turvaton, epäterveellinen ja epäviihtyisä, jolloin yhä useampi liikkuu henkilöautolla. Kierre on valmis. Mitä useampi liikkuu henkilöautolla, sitä vaikeampaa on järjestää toimivaa joukkoliikennettä. Mitä useampi liikkuu omalla autolla sitä turvattomampaa ja epämiellyttävämpää on liikkua pyörällä ja kävelen. Mitä useampi liikkuu yksityisautoilla, sitä varmimmin henkilöautot tukkivat logistiset väylät ja haittaavaa joukkoliikenteen kulkua. Pelkkä pyöriteiden ja joukkoliikennekaistojen rakentaminen ei ratkaise asiaa, koska kevyellä liikenteellä ja joukkoliikenteellä liikutaan enemmän, jos niillä on etusija ja yksityisautoilua rajoitetaan. Turun kaupungin kaavoitusosaston mukaan turkulaiset asukkaat – erityisesti pyöräilijät ja kävelijät – ovat ansainneet saasteensa, melunsa ja liikenneonnettomuutensa eli terveytensä ja asuin- ympäristönsä laadun heikentämisen

Muualla Euroopassa on todettu sekä teoreettisesti että käytännössä autoilun rajoittamisen (ydin)keskustassa edistävän kaupallisia etuja. Kevyellä liikenteellä liikkujat ostavat kerralla vähemmän tavaroita, mutta käyvät useammin keskustassa, joten vuoden aikana ostavat enemmän kuin autoilevat asiakkaat. Keskusta-alueen tärkein vetovoima on kuitenkin hyvä kaupunkiympäristö ja toimivat, monipuoliset palvelut. Tavarakaupan merkitys on muutoinkin vähenemässä kaikissa fyysisissä kauppahuoneissa (paitsi hyvät erikoistavarakaupat), koska nettioستaminen on lisääntynyt. Palveluiden ja tavaramyynnin yhdistäminen luovalla tavalla on keskeistä. Lisäksi tiedämme, että joukossamme on noin 30 % peltilehmäaddiktivisia autokaupunkiintoilijoita (pääosin kehyskunnissa), joille on aivan sama, minkä näköisessä ympäristössä he shoppailevat, kunhan on ”maksuton” parkkipaikka ja paljon halpaa tavaraa (joka kestää 14 päivää). Näitä ei-urbaaneita junteja on aivan turha houkutelulla millään tavoin Turun ydinkeskustaan.

Mm. asumani yli satavuotiaan Vatselankadun pientaloalueen kulttuurihistoriallista ja rakennustaiteellista arvoa ei ole lainkaan selvitetty. Alueesta löytyy kyllä museon lausunto. On aivan hilipatihumppaa ja turkulaista ”suunnittelu”kulttuuria ilmoittaa, että suojeluarvot arvioidaan asemakaavoituksessa. Turussahan tunnetusti yleiskaava perustuu asemakaavoihin eikä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta. Alue kuuluu siihen ”osayleiskaavalliseen” tarkastelualueeseen, mutta mitään ei tarkastella eikä selvitetä, ”kun ei satu huvittamaan”.

Koko laajan keskusta-alueen merkitsemisestä C-alueeksi ei ole selvitetty. Miksi niin on toimittu? Sen merkitys kaupunkirakenteeseen on täysin selvittämättä ja sen vaikutuksia ei ole lainkaan arvioitu. Eikä vaikutuksia edes voida arvioida näin epämääräisestä asiakirjasta. Värityskirjamenetelmällä saadaan värityskirja – ei MRL:n mukaista suunnittelua, joka ohjaa asemakaavoitusta. Minulle ei ole selvinnut, miksi asumani valmis Vatselankadun pientaloalue on merkitty C-merkinnällä eikä A-merkinnällä? Ainoa selitys on se, että Turun mafia (ml. Turun kuppakorkeakoulun ylioppilaskunta) haluaa spekuloida asuinalueellani, koska se sijaitsee parhaimmilla paikoilla kaupungissa. Mitä ylipäätään on C-alueen ”keskustamainen asuminen”? Mitä yhteistä on Turun kauppatorin ympäristöllä ja Vatselankadun asuinalueella?

Yleiskaavaselostus pitäisi pitää sisällään perusteet, miksi johonkin ratkaisuun on päädytty ja mitä vaihtoehtoja on selvitetty. Tämä yleiskaavaehdotukseksi nimetyn värityskirjan pöytälaatikkoproosa eli yleiskaavaselostus ei kerro mitään suunnitteluperusteista – paitsi että niitä ei ole. Selostuksessa kerrotaan, että keskusta-alueita tiivistetään, mutta ei kerrota miten ja mistä sitä tiivistetään. Turkulaiset voivat sitten arvuutella sen koko keskustan suuralue 1:n alueella, jonne piti tulla tarkempi, kunnollinen osayleiskaava, että saadaanko naapuriin tai sisäpihalle pilvenpiirtäjiä vai ei – ja jyrätäänkö kaikki C-alueella sijaitsevat kulttuurihistoriallisesti arvokkaat ”rötisköt” ensitilassa tiivistävillä asemakaavoilla.

Korkean rakentamisen sopivuutta on selvitelty, mutta ”suunnitteluasiakirjasta”, tästä yleiskaavaehdotuksesta on poistettu määräykset korkean rakentamisen soveltuvuudesta. Miksi? Sitä ei ole perusteltu. Käytännössä joitakin selvityksiä on tehty, mutta ei ole ollut mitään merkitystä MRL:n mukaisessa suunnittelussa, koska tämä värityskirjahan ei suunnittele mitään muuta kuin autokaupunkikehityksen jatkumisen: ”Asiaa tarkennetaan/ratkaistaan asemaakaavoituksen yhteydessä...”

Meluselvittelyä on tehty, mutta mitään johtopäätöksiä eli MRL:n mukaista suunnittelua ei ole tehty. Taluselvitykset puuttuvat kokonaan.

Jne. jne.

TÄMÄ NS. YLEISKAAVEHDOTUS EI OLE MRL:n ALUEIDEN KÄYTÖN SUUNNITTELUA, SELVITYKSET EIVÄT OLE RIITTÄVIÄ, RATKAISUJA EI OLE PERUSTELTU SELVITYSTEN MUKAAN. VAIKUTUKSIA ON VAIKEAA EDES ARVIOIDA, KOSKA EI OIKEASTAAN SUUNNITELLA MITÄÄN. VAIN AUTOKAUPUNGIN JATKUMISTA JA SYVENEMISTÄ SUUNNITELAAN. YKSITYISAUTOILUN HAITTOIHIN EI PUUTUTA VAIKKA NIITÄ ON SELVITETTY, EIKÄ YLEISKAAVASELOSTUKSESSA OLE PERUSTELTU, MIKSI HENKILÖAUTOILUN HAITTOIHIN EI SUHTAUDUTA VAKAVASTI.

MRL (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

9 § (5.5.2017/254)

Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntatoudeelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

4. YLEISKAAVEHDOTUS ON VALTAKUNNALLISTEN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEIDEN VASTAINEN (MRL 22 §, 24 §, VAT)

Yleiskaavaehdotus ei turvaa edes kansallisen kaupunkipuiston asemaa. Turun Koroinen ei ole turvassa. Aurajokimaisema ei ole turvattu yleiskaavaehdotuksen mukaan.

Kaupunkipuistosuunnitelma

Yleiskaavaehdotus

Ns. liikennesuunnitelmasta nähdään, että suunnitteilla on lisää uusia yksityisautoiluväyliä eli lisää saasteita, melua, infrakustannuksia, onnettomuuksia, epäviihtyisää ja epätervettä ympäristöä. Pikaraitioitiestä ei puhutaan, mutta ei suunnitella mitään. Valtuusto ei ole päättänyt, että ”osayleiskaavatasoisen” yleiskaavan lisäksi laaditaan erillinen liikennesuunnitelma. Valtuusto on päättänyt, että laaditaan keskustan osayleiskaava ja samalla myös liikennesuunnitelma. Kaavoittaminen on MRL:n mukaan alueiden käytön SUUNNITTELUA. Tämä yleiskaavatekele on epämääräistä kaavoitusproosaa ja väriytskirja, mutta ei ALUIDEN KÄYTÖN SUUNNITTELUA.

Keskeinen osa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteita on ns. liikenteen muuttaminen ekologisemmaksi eli yksityisautoilun vähentäminen. Yleiskaavaehdotuksessa asiaan ei suhtauduta vakavasti, vaan selvityksissä todetaan suoraan, että yksityisautoilun ja ilmastopäästöjen väheneminen ei toteudu tällä touhulla, vaan tarvitaan yksityisautoilun rajoittamista erityisesti keskusta-alueella, pysäköinnin maksullisuutta liki markkinahintaan, satsaamista vahvasti joukkoliikenteeseen ja kevyeen liikenteeseen sekä kaikista uusista autoiluinfranhankkeista luopumista.

Ns. välttämättömät autoiluinfrastruktuurisuunnitelmat ”palvelevat” ns. luonnonlain mukaan lisääntyvää yksityisautoilua eli pääasiassa ei-turkulaisia pendelöitsijöitä. Toinen ryhmä, jota suunnitelmat ”palvelevat” ovat saarilla asuvat, ennen kaikkea hirvensalolaiset. Yleiskaava ei edes koske suoraan Hirvensaloa, mutta haitat ja liki ainoat suunnitelmat koskevat hirvensalolaisten etuja. Hirvensalo on saarella sijaitsee autokaupunki, jonka infran rakentaminen tulee saatanaan kalliiksi mantereella asuville turkulaisille. Miksi tätä porukkaa varten suunnitellaan mm. Kupittaa tunnelia ja välikehää? Miksi nämä saatanaan kalliiksi tulevat yksityisautolijat ovat ansainneet lisää asfalttia mantereella asuvien turkulaisten verovarujen, terveyden ja viihtyisyyden kustannuksella??? Hirvensalolaiset yksityisautolijat voisivat ensiksi ryhtyä maksamaan siltamaksua nykyisen sillan käyttämisestä, vaikka 5 euroa per ylitys autolla. Saattaisi ehkä ne itseaiheutetut ruuhkat vähetä, sillä Hirvensaloon pääsee myös mm. bussilla ja pyörällä. Jolloin ei tarvitse rakentaa siitä ympäristön tuhoavaa kymmeniä miljoonia euroja maksavaa siltaa, joka kaiken lisäksi lisää autoliikennettä.

Hirvensalolaisia vaivaa se sama tauti kuin ulkopaikkakuntalaisia pendelöijä. He haluavat asua ”luonnon rauhassa”, mutta eivät viihdy siellä. Nämä tekomaalaiset ovat levotonta sakkia. Sitten autoillaan edes taikaisin töihin, palveluihin, kauppoihin, harrastuksiin, lasten harrastuksiin, jne. jne. Tätäkö halutaan edistää turkulaisten mantereella asuvien veronmaksajien varojen, terveyden, turvallisuuden ja (asumis)viihtyisyyden kustannuksella? Ei vaikuta ihan perustustalain, kuntalain ja MRL:n mukaiselta touhulta. Esimerkiksi minä asun Turun itäisessä keskustassa ja kaikki tärkeimmät tarvitsemäni palvelut/kohteet sijaitsevat noin 2–3 kilometrin säteellä kotoani. Pääsen niihin kaikkiin kävellen, pyörällä, bussilla ja tarvittaessa taksilla. En tarvitse ainuttakaan uutta autoinfrastruktuuria, enkä juuri kevyenliikenteenkään infraa, kunhan autoilua rajoitettaisiin mm. Hämeenkadulla ja muilla nelikaistaisilla kaduilla ja toinen autokaista pyhitettäisiin pyöräilijöille.

Yleiskaavan suojelumerkinnät ovat niin epämääräisiä, että ne eivät turvaa kultuurihistoriallisesti arvokkaita alueita ja rakennuksia.

Mitään perusteluja kulttuurihistoriallisesti ja luonnonarvoiltaan merkittävän kaupunginpuutarhan tuhoamiseksi ei ole esitetty. Sekä MRL että VAT lähtevät siitä, että puisto- ja viheralueita eikä kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita saa tuhota. Erityisen törkeää on se, että kerrostaloasemakaavoja puuhataan grynderin kanssa ennen kuin yleiskaava on ratkaistu. Turun kaupungin tiivistäminen ei edellytä kaupunginpuutarhan tuhoamista. Kaupungissa on mantereella ja lähempänä ydinkeskustaa runsaasti täydennys- ja lisärakentamismahdollisuuksia mm. Skanssi, Kirstinpuisto, Itäharju, Turun Kaakeli-Pitkämäki jne.

Tapa tiivistää ja tehdä kaupunki viihtyisämmäksi on yksityisautoilun rajoittaminen. Turussakin on urbaanilla alueella varattu noin 30% pinta-alasta autoille. Esimerkiksi Helsingintien ja sen ramppien alle on asvatoitu hehtaaritolkulla kallista tonttimaata. Siksi kaupungin tulee rajoittaa yksityisautoilua ja edellyttää uusissa kerrotalohankkeissa erillisiä paikoitusratkaisuja maan alle tai parkkitaloihin autoilijoiden kustannuksella. Katupysäköinnille pitää asettaa markkinahinta. Myöhemmin myös vanhoissa asunto-osakeyhtiöissä pitää erottaa asunnon ja pysäköintipaikan hinta toisistaan. Maanvaraisesta paikoituksesta tulee luopua asunto-osakeyhtiöiden piholla. Yksityisautoilun rajoittamisella ja pysäköintikustannusten allokoimisella autoilijoille saadaan tiiviimpi ja viihtyisämpi kaupunki, myös asuntojen hinnat voisivat halventua, jolloin myös lapsiperheillä olisi sekä varaa että halua asua Turussa, jolloin muuttovirtaa naapurikuntiin saataisiin suitsittua ja veronmaksajat pysyisivät Turussa liikkumassa ekologisemmin. Mutta Turun sekoomuksessa ja muissa peltilehmäaddiktiivisissa grynderipuolueissa ei ymmärretä yhteiskunta- ja kansantaloudesta hevonvittua eikä se näytä kiinnostavankaan ”talouspuolueen” kellokkaita.

MRL (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

22 §

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista päättää valtioneuvosto. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet voivat koskea asioita, joilla on:

- 1) aluerakenteen, alueiden käytön taikka liikenne- tai energiaverkon kannalta kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys;**
- 2) merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön; tai**
- 3) valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ekologiseen kestävyYTEEN, aluerakenteen taloudellisuuteen tai merkittävien ympäristöhaittojen välttämiseen.**

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita annettaessa on otettava huomioon tämän lain yleiset tavoitteet ja 5 §:ssä säädetyt alueiden käytön suunnittelun tavoitteet.

Valtion viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, edistää niiden toteuttamista ja arvioida toimenpiteidensä vaikutuksia aluerakenteen ja alueiden käytön kannalta.

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

VAT(lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

1.1 Alueidenkäyttö tukee siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan

Ilmastonmuutos ja siitä johtuvat sään ääri-ilmiöt aiheuttavat kaikkialla maailmassa ihmisten hyvinvointiin, talouteen ja ympäristöön kohdistuvia riskejä sekä merkittäviä terveys- ja ympäristöhaittoja, joiden ennaltaehkäisyyn on pyrittävä kiinnittämään huomiota.

*Kestävän yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän kehittämisellä voidaan merkittävästi vaikuttaa ilmastonmuutokseen, talouteen ja energiavarmuuteen. Rakennetussa ympäristössä muodostuu merkittävä osuus Suomen kasvihuonekaasupäästöistä. Energian loppukäytöstä rakennusten osuus on noin 38 prosenttia ja liikenteen osuus noin 17 prosenttia. **Liikenne tuottaa noin 40 prosenttia taakanjakosektorin kasvihuonekaasupäästöistä, ja siitä noin puolet aiheutuu henkilöautoliikenteestä, johon alueidenkäyttö vaikuttaa merkittävässä määrin.***

2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden lähtökohdat

Lain yleisen tavoitteen mukaisesti valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet luovat osaltaan edellytyksiä hyvälle elinympäristölle sekä edistävät ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä. Kestävän kehityksen edistämisen päämääränä on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdollisuudet. Tämä tarkoittaa myös, että ympäristö, ihminen ja talous otetaan tasavertaisesti huomioon alueidenkäyttöä koskevassa suunnittelussa ja päätöksenteossa.

3.1 Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaaajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

3.3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Elinympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä haittatekijöitä ovat erityisesti liikenteen ja tuotantotoiminnan päästöt maaperään, veteen ja ilmaan, altistuminen melulle sekä ympäristöön vaikuttavat onnettomuudet. Liki miljoona suomalaista altistuu haitalliselle ulkomelulle. Jatkuvan meluallistuksen on todettu aiheuttavan vakavia terveyshaittoja. Tärinähaittoja aiheutuu erityisesti raideliikenteen ympäristössä. Ilman pienhiukkasten on arvioitu aiheuttavan vuosittain noin 2 000 ennen aikaista kuolemaa Suomessa. Haittoja voidaan vähentää sijoittamalla niille herkät toiminnot tarkoituksenmukaisesti tai rajoittamalla itse päästöjen leviämistä tai muodostumista.

Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan

muutoin. Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristöjä terveyshaittoja.

3.4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Luonnon- ja kulttuuriympäristöstä huolehtiminen kestäväällä tavalla on tärkeää elinkeinojen, väestön hyvinvoinnin ja alueiden identiteetin kannalta. Alueidenkäytöllä on ratkaiseva merkitys luonnon- ja kulttuuriympäristöjen sekä arkeologisten arvojen säilymiselle sekä niitä koskevien kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanolle. Alueidenkäytöllä vaikutetaan myös luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen. Luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kestävä käyttö toteutuu turvaamalla niiden alueellinen monimuotoisuus ja ajallinen kerroksisuus. Suomalaisen kulttuuriympäristön kokonaisuus perustuu viranomaisten laatimiin valtakunnallisiin inventointeihin, jotka koskevat valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä ja valtakunnallisesti merkittäviä arkeologisia kohteita. Alueidenkäytössä on tarpeen tunnistaa nämä alueet ja ottaa huomioon siten, että niiden arvot turvataan. Valtioneuvosto päättää valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisten inventointien korvaamisesta uusilla inventoinneilla.

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

5. YLEISKAVAEHDOTUS EI TÄYTÄ YLEISKAVALLE ASETETTAVIA VAATIMUKSIA (MRL 35§, 36§, 39§)

Noin yleisesti ottaen tämä värityskirja ja sen pöytälaatikkoproosa eivät edes muodosta mitään yleiskaavaa, koska siinä ei suunnitella juuri mitään. Osa tehdyistä selvityksistä on kohtuullisen laadukkaitakin, mutta niillä ei ole ollut mitään merkitystä, eikä missään ole perusteltu, miksi selvityksillä ei ole mitään merkitystä suunnittelun kannalta – Ja miksi olisi selitetty, koska mitään ei suunnitella. Yleiskaava on laadittu epämääräiseksi värityskirjaksi ja sinne on laitettu ”varmana” suunnitteluna vain sellaiset kohteet, jotka on jo ratkaistu asemakaavoilla ja joista on asemakaavat vireillä (jossakin). MRL:n mukaan **yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.** Ainoat asiat, mitä tässä ns. yleiskaavassa on ”suunniteltu” on autokaupunkikehityksen jatkuminen ja keskustan laajan C-alueen gryndaaminen ad.hoc. -menetelmällä tontti (ja vaalirahat) kerrallaan.

Esimerkiksi asumani Vatselankadun pientaloalue (Yliopistomäki ja TYKSin alue) on julistettu yleiskaava-selostuksessa täydentyväksi alueeksi (kartalla nro 10.). Yleiskaavaehdotuksessa koko seutu on C-aluetta. Sinne on ehkä suunnitteilla Hintsanen hanurista oleva suuruudenhullu vanhakaupunkisuunnitelma tai sitten ei. Mitä vitun suunnittelua se on? Mikä ”osayleiskaavatasoinen” yleiskaava tällainen savolainen sössötys oikein on? Mitä Vatselankadun pientaloalueelle on suunnitteilla kun se on osa ”täydentyvää aluetta”????

”Yliopistonmäki ja TYKSin alue

Miljööttyypit: julkisten rakennusten miljöö

•Täydentyvä alue

Turun laajin julkisen rakentamisen keskittymä sijaitsee I kaupunginosassa. Alue koostuu useasta selvästi erilaisesta osaluueesta: Yliopistonmäestä, entisen Turun kasarmin paikalle rakentuneesta alakampuksesta sekä TYKSin sairaalaluueesta. Myös Sirkkalan kasarmin suunnalla on yliopistorakennusten keskittymä. Vatselankadun varrella on asuinkortteleita, joista löytyy myös puukaupunkiajan henkeä.

Yliopistonmäki ja sen ympäristö ovat mukana Turun historiallisen keskustan ja yliopistojen alueen kehittämissuunnitelmassa (2021). Kyseessä on visiotyypinen suunnitelma, joka ei sellaisenaan ohjaa suunnittelua tai rakentamista. Kehittämissuunnitelman ajatuksena on, että kampuskaupunki kasvaa toiminnalliseksi osaksi kaupungin keskustaa ja kampuskaupungin pohjoisosasta muodostuu uusi asumisen ja lähipalveluiden keskittymä. Suunnitelmassa on esitetty mm. hybridikortteleita Yliopistonmäen pohjoispuoleiselle alakampuksen alueelle ja Vatselankadun varteen, asumista Tuomaanpuiston ympäristöön ja Kasarminrinteeseen sekä yliopisto- ja hybridirakennuksia eri puolille Yliopistonmäkeä.”

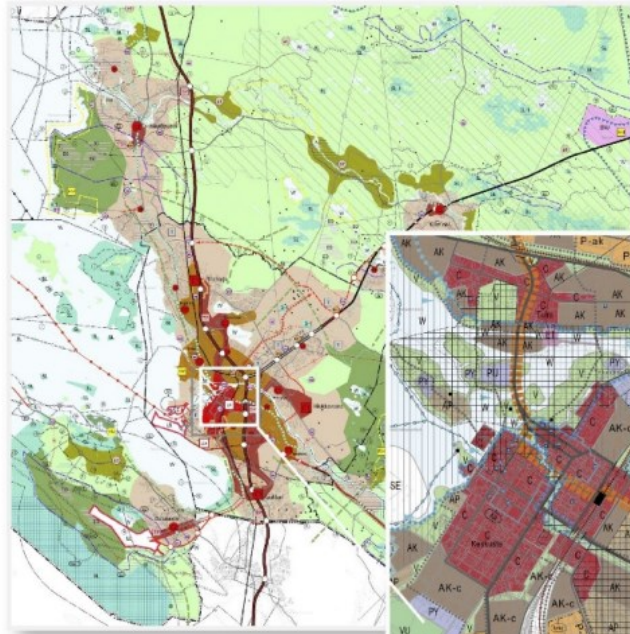
Vanhalla kasarmialueella on kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia, vanhaa niittyä ja luontotyyppejä, joita ole missään muualla. Niitä ei ole missään arvioitu ja selvitetty. Se Hintsasen suuruudenhullu suunnitelma veisi viheralueet ja tekisi Vatselankadun pientaloalueella asumisen helvetiksi, ennen kaikkea siksi, että sinne Vatselankadun päähän on suunnitteilla helvetinmoinen parkkitalo. Ennen Vatselankadun pään paikoitusajojen muuttamista Vatselankadulla tapahtui enemmän onnettomuuksia kuin monilla ydinkeskustan kaduilla, koska yliopiston yksityisautoliikenne on niin massiivista. Nyt asia on saatu johonkin rotiin, kun ajo Vatselankadun pään paikoitukseen kulkee Helsinginkadun-Assistentinkadun kautta. Tosin siellä on usein siirretty ne estokivet pois ja ajellaan Vatselankadulle. Lisäksi siellä on yksi asemakaavan vastainen pysäköintialue, jonne ajetaan Vatselankadun kautta. Tämä laittomuus ei kiinnosta Turun kaupunkia eikä SYK:iä. Yliopisto ei ole saanut aikaiseksi voimassa olevan asemakaavan mukaista parkkitaloa Helsinginkadun varteen, vaikka sillä on ollut 30 vuotta aikaa rakentaa. Yksityisautoilijat kun ei eivät kuulemma halua maksaa autojen päivähoidosta. Nyt sitten haluttaisiin massiivinen parkkitalo (lähinnä massiivisen rakentamisen velvoitepysäköintiä varten) Vatselankadun päähän pientaloasukkaiden ”iloksi”. EN TULE KOSKAAN HYVÄKSYMÄÄN HINTSASEN PASKASUUNNITTELMAA ENKÄ SITÄ, ETTÄ VALMIS PIENTALOASUINALUEENI ON MERKITTYY ”TÄYDENTYVÄKSI” C-ALUEEKSI.

Paskanjauhannan määrä on loppumaton ns. yleiskaavaselostuksessa:

”Keskustan vehreyttä ja arvokkaita kulttuuriympäristöjä vaalitaan vetovoimatekijöinä. Täydennysrakentamista suunnitellaan huolella ja kokonaisvaltaisesti rakennetun ympäristön kerroksellisuutta ja kulttuuriperinnön erityisarvoja vaalien. Kaupunkiluonnon monimuotoisuutta vaalitaan ekologisenä rikkautena, virkistyksen ja hyvinvoinnin lähteenä.”

Miten tuota voidaan edes väittää? Kun yleiskaavassa on väritetty liki koko suuralue 1 (huomattavasti suurempi alue kuin voimassa olevassa yleiskaava) C-alueeksi ja sen jälkeen ei ole edes mainituilla keskustan kehitysalueella kerrottu, mitä on yleiskaavassa suunniteltu, niin pitää olla aika meedio tietääkseen mitä ON suunniteltu ja mitkä ovat sen mahdollisen, oletetun suunnittelun vaikutukset. Yleiskaavan selostus eli se pöytälaatikkoproosa sisältää kaikenlaista hienoa ja kaunista lupausta ja tekstiä, mutta ei mitään, mikä olisi SUUNNITELTU yleiskaavassa MRL:n mukaan. Koko opus on ihan tabulaa rasaa.

Tämä ns. yleiskaava ei ohjaa asemakaavoitusta MRL:n mukaisesti varsinkaan laajalla keskusta-alueella, jonka piti olla ”osayleiskaavatasoinen ” (voi vittu mikä emävale!). Jotta edes tämä ”yleiskaavallisuus” tulisi selvitettyä, ohessa malliesimerkki yleiskaavasta ympäristöministeriön julkaisusta ja kuvaa laajan Oulun strategisesta yleiskaavasta ja asemakaavoitusta MRL:n mukaisesti ohjaavasta varsinaisesta yleiskaavasta:

OTE KAAVAKARTASTA 1

OTE KAAVAKARTASTA 2

Kuva 4. Uuden Oulun yleiskaavan kaksi tarkkuustasoa ja kaksi kaavakarttaa toimivat hyvin ainakin suunnittelijoiden näkökulmasta. Kuvat Oulun yleiskaava-aineisto.

Liikenneselvityksien mukaan kestävien kulkutapojen edistäminen ja kasvihuonepäästöjen vähentäminen edellyttää mm. yksityisautoilun rajoittamista.

Kestävien kulkutapojen osuuden lisääminen Turussa (Turun kaupunki 2020):

Eri lähteistä on kerätty lähes 30 toimenpidettä, joiden avulla voidaan lisätä kestävien kulkutapojen käyttöä.
Vaikuttavimmat punaisella.

KESTÄVIEN KULKUTAPOJEN KÄYTTÖ

- Matkakeljut ja liikenteen solmukohdat
- **Pyöräliikenteen laaja-alainen edistäminen***
- Kaupunkipyöräjärjestelmän vakiinnuttaminen ja laajentaminen
- **Joukkoliikenteen laaja-alainen edistäminen***
- Lähijunaliikenne
- **Autoliikenteen rauhoittaminen***

LIIKKUMISPALVELUT JA LIIKKUMISEN OHJAUS

- Kaupunki tukee liikkumispalveluiden tuloa
- **Muita toimenpiteitä tukeva viestintä ja kampanjat kestävien kulkutapojen edistämiseksi***
- Toteutetaan liikkumissuunnitelmia kaupungin organisaatioille, tytäryhtiöille sekä yrityksille

LIIKENTEEN HINNOITTELU

- **Kadunvarsipysäköintimaksujen korottaminen ja maksuvyöhykkeen laajentaminen***
- Asukas- ja lupapysäköintisääntöjen tarkistaminen ja maksujen korottaminen
- Pysäköintimaksujen porrastaminen yhteiskäytön perusteella
- **Tiemaksut***
- Joukkoliikennelipun hinnan alentaminen
- Föli-lipun dynaaminen hinnoittelu ja EMV-maksaminen
- Joukkoliikenteen työsuhdematkalippu

TÄYDENTYVÄ KAUPUNKIRAKENNE

- Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen
- Uusien asuinalueiden keskitetyt pysäköintiratkaisut
- Pysäköintinormin uudistaminen kestäväää liikummista tukevaksi
- Kaavoituksella ohjataan pyöräily- ja jalankulkupainotteisten kortteleiden ja alueiden syntyyn

AJONEUVOTEKNOLOGIA

- Fölin tilaaman liikenteen nollapäästöisyys
- Bussien latausinfra toteuttaminen
- Sähköautojen latausinfra toteuttaminen
- Ympäristökriteerien käyttäminen kaupungin kalustohankinnoissa
- Kaupunkilogistiikan kehittäminen

Yleiskaavaselvityksessä asia on kuitattu näin:

”Henkilöautoliikenteen sujuvuus varmistetaan keskustassa, välikehällä ja sen ulkopuolella.”

Autokaupunkikehitystä ja yksityisautoilun lisäämistä halutaan edistää, vaikka se on virallisesti lausuttujen tavoitteiden vastaista. Mitään perusteluja yksityisautoilun edistämiseksi ei ole annettu. Mitään talous-, terveys- tai ympäristöselvitystä (paitsi melu) ei ole tästä liikenne”suunnittelusta” tehty.

Koko laaja keskusta-alue huutaa punaisena yli 55 desibelin yksityisautoilumelua, mutta asialle ei aiota ei tehdä mitään. Ei mitään MRL:n mukaista suunnittelua. Ei mitään perustelua, miksi asiaan ei puututa.

Miksi kaupunginhallitus saa päättää autokaupungin edistämisestä? "Ei rajoiteta Aurasillan ja Tuomiokirkkosilla autoliikennettä". Ja perustelematta. Miksi asiaa ei ole edes tuotu kaupunginvaltuuston päätettäväksi? Sitä se Turun tauti ja peltiaddiktio aiheuttaa. Aivojen käyttö loppuu, eikä se alapääkkään taida automiehillä toimia.

MRL (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

35 §

Yleiskaavan tarkoitus

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrättyllä alueella. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.

Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain.

36 §

Yleiskaavan laatimistarve

Kunnan tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla.

39 §

Yleiskaavan sisältövaatimukset

Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään.

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

1) yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;

2) olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;

3) asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;

4) mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla;

5) mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;

6) kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;

7) ympäristöhaittojen vähentäminen;

- 8) rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä**
9) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Edellä 2 momentissa tarkoitettut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

6. YLEISKAVAEHDOTUS MRL:N VASTAINEN EPÄMÄÄRÄINEN VÄRITYSKIRJA (mm. MRL 40§ ja 41 §)

Keskusta-alueen rakennussuojelu on jo vesitetty. Keskustan osayleiskaavatyöhön laaditusta suojelulistauksesta on onnistuttu tuhoamaan asemakaavoilla koko joukko kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia keskustan osayleiskaavan valmistumista odoteltaessa. Täydennysrakentamisen sovittaminen Turun keskusta-alueelle vaikuttaa myös pääosin huonolta, vaikka joitakin hyviäkin esimerkkejä on. Huonoja esimerkkejä edustavat Aurakatu 18 (ruotsalaisen seurakunnan tumma pylväspalatsi jugendalueella), tuloissa olevat, suojeltavien puutalojen viereen tungetut korkeat kerrostalot Strandellin talojen tontilla ja Kupittaa vanhan aseman vieressä. Kaikesta päätellen Turussa ei ole koskaan sisäistetty oikeustieteilijä Hannu Tapani Klamin näkemystä, että omistusoikeus ei merkitse samaa kuin rakennusoikeus.

Yleiskaavan määräykset ovat epämääräisiä mm. suojelun osalta. Missään ei ole maisemien ja rakennusten suojelun osalta käytetty /s -merkintää, vaikka viheralueissa on. Näiden ympäristöministeriön ohjeiden vastaisten epämääräisten merkintöjen vuoksi ei edes tiedetä, mitä päätetään, kun yleiskaava hyväksytään ja mitkä määräykset ovat juridisesti sitovia. Kaavakartta on nimittäin se oikeasti sitova asiakirja ja kaavaselostus sekä selvitykset ja muuta strategioiden ja visioiden asiakirjat ovat vain propangapaperia.

Kaiken lisäksi kaavotusosasto/lautakunta/KH päätti vesittää viimeisetkin merkinnät eli MRL:n mukaisen suunnittelun, kas näin (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

”Muutokset kaavamääräyksiin:

Poistetaan kartan 1 yleismääräys Korkea rakentaminen tulee sijoittaa ruutukaava-alueen ulkopuolelle kaupunkikuvallisesti ja -rakenteellisesti perusteltuihin paikkoihin Turun korkean rakentamisen selvityksen periaatteita noudattaen.

Poistetaan keskustatoimintojen alueita C ja Cy ja koskevasta yleismääräyksestä lause Rakentamisen korkeus tulee sovittaa ympäristön rakentamiskorkeuksiin.

Poistetaan keskustatoimintojen alueita C ja Cy ja C-3 koskevasta yleismääräyksestä lause Täydennysrakentaminen toteutetaan Täydennysrakentamisen mahdollisuudet Turun keskusta-alueella -selvityksen periaatteita noudattaen.

Poistetaan arvokas rakennus tai rakennetun ympäristön kokonaisuus -määräyksestä lause Arvokkaita rakennuksia ei saa purkaa. Lausetta ei poisteta rakennusperintölailla/rakennussuojelulailla, kirkkolaila ja/tai asetuksella 480/85 tai asemakaavalla säilytettäviksi osoitetuista kohteista.

Yleiskaavassa asumisen alueet on osoitettu merkinnällä asuinalue (A). A-aluevarausten sisällä ei ole tehty erottelua esimerkiksi kerrostalovaltaisten tai pientalovaltaisten alueiden välillä. Merkintätavalla pyritään mahdollistamaan asuinalueiden monipuolinen kehittäminen. Yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti eri alueille pyritään tarjoamaan eri asumismuotoja asuinalueiden monipuolisuutta lisäten. Eritoten lähiöissä yksipuolisen kerrostalorakentamisen yhteyteen pyritään mahdollistamaan muita asumismuotoja.”

Liki ainoat suunnittelumääräykset ovat liittyneet varsinkin C-alueilla siihen, että korkeaa rakentamista toteutetaan Turun korkean rakentamisen selvityksen periaatteita noudattaen ja täydennysrakentamista Täydennysrakentamisen mahdollisuudet Turun keskusta-alueella -selvityksen periaatteita noudattaen. Nekin määräykset on poistettu, koska ne edustavan MRL:n mukaista alueiden käytön suunnittelua. Suojelumerkintä on poistettu kaikilta muilta paitsi niiltä kohteilta, jotka on jo suojeltu asemakaavalla tai kirkkolain nojalla. Suojelun osalta ei ole siis suoritettu mitään MRL:n mukaisella yleiskaavallista suunnittelulla, vaikka arvokkaita kohteita on listattukin. Homma on silkkaa kusetusta samaan mallin kuin keskustan suojelun

vaihekaava, jota ei koskaan vahvistettu. Tautisessa kaupungissa asemakaavoitus ohjaa yleiskaavoitusta, eikä lain mukaisesti yleiskaavoitus asemakaavoitusta.

A-merkintöjen iskeminen kaikille asuinalueille edustaa samaan suunnittelemattomuutta kuin koko suuralue 1 värittäminen punaiseksi C-alueeksi "osayleiskaavallisesti" (voi vittu!). Merkintöjen epämääräistämistä perustellaan sillä, että halutaan sekoittaa asuinmalleja varsinkin lähiöissä. Miksi sieltä ei ole haettu niitä alueita, joissa on tarvetta monipuolisempaan asuinmalliin. Se edustaisi MRL:n mukaista suunnittelua. Nyt jokaisella turkulaisella pientaloalueella saadaan pelätä, että naapuriin tulee pilvenpiirtäjiä "hyvän Turun taudin menetelmällä" postimerkkikaavoituksella, kun kokoomus ja demarit ovat saaneet riittävästi vaali- ja puoluerahaa.

Selvitykset ja koko ns. yleiskaava voidaan pyyhkiä perseeseen, koska tällä paperilla ei ole mitään merkitystä, kun Turku gryndataan kokoomuksen ja demareiden vaalirahoittajien tahdon mukaisesti.

Ja sitten vielä loppukaneetti yleiskaavaselostuksesta:

"Yleiskaavan tavoitteet eivät välttämättä toteudu tarkemmassa suunnittelussa. (=postimerkkikaavoitus, mn)."

MRL (lihavointi [muistuttajan nimi poistettu]):

40 §

Yleiskaavan esitystapa

Yleiskaava esitetään kartalla. Kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnot ja -määräykset. Yleiskaavaan liittyy selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

41 §

Yleiskaavamääräykset

Yleiskaavassa voidaan antaa määräyksiä, joita kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen tarvitaan yleiskaava-alueella suunniteltaessa tai rakennettaessa taikka muutoin käytettäessä (yleiskaavamääräykset). Yleiskaavamääräykset voivat muun ohessa koskea maankäytön ja rakentamisen erityistä ohjausta tietyllä alueella sekä haitallisten ympäristövaikutusten estämistä tai rajoittamista.

Jos jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, yleiskaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset).

Hallinto-oikeudessa tavataan!

Vastine:

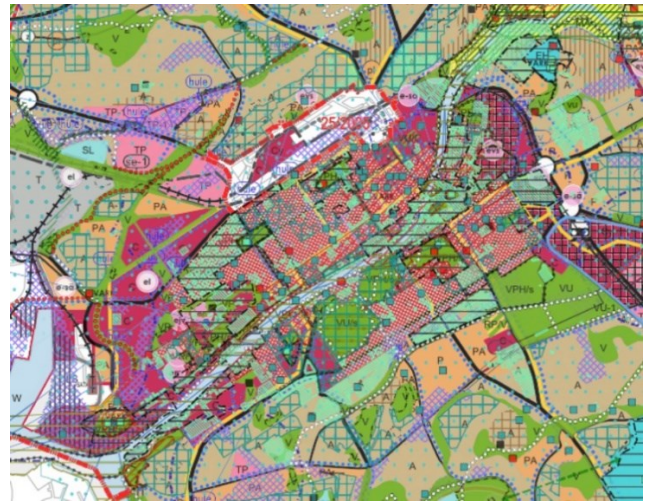
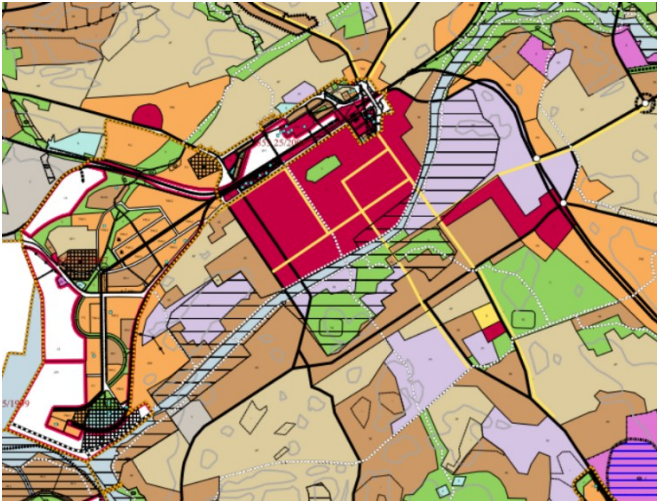
1. YLEISKAAVA ON MRL:N (20 §, 36 §, 42§), KUNTALAIN (1 §, 39 §) JA KÄYTÄNNÖSSÄ MYÖS PERUSTUSLAIN (2 §, 20§, 121,§) VASTAINEN

Muistuttaja katsoo, että keskustan alueelle tulisi laatia osayleiskaava perustuen kaupunginvaltuuston 5.5.1997 tekemään päätökseen. Valtuustolla on kunnallisen itsehallinnon mukaisesti oikeus muuttaa ja päivittää päätöksiään tarpeen mukaan. Viime vuosina käytäntönä on ollut, että vuosittain talousarvion yhteydessä hyväksytään ajanmukaistettu kaavoitusohjelma, johon ei viime vuosina ole sisältynyt erillistä keskustan osayleiskaavaa. Yhteenvetona Turun kaupunki toteaa, että Turun kaupunki huolehtii maankäyttö- ja rakennuslain 36 §:n mukaisesti yleiskaavan ajan tasalla pitämisestä. Myös keskustan erityistarpeet on huomioitu yleiskaavoituksessa. Yleiskaava 2029:n valmistelun aikana kaupunginhallitukselta pyydettiin linjausta tarpeesta laatia osayleiskaava keskustaan ja Itäharjulle. Kaupunginhallitus päätti

22.3.2021 § 132, että keskustan ja Itäharjun alueille ei laadita erillisiä osayleiskaavoja Yleiskaava 2029:n yhteydessä.

Muistuttaja katsoo, että yleiskaavaehdotus on vielä epämääräisempi keskustan suuralueen osalta kuin voimassa oleva yleiskaava. Keskustan kaavamerkinnät ovat muuta kaava-aluetta yksityiskohtaisemmat, ja ne on esitetty mittakaavassa 1:10 000. Yleiskaava 2029:n ehdotuksessa on huomattavasti enemmän kaavamerkintöjä kuin voimassa olevassa yleiskaavassa. Yleiskaava 2029:n sisältö on jaettu useille kartoille juuri siitä syystä, että merkinnät olisivat erotettavissa. Etenkin viherympäristöä, hulevesiä, muinaisjäännöksiä ja arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita koskevat merkinnät ovat huomattavasti yksityiskohtaisemmat kuin voimassa olevassa yleiskaavassa.

Alla vasemmalla ote ajantasayleiskaavasta, ml. Turun yleiskaava 2020. Oikealla kaikki Yleiskaava 2029:n merkinnät esitettynä päällekkäin.

Toimenpiteet:

- Selostuksen kohta ”Keskusta-alueen osayleiskaava sisältyy nyt käynnissä olevaan yleiskaavaan. Yleiskaava 2029:ssä keskustaa on tarkasteltu muuta kaava-aluetta tarkemmin mittakaavassa 1:10 000.” muutetaan muotoon ”Yleiskaava 2029:n valmistelun aikana kaupunginhallitukselta pyydettiin linjausta tarpeesta laatia osayleiskaava keskustaan ja Itäharjulle. Kaupunginhallitus päätti 22.3.2021 § 132, että keskustan ja Itäharjun alueille ei laadita erillisiä osayleiskaavoja Yleiskaava 2029:n yhteydessä. Keskustan kaavamerkinnät ovat muuta kaava-aluetta yksityiskohtaisemmat, ja ne on esitetty mittakaavassa 1:10 000.”

2. YLEISKAVAEHDOTUS EI OLE MRL:N TAVOITTEIDEN MUKAINEN (1 §, 5 §)

Muistuttajan mukaan kulttuurihistorialliset selvitykset eivät ole riittäviä. Yleiskaavatyön kuluessa on laadittu useita rakennetun ympäristön täydennysinventointeja yhteistyössä Museokeskuksen kanssa. Kulttuurihistoriallisten selvitysten on katsottu olevan yleiskaavan valmistelun kannalta riittävät. Lisätietoa selvityksistä ks. Kulttuuriympäristö, arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet ja arkeologinen kulttuuriperintö -raportti (16.5.2018), joka löytyy Yleiskaava 2029:n sivuilta kohdasta Yleiskaava 2029 selvitykset ja vuorovaikutus.

Asemakaava 18/2017 Koroisten siirtolapuutarha tuli voimaan 1.8.2020. Yleiskaavaehdotuksen merkintä RP on asemakaavan mukainen.

Koroisten asuinalueen osalta ks. vastine lausuntoon 2 Vapaa-aika, museopalvelut.

3. VAIKUTUKSIA EI OLE SELVITETTY — TEHDYT SELVITYKSET EIVÄT OLE RIITTÄVIÄ (MRL 9§)

Liikennettä koskevat yleiskaavaratkaisut perustuvat useisiin selvityksiin. Yleiskaavan liikenne-ennusteet on laadittu kaikille kulkutavoille vuosille 2030 ja 2050 kolmelle eri liikenneverkkovaihtoehdolle (ks. Turun yleiskaavan liikenne-ennusteet, 2020, https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/turun_yleiskaavan_liikenne-ennusteet_290520.pdf). Liikenne-ennusteen mukaan kestävien kulkutapojen eli kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuus kaikista matkoista kasvaa, mutta asetettua kulkutapajakaumaa ei saavuteta. Maankäytön kasvun vuoksi myös autoliikenteen määrät kasvavat liikenne-ennusteen mukaan.

Liikenneverkon periaatteet perustuvat Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan sekä Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavaan. Yleiskaavassa on esitetty liikennejärjestelmän kehittämistoimenpiteitä kaikkien kulkutapojen osalta pitkälle tulevaisuuteen liikennejärjestelmän pitkän aikavälin kehittämismahdollisuuksien turvaamiseksi. Kulkutapajakauma- ja ilmastotavoitteiden vuoksi erityisesti autoliikenteen verkkoa ei tulisi kehittää liian etupainotteisesti. Yleiskaava 2029 ehdotus: Vaikutusten arviointi -selvityksessä on kuvattu mm. tärkeimpiä toimenpiteitä kulkutavoittain sekä yleiskaavan liikenteellisiä vaikutuksia.

Kestävien kulkutapojen osuuden lisäämisestä Turussa on laadittu selvitys vaikuttavimmista toimenpiteistä (ks. Kestävien kulkutapojen osuuden lisääminen Turussa, 2020, https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//kestavien_kulkutapojen_osuuden_lisaaminen_turussa.pdf). Yleiskaava ei ota kantaa moneen kestävien kulkutapojen lisäämisen toimenpiteistä, mutta mahdollistaa vaikuttavimpien toimenpiteiden toteuttamisen.

Muistutuksessa esitetään, että Vatselankadun alueen suojeluarvoja ei ole selvitetty. Vatselankadun alueella on vireillä Patrianpuiston asemakaava (kaavatunnus 11/2018). Kaavoituksen yhteydessä tarkastellaan mm. suojelutarpeita. Museokeskus on asemakaavanmuutosta koskevassa ennakkolausunnossaan todennut, että aluetta koskevat selvitykset ovat riittäviä eikä kaavoitusta varten tarvita lisäselvityksiä.

Muistutuksessa kysytään, mitä ylipäättään on ”keskustamainen asuminen” ja mitä yhteistä on Turun kauputorin ympäristöllä ja Vatselankadun asuinalueella. Yleiskaavaehdotuksessa keskustatoimintojen alueena on esitetty toiminnallisesti sekoittunein kaupunkialue keskustassa ja sen ympärillä. Rajaus myötäilee maakuntakaavassa esitettyä keskustatoimintojen aluetta. Kuten kaavaselostuksessa kerrotaan, keskustan C-alueeseen kuuluu monenlaisia osia, joista jotkut ovat pienin toimenpitein kehitettäviä alueita, toiset taas täydentyviä tai voimakkaasti muuttuvia alueita. Joillekin alueille keskittyy runsaasti kulttuurihistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja. Vatselankadun alue ei ole suinkaan ainoa pientalopainotteinen keskustan osa-alue. Yhteistä kaikille keskustan osa-alueille on lyhyt etäisyys ydinkeskustasta. Ydinkeskusta erottuu luonteeltaan muusta ruutukaava-alueesta, ja se onkin osoitettu omalla Cy-merkinnällään.

Kaavaselostus sisältää Keskustan osa-alueet -luvun, jossa kerrotaan kunkin alueen ominaispiirteistä, arvoista ja kehittämisen suunnasta. Samoin kerrotaan täydennysrakentamisen mahdollisuuksista eri alueilla. Selostuksen Muuttuvat alueet -osiossa kuvataan uudet tai olennaisesti muuttuvat asuin- ja työpaikka-alueet sekä merkittävimmät täydentyvät alueet suuralueittain, ts. myös keskustan osalta.

Korkean rakentamisen osalta ks. vastine lausuntoon 1 Varsinais-Suomen liitto.

Muistuttajan mukaan talousselvitykset puuttuvat kokonaan. Yleiskaavan talousvaikutuksista on tehty kaksi erillistä selvitystä: Kehityskuvavaihtoehtojen vaikutusten arviointi -raportin liitteessä 1 on esitetty kaava-alueiden kuntatalous- ja kaavataloustarkastelu, ja tämän selvittelytyön pohjalta on toteutettu Yleiskaava 2029 – kaava- ja kuntatalous -niminen tarkastelu. Tarkastelujen lisäksi jatkotyönä Antti Kurvinen toteutti vuonna 2018 valmistuneen Kaupunkikehittämisen kokonaistaloudellisuus ja heijastusvaikutukset -selvitystyön, joka syventää Yleiskaava 2029:n kehityskuville tehtyjä taloustarkasteluja. Selvitykset löytyvät Yleiskaava 2029:n sivuilta (www.turku.fi/yleiskaava2029) kohdasta Yleiskaava 2029, selvitykset ja vuorovaikutus.

4. YLEISKAVAEHDOTUS ON VALTAKUNNALLISTEN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEIDEN VASTAINEN (MRL 22 §, 24 §, VAT)

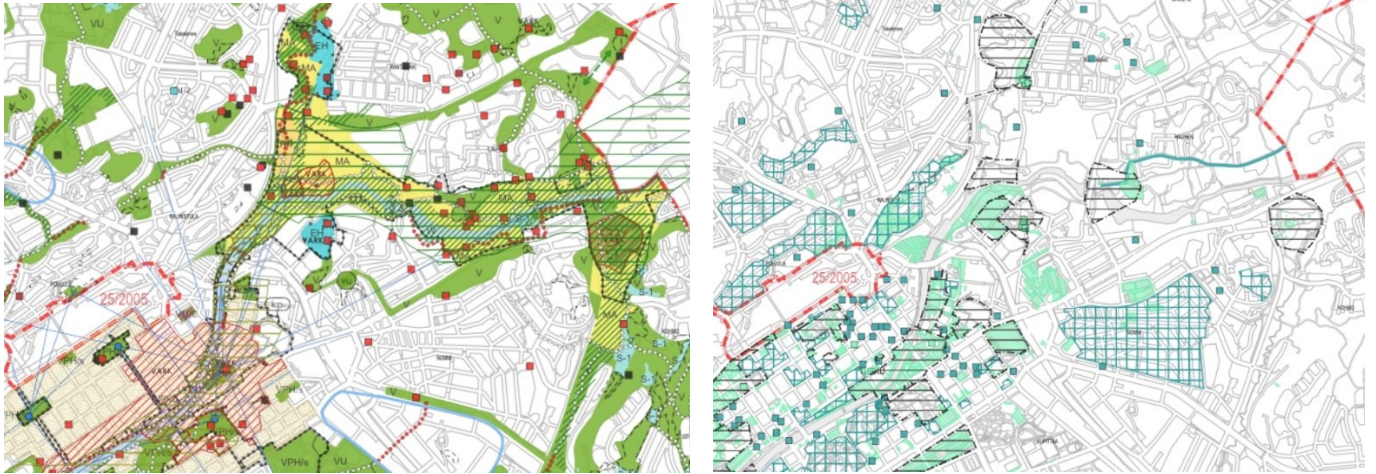
Muistutuksen mukaan yleiskaavaehdotus ei turvaa kansallisen kaupunkipuiston asemaa eikä Aurajokimaisemaa. Perusteluna on käytetty yleiskaavaehdotuksen Yhdyskuntarakenne-karttaa (kartta 1), jossa ei näytetä maisemaa, luontoa eikä arvokkaita rakennettuja ympäristöjä koskevia päällekkäismerkintöjä.

Alla otteet yleiskaavaehdotuksen kartoista Viherympäristö, maisema ja muinaisjäänökset (kartta 7) ja Arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet (kartta 8). Kaikki yleiskaavan 8 karttaa hyväksytään oikeusvaiutteisina.

Kartassa 7 Aurajokimaiseman arvoja osoittavat merkinnät maisemallisesti arvokas peltoalue (MA), valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (ma-1), Aurajokivarren arvokas maisema-alue (ma-2) ja luonnon ja/tai maiseman kannalta arvokas joen- tai purovarsi. Myös kansallinen kaupunkipuisto on merkitty, ja merkin-

tään liittyy määräys, jossa on huomioitu kansallisen kaupunkipuiston erityiset arvot. Aurajokivarren monenlaisista arvoista kertovat myös luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueet (luo), muinaismuistokohteet ja muut kulttuuriperintökohteet.

Kartassa 8 näkyvät Aurajokivarren ja kansallisen kaupunkipuiston valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY), arvokkaat rakennukset tai rakennetun ympäristön kokonaisuudet sekä historiallisesti arvokas tie.

Muistuttaja kysyy, miksi Kurjenmäen tunnelia ja välikehää suunnitellaan ja on huolissaan niiden aiheuttamista kustannuksista. Saarten, erityisesti Hirvensalon, sekä mm. Tiedepuiston maankäytölle tavoitellaan merkittävää kasvua, mikä lisää liikennemääriä. Liikenteen sujuvuuden ratkaisemiseksi on rajallisesti ratkaisuja. Näiden alueiden välillä luontevia yhteyksiä ovat mm. Vähäheikkiläntie, Kunnallissairaalan tie, Stålarminkatu sekä Uittamonsillan toteutuessa Eteläkaari. Kurjenmäen tunnelin esiselvityksen mukaan Kurjenmäen tunneli palvelisikin osittain samoja yhteystarpeita kuin Uittamonsilta. Uittamonsiltaa voidaan pitää liikenteellisesti kiireellisempänä hankkeena kuin Kurjenmäen tunnelia. Kurjenmäen tunnelin esiselvityksessä suositellaan tunnelia pidettävän varauksena.

Kaupunginpuutarhan alueella on voimassa Skanssin – Piispanristin osayleiskaava (37-2001). Alueen asemakaavoitus perustuu osayleiskaavaan. Siinä Uudenmaantien puoleinen osa kaavanmuutosalueesta on osoitettu merkinnällä PAK-1 Toimitilarakennusten ja asuinkeuhkalojen alue ja läntisempi osa merkinnällä AP-2 Asuinpienalojen alue. Pohjoisin osa on osoitettu merkinnällä V Virkistysalue. Asemakaavaehdotuksessa alueen pohjoisosassa on osoitettu merkinnällä VL/s ja uusi jalankulku- ja pyöräilyreitti on sijoitettu mahdollisimman puustoa säästävästi. Entistä kaupunginpuutarhurin asuntoa ympäröivä puusto on osoitettu s-1-suojelumerkinnällä. Myös Uudenmaantien varren lehmusrivin säilyminen on varmistettu.

5. YLEISKAVAEHDOTUS EI TÄYTÄ YLEISKAAVALLE ASETETTAVIA VAATIMUKSIA (MRL 35§, 36§, 39§)

Muistuttaja katsoo, ettei tehtyjä selvityksiä ole huomioitu. Yleiskaavoituksen tueksi on laadittu lukuisia selvityksiä. Selvitykset ovat nähtävillä Yleiskaava 2029:n sivuilla (www.turku.fi/yleiskaava2029). Vaikutuksia on arvioitu kehityskuva- ja ehdotusvaiheissa, ja vaikutusten arvioinnin johtopäätökset ovat luettavissa em. sivuilla. Selvitysten johtopäätökset ovat vaikuttaneet kaavamerkintöihin ja kaavamääräysten sisältöön.

Esimerkiksi Keskustan liikennesuunnitelmassa on laadittu kolme erilaista skenaariota, joista Yleiskaava 2029:n liikennesuunnitelman lähtökohdaksi on valittu ns. ripeän muutoksen skenaario. Siinä keskeisimpiä toimenpiteitä ovat katuverkon kehittäminen viihtyisämpään ja läpiajoliikennettä rajoittavaan suuntaan ja katuverkon hierarkian selkeyttäminen osoittamalla osa kaduista kävelyille, osa joukkoliikenteelle ja osa selkeästi vain kadun varren asutukselle. Autoliikennettä pyritään ohjaamaan ns. keskustan kehälle, ja pyöräliikenteen verkkoa kasvatetaan. Yleiskaavassa esitetään ripeän muutoksen skenaarion mukainen liikenneverkko, vaikka yleiskaavamerkinnot eroavatkin osittain tarkkuudeltaan skenaariotyöstä.

Muistuttaja pitää Turun historiallisen keskustan ja yliopistojen alueen kehittämissuunnitelmaa suuruudenhulluna eli ilmeisesti ylimitoitettuna. Turun historiallisen keskustan ja yliopistojen alueen kehittämissuunnitelma (2021, https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/turun_historiallisen_keskustan_ja_yliopistojen_alueen_kehittamissuunnitelma.pdf) on visiotyypinen suunnitelma, joka ei sellaisenaan ohjaa suunnittelua tai rakentamista. Kaupunginhallitus hyväksyi 22.11.2021 § 519 Vanhankaupungin strategiseksi maankäytön hankkeeksi. Samalla se vahvisti hankkeen tavoitteet sekä Turun historiallisen keskustan ja yliopistojen alueen kehittämissuunnitelman pohjalta valikoidut toimenpiteet. Alueen kehittämistä jatketaan vuorovaikutteisesti kaupunkilaisten ja alueen toimijoiden kanssa.

Muistuttaja tiedustelee, miksi autoliikennettä ei rajoiteta Auransillalla ja Tuomiokirkkosillalla. Yleiskaavassa Tuomiokirkkosilta ja Auransilta on esitetty joukkoliikenteen laatukäytävä -merkinnällä. Näitä katuja kehitetään erityisesti joukkoliikenteen laatua ja pysäkkien saavutettavuutta parantaen. Lisäksi Tuomiokirkkosillalle on esitetty pääkokoojaväylä-merkintä. Kaupunginhallitus päätti 5.11.2018 § 420 mm., että vuoden 2029 liikennesuunnitelman valmistelua ja yleiskaavan valmistelua jatketaan siltä pohjalta, että yksityisautoilu Tuomiokirkkosillalla ja Aninkaistenkadulla sallitaan ja että lopulliset ratkaisut Auransillan liikenteen osalta tehdään saatujen kokemusten perusteella. Kaupunkiympäristölautakunta päätti 2.11.2021 § 422 mm., että Auransillan ja Aurakadun joen puoleisen pään väliaikaiset läpiajokiellot poistuvat. Kaupunginvaltuusto päättää yleiskaavan hyväksymisestä.

6. YLEISKAVAEHDOTUS MRL:N VASTAINEN EPÄMÄÄRÄINEN VÄRITYSKIRJA (mm. MRL 40§ ja 41 §)

Muistuttaja pitää rakennussuojelumääräyksiä epämääräisinä ja toteaa, että /s-merkintää ei ole käytetty rakennetun ympäristön suojeluun. Yleiskaava 2029:ssä on osoitettu arvokkaat rakennetun ympäristön kohteet. Varsinaisia suojelumerkintöjä ei ole käytetty.

A-merkintöjen osalta ks. vastine muistutukseen 6 Länsi-Turun asukasyhdistys ry, Teräsrautelan omakotiyhdistys ry ja Mälikkälän omakotiyhdistys ry.

Mielipide 1 Vasaramäen Omakotiyhdistys ry

KANNANOTTO YLEISKAAVA 2029 EHDOTUKSEEN, JOSSA PIENTALOALUEET (AP)MUUTETAAN "ASUINALUEIKSI" (A)

Turun Yleiskaavan 2029 ehdotuksessa karttamerkinnoistä oli poistettu "AP" eli pientalovaltainen asuin-alue. Kaikki asuinalueet oli merkitty samalla merkinnällä A. Sehän tarkoittaa, että kerrostalojen rakentaminen vanhoille omakotialueille olisi mahdollista pelkällä asemakaavan muutoksella. Karttaan oli erikseen merkitty pientaloalueille täydennysrakentamiseen soveltuvia alueita. Lisäksi pientaloalueille oli merkitty alueita, joiden maankäyttö tehostuu oleellisesti. Tehostaminen tarkoittaa käytännössä kerrostaloja ja nykyisten asukkaiden asumisviihtyvyyden heikkenemistä.

Näkemyksemme on, että Vasaramäen pientaloalue on edelleen merkittävä yleiskaavaan selkeästi merkinnällä AP, pientaloalue; alue, jolla ei ole tarvetta muutoksiin eikä alueelle sallita korkeampia rakennuksia kuin 2 krs ja ullakko. Myös kellarikerros olisi mahdollinen. Turun kaupungin Vasaramäen kaupunginosa on säilytettävä pientaloalueena myös yleiskaavassa 2029

Vastine:

Ks. vastineet muistutuksiin 6 Länsi-Turun asukas yhdistys ry, Teräsrautelan omakotiyhdistys ry ja Mälikkälän omakotiyhdistys ry sekä 7 Vasaramäen Omakotiyhdistys ry.

Mielipide 2 Kaupunkiviljelyteko-hankkeen puolesta

Kupittaa siirtolapuutarhan kohtalon hetket yleiskaavaehdotuksessa 2029

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenille

Kaupunginvaltuutetuille

Nykyisessä voimassa olevassa yleiskaavassa Kupittaa siirtolapuutarhan alue on merkitty kaavamerkinillä R: loma- ja matkailualue, joka on mahdollistanut siirtolapuutarhatoiminnan. Yleiskaavaehdotuksessa kaavamerkintään haetaan muutosta C-3:ksi. Tällä muutoksella ei kuitenkaan ole lain edellyttämää perustelua. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 5 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelun tulee edistää mm. riittävän asuntotuotannon edellytyksiä, mutta myös rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista (3), luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä (4), ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä (5) sekä luonnonvarojen säästeliästä käyttöä (6). On tärkeää huomata, että riittävän asuintuotannon edellytykset täytyvät koko yleiskaava-alueella tiedossa olevien asemakaavamuutosten avustuksella. Toisaalta MRL:n momentit 3-6 eivät täyty, joten merkinnällä C-3 ei ole MRL:n mukaista perustetta.

Kun yleiskaavaehdotusta tarkastellaan kokonaisuutena, esitetyt maankäytön varaukset asumiselle ovat riittävät, kun huomioidaan muiden muutosten alaisten varausten aiempi maankäyttö. Tarvetta siirtolapuutarhan alueelle sijoittuvalle 300 asukkaalle ei siis ole, eikä C-3 merkintä ole väestönkasvutavoitteeseen nähden merkityksellinen.

Tämä laskennallinen tosiseikka panee miettimään kaavamerkinän muutoksen taustaa. Siirtolapuutarhan eteläpuolella on täyteen rakennettu, ulkoisilta toimintoiltaan melko huonosti toimiva kauppakeskus. Kysymyksen nyt: kaavoitetaanko tässä yleiskaavaehdotuksessa laajennusta hypermarketille? C-3 merkintä mahdollistaisi sen. Nyt olemme tilanteessa, jossa MRL:n 39§ ei täyty. Osallisilla ei ole riittävästi tietoa kaavan vaikutuksista, sillä esitetty merkintä mahdollistaa erilaisia toimintoja asuinrakentamisesta automarkin parkkipaikkaan.

Yleiskaavan tavoitteisiin koskien keskusta-aluetta on esitetty: "Keskustan vehreyttä ja arvokkaita kulttuuriympäristöjä vaalitaan vetovoimatekijöinä. Täydennysrakentamista suunnitellaan huolella ja kokonaisvaltaisesti rakennetun ympäristön kerroksellisuutta ja kulttuuriperinnön erityisarvoja vaalien. Kaupunkiluon-

non monimuotoisuutta vaalitaan ekologisena rikkautena, virkistuksen ja hyvinvoinnin lähteenä.” C-3-kaavamerkinnän perusteella tätä tavoitetta ei ole aidosti sisäistetty, tai sitten sitä sovelletaan kulloistenkin intressiryhmien näkemysten mukaisesti. On erikoista, että yleiskaavan lähtötietomateriaalissa ”Viherverkkosuunnitelma” siirtolapuutarha-alue on sisällytetty osaksi viherverkostoa, mutta yleiskaavasta tämä kohta on jäänyt pois. Lähtömateriaaleista löytyy kuitenkin myös ”Kaupan palveluverkkoselvitys”, josta voidaan poimia kohta ”uuden väestön tuoman kasvun sekä nykyisen ostovoiman lisäyksen tuoma laajenemistarve Kupittaaalla päivittäistavarakaupalle on minimikasvulla n. 2500 k-m2.” Kasvun suuntia ei ole kuin yhdelle alueelle ja samassa raportissa sanotaan myös suoraan mahdollinen uusi kaupan ja palveluiden sijaintialue: siirtolapuutarhan alue.

Lyhyesti ilmaistuna: yleiskaavaehdotuksen C-3-merkintä ei ole johdonmukainen, eikä ota huomioon olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Yleiskaavassa sanotaan, että kyseisellä vyöhykkeellä tulee kiinnittää erityistä huomiota kaupunkivihreään ja hulevesien hallintaan ja että alueet tulee toteuttaa vihertehokkaasti. Kysymme, miten on tarkoitus C-3-merkinnällä nostaa rakentamisen tehokkuutta ja samalla toteuttaa se vihertehokkaasti? Nykyinen kaavamerkintä tulisi muuttaa muotoon RP/s, kuten on Uudenmaantien toisella puolella olevalle kulttuurihistoriallisesti yhtä arvokkaalle alueelle, Kupittaaan puistolle, annettu. Näillä alueilla on selkeä historiallinen kytkeytyvyys. Turun vanhimpana siirtolapuutarhana Kupittaaan siirtolapuutarhalla on ainutlaatuinen kulttuurihistoriallinen arvo ja se tukee merkittävästi kaupungin viherverkostoa luoden hiiltä sitovan henkireiän tiiviiseen kaupunkirakenteeseen. Turun yliopisto ja LUKE ovat vuodesta 2015 lähtien tutkineet ja tallentaneet siirtolapuutarhan kasvillisuutta ja kasvigeenivarantoa sekä sitä yhteisöllistä toimintaa, jota puutarhassa toteutetaan joka päivä. Kaupunkiviljelyteko-hankkeella tätä työtä jatketaan tänäkin vuonna.

Huomautamme lisäksi, että yleiskaavan tavoitteiden toteuttamiseksi tulisi Kunnallissairaalan tien vartta seuraava ulkoilureitti osoittaa ryhmäpuutarha-alueen kautta, jolloin alueen käyttö avautuisi entistäkin laajemmalle käyttäjäkunnalle ja alue kytkeytyisi osaksi laajempaa virkistysalueverkostoa. Ehdotuksessa oleva lisäys C-3-merkintään ”osa Kupittaaan siirtolapuutarhan alueesta tulee säilyttää ja muuttaa virkistysalueeksi” ei valitettavasti lupaa mitään hyvää siirtolapuutarhan osalta, sillä määräys on ehdotuksessa kovin epämääräinen. Käytännössä määräys täytyisi esimerkiksi yhdenkin siirtolapuutarhamökin säilyttämisellä, jolloin puutarhan kohtalo olisi kuriositeetin omainen. Esitämme, että mikäli kaavamerkintä ja sen lisäys pidetään, tulisi se esittää vahvemmalla määräyksellä, joko prosenttilukuna tai säilytettävien mökkipalstojen minimimäärällä. Uudenmaantien varren alue siirtolapuutarhassa tulisi mielestämme kaavoittaa suojaviheralueeksi (EV), joka osaltaan toimisi suojavyöhykkeenä.

On tärkeää huomata, että yleiskaavaehdotuksen C-3-merkinnällä ratkaistaan vain se, mikä on siirtolapuutarhan kohtalo. Jos merkintä C-3 hyväksytään, se ei sido tehtyjä havainnekuvia, eikä muitakaan lupauksia – mitenkään. Havainnekuviissakin korostetaan, että ”ratkaisu ei sido kaupan alueen mahdollisia tulevia maankäytön muutoksia.” Kysymme, onko todella 2020-luvulla olla mahdollista, että siirtolapuutarhan kohtalo ollaan ratkaisemassa näin epämääräisellä kaavamerkinnällä? Huomioon tulisi myös ottaa akuutit velvollisuudet ja mahdollisuudet ilmastonmuutoksen ja luontokadon monenlaisten vaikutusten paikallisessa lieventämisessä.

Vastine:

Kupittaaan siirtolapuutarhan kaavamerkintä on muutettu kaupunginhallituksen päätöksen mukaiseen muotoon RP/V Siirtolapuutarha-alue / Virkistysalue.

Merkintään liittyvät seuraavat kaavamääräykset: ”Alue on varattu siirtolapuutarha- ja virkistyskäyttöön. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemman suunnitelman pohjalta toteuttaa siirtolapuutarhatoimintaa tai virkistystä palvelevia rakenteita ja rakennuksia. Aluetta koskevien hankkeiden yhteydessä on siirtolapuutarhatoiminnan jatkumisen edellytykset turvaten pyrittävä lisäämään alueen toiminnallisuutta, avoimuutta sekä yleistä virkistyskäyttöä. Alueen suunnittelussa ja käytössä tulee ottaa erityisesti huomioon siirtolapuutarhan kulttuurihistorialliset, maisemalliset ja puutarhataiteelliset arvot.”

Mielipide 3

Huomautus Yleiskaava 2029 ehdotukseen liittyen

Yleiskaava 2029 ehdotukseen tulleista muistutuksista yli puolet koski Kupittaaan siirtolapuutarhan alueelle esitettyä kaavamerkintää ja niissä kaikissa tuotiin esiin tarve säilyttää alue siirtolapuutarhana. Näihin ja muihin aiheesta vastaanotettuihin kannanottoihin annetuissa vastineissa perusteltiin alueelle esitettyä kaavamerkintää C-3 sillä, että ”koska alue on osoitettu muuttuvaksi alueeksi, ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa sitä samalla alueeksi, jonka ominaispiirteet säilyvät”. Tämä vastaus ohittaa kannanottojen ytimessä olevan ajatuksen siitä, että aluetta ei olisi pitänyt Yleiskaava 2029 ehdotuksessa osoittaa muuttuvaksi alueeksi.

Huomauttaisin, että Kupittaaan siirtolapuutarhan ominaispiirteiden säilyttäminen on tärkeää ja alueen pitäisi pysyä siirtolapuutarhakäytössä. Tästä näkökulmasta ehdotukseen päivitetty maininta siitä, että ”[o]sa Kupittaaan siirtolapuutarhan alueesta tulee säilyttää rakentamattomana ja muuttaa virkistysalueeksi” ei ole riittävä turvaamaan alueen kulttuurihistoriallisuuteen, luonnon monimuotoisuuteen ja yhteisöllisyyteen liittyviä arvoja. Tämä on huomioitu myös Turun museokeskuksen lausunnon täydennyksessä, jossa esitetään, että Kupittaaan siirtolapuutarhan alueelle tulee lisätä merkintä RP ja merkitä se arvokkaaksi rakennetun ympäristön kokonaisuudeksi asianmukaisella kaavamerkinnällä.

Avaan seuraavaksi mielestäni keskeisiä syitä siihen, miksi Kupittaaan siirtolapuutarha on säilytettävä kokonaisuudessaan Yleiskaavassa 2029 merkinnällä RP.

Kupittaaan siirtolapuutarhan kulttuurihistoriallinen arvo on kiistaton, sillä kyseessä on Turun vanhin, lähes 90-vuotias, siirtolapuutarha, jossa edelleen sijaitsee kolme alkuperäisten tyyppiin rakennettujen mukaista mökkiä. Alueen kulttuurihistoriallinen merkitys tunnustetaan Turun museokeskuksen lausunnossa ja se tunnustetaan myös siihen annetuissa vastineissa. Myös historian tutkijat ovat todenneet Kupittaaan siirtolapuutarhan olevan mittaamattoman kallis (i) ja ainutlaatuinen (ii) kulttuuriympäristö.

Kupittaaan siirtolapuutarhalla on merkitystä kaupunkiluonnon monimuotoisuudelle, mitä tulisi arvioida suhteessa alueen ominaisuuteen ja sijaintiin keskellä tiiviisti rakennettua kaupunkia. Tästä näkökulmasta Kupittaaan siirtolapuutarha vahvistaa kaupunkiluonnon monimuotoisuutta samalla, kun se tukee kaupunkilaisten viihtyvyyttä, hyvinvointia ja terveyttä (iii). Alue toimii ekologisenä käytävänä lintu, hyönteis-, nisäkä- ja nilviäislajeille ja alueen kasvillisuus puhdistaa hengitysilmaa, säätelee ilman lämpötilaa ja sitoo kosteutta (iv). Koska alue on ollut pitkään hyöty- ja koristeilijelykäytössä, siellä viihtyy sekä ruokaturvan että kulttuuriperinnön kannalta tärkeitä kasveja. Näistä osa on jo tunnustettu Luonnonvarakeskuksen toimesta mutta monien lajien kohdalla selvitystyö jatkuu edelleen osana kansallista kasvigeenivaraohjelmaa (v). Yksittäisellä palstalla ja sen kasvillisuuden vaalimiseen vihkiytyneellä viljelijällä voikin olla suuri merkitys maa- ja puutarhatalouden monimuotoisuuden ja resilienssin ylläpitämisessä ja vahvistamisessa. Näin ollen on tärkeää, että kaikki palstat säilytetään siirtolapuutarhakäytössä ja Uudenmaantien varrella oleva puistopuutarha säilytetään myöskin viheralueena.

Kupittaaan siirtolapuutarhalla on tärkeä merkitys kaupunkilaisten sosiaaliselle ja henkiselle hyvinvoinnille. Alue on ympäri vuoden auki vierailijoille, jotka haluavat virkistäytyä vehreässä ympäristössä, ihailta persoonallisia palstoja tai tutustua kaupunkiviljelyn käytäntöihin. Palstalaisia edustava Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys tekee tiivistä yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa, jotta alue olisi tulevaisuudessa entistä osallistavampi, saavutettavampi ja tunnetumpi – kaupunkilaisten vihreä olohuone.

Esimerkiksi vuonna 2022 alueella on järjestetty useita kulttuuri- ja puutarhatapahtumia, minkä lisäksi siellä on vierailut ryhmiä paikallisista vanhainkodeista, kouluista ja erinäisistä yhdistyksistä. Kupittaaan ryhmäpuutarhayhdistys on tukenut Opetuskoti Mustikkaa ja Kasken Marttoja yhteisöllisen kaupunkiviljelyn aloittamisessa yhdellä alueeseen kuuluvalla palstalla. Yhdistys on aloittanut Kaupunkiviljelyteko-hankkeen yhteistyössä Turun yliopiston, Luonnonvarakeskuksen ja ammattiopisto Livian kanssa. Hankkeen tavoitteena on perustaa yleisölle avoin sota-ajan hyötykasvimaa ja inventoida puutarhakasveja ja arkeofyyttejä. Lisäksi tehdään yhteistyötä Lounais-Suomen LUMA-keskuksen kanssa alueen kehittämiseksi entistä kiinnostavammaksi oppimisympäristöksi lapsille

Kaikki edellä mainittu toiminta perustuu siihen yhteisöön, joka on syntynyt Kupittaaan siirtolapuutarhan yhteyteen. Tuo yhteisö luo verkostoja palstaviljelijöiden, lähialueen asukkaiden, kaupungin palvelujen käyttäjien, tutkijoiden, kulttuurintuottajien ja organisatoristen toimijoiden välille. Kupittaaan siirtolapuutarhan säilyttäminen kokonaisuudessaan on tarpeellista tämän yhteistyön ja siitä saatavien hyötyjen turvaamiseksi.

i Noora Viljamaan ja Tiina Männistö-Funkin blogi 'Kupittaaan siirtolapuutarha on pala Turun sielua', <https://blogit.utu.fi/suomenhistoria/kupittaaan-siirtolapuutarha-on-pala-turun-sielua/>

ii Professori Kirsi Vainio-Korhosen kolumni 'Suomen vanhin kaupunki ei välitä kulttuuriympäristöstään', Turun Sanomat 23.2.2022, <https://www.ts.fi/puheenvuorot/5577153>

iii Kaupunkiluonnon merkitys on nouseva tutkimusteema ja jo nyt on olemassa näyttöä siitä, että kaupunkiluonto on biodiversiteetiltään paikoitellen korkea. Suomen Luontopaneelin ja Lapin yliopiston Arktinen keskus ovat aloittaneet vuonna 2022 Kaupunkiluonnon monimuotoisuus -yhteishankkeen, jonka tuloksiin päästään tutustumaan vuonna 2023. Hankkeen taustaan ja tavoitteisiin voi tutustua tästä linkistä <https://www.ulapland.fi/news./Selvitys-kaupunkiluonnonmonimuotoisuudesta/tcnf2gyi/b41cc1b2-0a02-4463-b2f6-81baeb504fc8>.

iv Turun luonnonsuojeluyhdistyksen mielipidekirjoitus 'Turku on unohtamassa juurensa', Turun Sanomat 26.8.2022, <https://www.ts.fi/lukijoilta/5744767>

v Luonnonvarakeskus LUKE, Kasvigeenivarat, <https://www.luke.fi/fi/ajankohtaista/teemat-jakampanjat/geenivarat/kasvigeenivarat>

Vastine:

Ks. vastine mielipiteeseen 2 Kaupunkiviljelyteko-hankkeen puolesta.